

De brieven van Johannes en Judas

DE BRIEVEN VAN
JOHANNES EN
JUDAS

**Een verklaring van deze brieven
speciaal voor jou**

Rotsvast 11

Ger de Koning

uitgeverij
Daniël

© 2011 Uitgeverij Daniël, Zwolle

© 2015 gewijzigde uitgave Uitgeverij Daniël, Zwolle

Webwinkel: www.uitgeverijdaniel.nl

Bestellingen: info@uitgeverijdaniel.nl

ISBN 978-90-79718-08-5 (Paperback)

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van 'Stichting Uitgeverij Daniël' of de auteur.

Voor gebruik van teksten uit de TELOS-vertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan het Nieuwe Testament in de TELOS-vertaling. © Uitgeverij Jongbloed - Heerenveen. Alle rechten voorbehouden.

Voor gebruik van teksten uit de Herziene Statenvertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010. Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed - Heerenveen.

Inhoud

Vooraf	8
Tekstgebruik	10
Vertalingen	10
Afkortingen bijbelboeken	11
Oude Testament	11
Nieuwe Testament	11
Haakjes	13
Oude Testament	13
Nieuwe Testament	13
De eerste brief van Johannes	17
Inleiding	17
1 Johannes 1	20
Het Woord van het leven <i>verzen 1-2</i>	20
Gemeenschap en volkomen blijdschap <i>verzen 3-6</i>	24
Wandelen in het licht en reiniging <i>verzen 7-10</i>	29
1 Johannes 2	33
Voorspraak en zoenoffer <i>verzen 1-2</i>	33
Gehoorzaamheid en liefde <i>verzen 3-11</i>	36
Vaders, jongelingen, baby's <i>verzen 12-17</i>	42
Kenmerken van het laatste uur <i>verzen 18-24</i>	48
Zalving en blijven in Hem <i>verzen 25-29</i>	54
1 Johannes 3	58
Kinderen van God <i>verzen 1-3</i>	58
De gerechtigheid doen en broederliefde <i>verzen 4-12</i>	61
Liefhebben in de praktijk <i>verzen 13-18</i>	67
Vrijmoedigheid tegenover God <i>verzen 19-24</i>	72

1 Johannes 4	77
Gods Geest en de geest van de antichrist <i>verzen 1-6</i>	77
God is liefde <i>verzen 7-14</i>	82
Volmaakte liefde <i>verzen 15-21</i>	87
1 Johannes 5	92
Liefde en overwinnend geloof <i>verzen 1-5</i>	92
Gods getuigenis over Zijn Zoon <i>verzen 6-13</i>	97
Kennis van het eeuwige leven <i>verzen 14-21</i>	103
De tweede brief van Johannes	111
Inleiding	111
2 Johannes	114
Afzender en geadresseerden <i>verzen 1-2</i>	114
Wandelen in waarheid en liefde <i>verzen 3-7</i>	117
De leer van Christus <i>verzen 8-13</i>	122
De derde brief van Johannes	129
Inleiding	129
3 Johannes	131
Afzender, geadresseerde, wandelen <i>verzen 1-4</i>	131
Uitgaan voor de Naam <i>verzen 5-7</i>	136
Diótréfes, Demétrius en de vrienden <i>verzen 8-15</i>	141
De brief van Judas	149
Inleiding	149
Judas	150
Afzender, geadresseerden, doel van de brief <i>verzen 1-3</i>	150
Voorbeelden van afval en Gods oordeel <i>verzen 4-9</i>	154
Kenmerken van goddeloosheid <i>verzen 10-16</i>	160
Vermaningen en bemoedigingen <i>verzen 17-25</i>	166

Rotsvast-serie	172
Andere publicaties	174

Vooraf

Beste vriend of vriendin,

Ik vind het fijn dat ik je het elfde deel uit de Rotsvast-reeks kan aanbieden.

In dit boek wil ik samen met jou vier brieven uit de Bijbel lezen. Van deze vier brieven heeft Johannes er drie geschreven en Judas één. Het zijn brieven die van groot belang zijn voor de eindtijd waarin je leeft. Veel rotsvaste waarheden worden aangevallen en onzeker gemaakt. Deze brieven tonen aan dat wat je in Christus hebt gekregen en bent geworden, rotsvast zeker is. Ik wil graag met jou deze brieven lezen en bespreken, opdat je erdoor versterkt wordt in je geloof.

Je zult merken dat Gods Geest deze brieven heeft geïnspireerd, dat wil zeggen dat Hij de eigenlijke Schrijver ervan is. Dat is de garantie dat ze ook voor jou, gelovige in deze tijd, volop actueel zijn. Daarom staan ze in de Bijbel.

Ik geef nog een paar praktische tips en verklaringen voor het gebruik van dit boek:

1. Zorg ervoor dat je een goede vertaling van de Bijbel gebruikt. In dit boek gebruik ik voor het Nieuwe Testament de zgn. herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd. Het is de beste vertaling van het Nieuwe Testament die ik ken. Het taalgebruik is aangepast aan deze tijd, zonder dat het tekortdoet aan de letterlijke vertaling vanuit het Grieks. Voor het Oude Testament raad ik je aan de Herziene Statenvertaling te gebruiken.

2. De bijbeltekst van het betreffende stukje uit de drie *brieven van Johannes* en de *brief van Juda* is aan het begin van het stukje opgenomen. Toch raad ik je aan om het aangegeven gedeelte ook in je

eigen Bijbel te lezen. Ook voor alle tekstverwijzingen die in het stukje staan, is het belangrijk dat je die zelf in de Bijbel opzoekt.

3. Heel belangrijk is zelfdiscipline. Je zult bereid moeten zijn je een beetje in te spannen, er iets voor te doen (of te laten) om de Bijbel beter te leren kennen. Er zullen best wel eens momenten zijn dat je niet zoveel zin hebt om in je Bijbel te lezen. Neem je daarom voor om op de tijd die jij daarvoor het meest geschikt acht, iets uit de Bijbel te lezen, zin of geen zin.

Om je daarbij te helpen heb ik in dit boek de vier brieven in zesentwintig stukjes verdeeld. Tevens heb ik met een 'V' gevolgd door het versnummer (dus bijvoorbeeld V2 is *vers 2*) aangegeven om welk vers uit het hoofdstuk het gaat. Lees elke dag één stukje. Als je dat doet, heb je binnen vier weken een goede indruk gekregen van deze onmisbare 'eindtijdbrieven'.

De hele Bijbel is een schitterend boek. Het is mijn gebed dat ook jij daar steeds meer van overtuigd zult raken.

Ik wens je Gods zegen toe!

Middelburg, nieuwe versie 2016

☎ 0118 63 84 58

@ ger.de.koning@gmail.com

Tekstgebruik

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament komen uit de herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd. Tenzij anders is vermeld, komen de tekstaanhalingen uit het Oude Testament uit de Herziene Statenvertaling (HSV).

Afkortingen bijbelboeken

Oude Testament

Thora

Gn - Genesis
Ex - Exodus
Lv - Leviticus
Nm - Numeri
Dt - Deuteronomium

Historische boeken

Jz - Jozua
Ri - Richteren
Ru - Ruth
1Sm - 1 Samuel
2Sm - 2 Samuel
1Kn - 1 Koningen
2Kn - 2 Koningen
1Kr - 1 Kronieken
2Kr - 2 Kronieken
Ea - Ezra
Ne - Nehemia
Es - Esther

Poëtische boeken

Jb - Job
Ps - Psalmen
Sp - Spreuken
Pr - Prediker
Hl - Hooglied

Profetische boeken

Js - Jesaja
Jr - Jeremia
Kl - Klaagliederen
Ez - Ezechiël
Dn - Daniël
Hs - Hosea
Jl - Joël
Am - Amos
Ob - Obadja
Jn - Jona
Mi - Micha
Na - Nahum
Hk - Habakuk
Zf - Zefanja
Hg - Haggai
Zc - Zacharia
Ml - Maleachi

Nieuwe Testament

Mt - Mattheüs
Mk - Markus
Lk - Lukas
Jh - Johannes
Hd - Handelingen
Rm - Romeinen
1Ko - 1 Korinthiërs
2Ko - 2 Korinthiërs
Gl - Galaten

Ef	-	Efeziärs	Hb	-	Hebreeën
Fp	-	Filippiärs	Jk	-	Jakobus
Ko	-	Kolossers	1Pt	-	1 Petrus
1Th	-	1 Thessalonikers	2Pt	-	2 Petrus
2Th	-	2 Thessalonikers	1Jh	-	1 Johannes
1Tm	-	1 Timotheüs	2Jh	-	2 Johannes
2Tm	-	2 Timotheüs	3Jh	-	3 Johannes
Tt	-	Titus	Jd	-	Judas
Fm	-	Filémon	Op	-	Openbaring

Haakjes

Oude Testament

In de bijbelgedeelten van het *Oude Testament* kunnen twee soorten haakjes voorkomen:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt. De woorden tussen ronde haakjes behoren tot de grondtekst.

Vierkante haakjes [ ]

Deze haakjes staan om woorden die in de gedrukte uitgave van de Herziene Statenvertaling *cursief* staan. Omdat ik in dit boek de hele bijbeltekst cursief weergeef, maak ik gebruik van deze haakjes om deze woorden die cursief in de gedrukte uitgave staan te markeren. Deze haakjes geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands zijn ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken.

Nieuwe Testament

In de bijbelgedeelten van het *Nieuwe Testament* worden drie soorten haakjes gebruikt. Ik citeer wat hierover in het 'Voorwoord' van de TELOS-vertaling wordt gezegd:

'In de vertaling zijn drie soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een

soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes [ ]

Deze geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands moeten worden ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken; deze woorden moeten dus altijd gelezen worden. Met name het (bepaalde) lidwoord ontbreekt nogal eens in het Grieks, waar dat in het Nederlands wel noodzakelijk is; aangezien verschillende uitleggers van mening zijn dat het al of niet voorkomen van het lidwoord vaak van grote betekenis is, is ernaar gestreefd dit overal in de vertaling tussen haakjes te plaatsen waar het in de grondtekst ontbreekt.

Scherpe haakjes < >

Deze geven aan dat de ingesloten woorden in sommige handschriften wel en in andere niet voorkomen.'

De eerste brief van Johannes

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De eerste brief van Johannes

Inleiding

De *eerste brief van Johannes* is het tweede geschrift dat we van hem in de Bijbel hebben. Zijn eerste geschrift is het *evangelie naar Johannes*. Na zijn eerste brief volgen nog een tweede en derde brief. Ook het boek *Openbaring* is van zijn hand. We hebben dus in totaal vijf geschriften van hem in de Bijbel. Zijn vijf geschriften worden gekenmerkt door Wie en wat God is. In zijn evangelie stelt hij de Heer Jezus voor als God de Zoon. In zijn eerste brief laat hij zien wat het eeuwige leven is dat God de gelovige heeft gegeven. Dat leven is de Zoon Zelf. Dat leven bezit jij, want “*wie de Zoon heeft, heeft het leven*” (1Jh 5:11-12). In het boek *Openbaring* zien we God in Zijn regering.

Als we nu zijn eerste brief willen gaan lezen en bestuderen, gaat het dus om de gelovige in wie het nieuwe leven, dat is het eeuwige leven, aanwezig is. De brief is niet aan een plaatselijke gemeente geschreven, maar aan de individuele gelovige, dus aan jou persoonlijk. Tegelijk word je echter door hem aangesproken als iemand die deel uitmaakt van een gezelschap van gelovigen, namelijk de familie van God. De naam ‘kinderen van God’ geeft dat ook goed weer. Kinderen die uit dezelfde ouders zijn geboren, zijn familie van elkaar. Kinderen van God zijn familie van elkaar omdat ze uit God geboren zijn. Daardoor hebben ze leven en wel het *eeuwige* leven, dat is leven in zijn meest overvloedige vorm (zie Jh 10:10b). Dat eeuwige leven is de Heer Jezus Zelf (1Jh 5:20).

Johannes laat je in deze brief zien hoe dat eeuwige leven in jou als gelovige werkt. Om te zien hoe het zich uit, moet je naar de Heer Jezus kijken. Hij is immers dat nieuwe leven in jou. Je ziet dat leven dan ook in de evangeliën. Daarin zie je de Heer Jezus in Zijn leven op aarde. Zoals het leven in Hem is en door Hem geopenbaard is in de wereld, zo bevindt het zich in jou. Het kan

dan ook niet anders dan dat het zich in jouw leven op precies dezelfde wijze openbaart.

Nu zul je zeggen dat in jouw leven (en dat zeg ik ook van mezelf) de Heer Jezus niet altijd duidelijk zichtbaar is. Dat is ook zo, als het om de praktijk van je geloofsleven gaat. Maar – en het is belangrijk dat bij het begin van het lezen van deze brief vast te stellen en vast te houden – Johannes spreekt niet in de eerste plaats over onze *praktijk*, maar over het *wezen* of de *aard* van het eeuwige leven dat je bezit. Daarbij horen absolute uitspraken.

Ik zal het met een voorbeeldje verduidelijken. Als je wilt onderzoeken wat water is, waaruit het bestaat, moet je geen koffie onderzoeken. Koffie is wel bijna honderd procent water, maar er zitten elementen in die de smaak en de kleur van het water veranderen, zodat het niet honderd procent water is. Je moet zuiver water nemen om te weten waaruit water bestaat. Zo moet je, als je wilt weten wat het eeuwige leven is dat in jou is, niet kijken naar je praktijk. In je praktijk zitten veel elementen die de uiting van dat leven vertroebelen. Je moet daarom naar de Heer Jezus kijken.

De Heer Jezus is dat nieuwe, eeuwige leven in zijn volle vorm. Johannes spreekt in deze brief ook wel over de praktijk van je geloofsleven, maar zijn uitgangspunt is de volmaaktheid van het eeuwige leven zoals het is in zichzelf. Deze volmaaktheid is in de Heer Jezus en óók in jou omdat je Hem als je leven bezit. Johannes schrijft daarover indringend, omdat er in zijn dagen dwaalleren in de gemeente zijn gekomen met een dwaalleer die de volmaaktheid van het eeuwige leven aantast. Zij leren dat het christendom wel een aardig begin is, maar dat zij meer licht en hogere kennis bezitten over God.

Johannes maakt duidelijk dat als je het eeuwige leven hebt, je *alles* hebt. Het eeuwige leven is *compleet* en niet 'een aardig begin' van je relatie met Goddelijke Personen. Johannes ontmaskert de geest van de antichrist. Hij geeft je de bewijzen dat je het eeuwige leven echt bezit, dat dit het leven van de Heer Jezus is en dat dit leven in zichzelf volkomen en onveranderlijk hetzelfde is. Laat je

dus niets wijsmaken door mensen die je willen vertellen dat zij je verder in de geheimen van de Godheid kunnen inleiden. Er is geen ontwikkeling van de waarheid van God over Christus naar iets wat nog volmaakter zou zijn.

1 Johannes 1

Het Woord van het leven | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Wat van [het] begin af was, wat wij gehoord, wat wij gezien hebben met onze ogen, wat wij aanschouwd en onze handen betast hebben betreffende het Woord van het leven 2 (en het leven is geopenbaard en wij hebben gezien en getuigen en verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en ons geopenbaard is); ...

V1. In *vers 1* begint Johannes zonder enige inleiding te spreken over de Heer Jezus. Hij doet dat op een bijzondere manier. Hij stelt Hem voor als “*het Woord van het leven*” dat “*van [het] begin af was*”. Johannes en de apostelen hebben Hem zo bij zich gehad. ‘Het Woord van het leven’ was waarneembaar voor mensen.

‘Het begin’ waarover Johannes spreekt, is niet het begin van *Genesis 1:1*, waar we worden teruggevoerd naar het ontstaan van de wereld, de schepping. Het is ook niet het begin waarover hij in het eerste vers van zijn evangelie schrijft. Dat begin gaat veel verder terug, naar wat geen begin heeft, want daar wordt gewezen op “*wat in het begin was*” (*Jh 1:1*). Wat Johannes hier met ‘begin’ bedoelt, is de openbaring van het eeuwige leven op aarde door middel van het leven van de Heer Jezus. Dit ‘begin’ ziet dus op de openbaring van de Heer Jezus als Mens op aarde, op God geopenbaard in het vlees.

De brief is een antwoord op de dwaling van het zogenaamde ‘gnosticisme’. Deze dwaling vind je bij mensen die beweren dat ze ‘het weten’ (het woord ‘gnosis’ betekent ‘weten’ of ‘kennen’). Het gnosticisme loochent dat de Heer Jezus werkelijk vlees is geworden en verkondigt de dwaling dat Hij slechts in een men-

selijke verschijning op aarde zou zijn geweest. In reactie daarop beschrijft Johannes Hem als waarachtig Mens Die hij en zijn medeapostelen werkelijk hebben gezien en met Wie zij omgang hebben gehad.

Het antwoord op alle dwaling en afwijking is Christus. Om te zien Wie Hij is, moeten we teruggaan naar het begin, dat is naar Zijn komst en leven op aarde. In Hem is 'het Woord van het leven' in al zijn volmaaktheid geopenbaard. Hiermee wijst Johannes terug naar de eerste verzen van zijn evangelie: "*In Hem was leven en het leven was het licht van de mensen*" (Jh 1:4). Dat Johannes Hem hier 'het Woord van het leven' noemt, wil zeggen dat je in Hem kunt zien wat het leven is. Buiten Hem is geen leven. Wat losstaat van Hem, bezit geen leven. Hij alleen is het leven en dat in volmaaktheid.

Johannes en de apostelen (hij schrijft over "*wij*") hebben de Heer Jezus "*gehoord*", "*gezien*", "*aanschouwd*" en zelfs "*betast*". In de woorden die Johannes gebruikt, kom je steeds dichterbij Hem.

1. 'Horen' kun je van grote afstand;
2. 'zien' is al dichterbij;
3. 'aanschouwen' is er met de neus bovenop staan;
4. het 'betasten' met de handen is het dichtst bij.

Het leven dat Johannes op deze manier aan je voorstelt, is dus geen mystiek verhaal, maar een concrete werkelijkheid die met de zintuigen is waar te nemen. Hij spreekt over een daadwerkelijke Persoon en niet over een fictief iemand (*vgl. Lk 24:39*).

In zekere zin heb jij in je ontdekking van de Heer Jezus ook de vier fasen doorlopen die Johannes noemt.

1. Je hebt eerst over Hem *gehoord* en daardoor ben je tot geloof gekomen. Het geloof is uit het gehoor (*Rm 10:14*).

2. Daardoor zijn je ogen voor Hem opengegaan en ben je Hem in het geloof gaan *zien*.
3. Dat heeft je ertoe gebracht Hem te *aanschouwen* door nader in Gods Woord te onderzoeken Wie Hij is.
4. Het resultaat is dat je Hem in geestelijke zin ook hebt *betast*, je hebt echt ervaren dat Hij er is en dat Hij is Wie Hij zegt te zijn.

V2. Als het eeuwige leven niet geopenbaard was, had je nooit kunnen weten wat het is. Zoals het bij de Vader was, kende je het niet. Maar het geweldige is dat het geopenbaard is. De eeuwige God is in Zijn Zoon, de Heer Jezus, naar buiten gekomen en dat op een plaats van vernedering en verachting. Zo kan Hij gehoord, gezien, aanschouwd en betast worden. Hij is naar buiten gekomen om Zichzelf aan de mens voor te stellen. Hij kwam om jou in de overweldigende gemeenschap met de Vader te brengen. Hij openbaarde het eeuwige leven.

Wat het eeuwige leven is, zie je in Hem. Hij heeft het getoond. Hij werd geboren als Baby, Hij, het eeuwige leven dat bij de Vader was. Mensen konden zo dicht bij Hem komen, dat ze Hem zelfs konden aanraken (*zie Mk 5:27*). Hij kwam om ook jou die verheven plaats van gemeenschap te geven en het volkomen genot daarvan. Als mens kon jij het niet waarnemen, laat staan genieten, als het je niet door Gods Geest was geopenbaard (*1Ko 2:9-10*). Wat Johannes hier vermeldt, zie je ook in *Micha 5:1*. Daar lees je over de Heer Jezus als in Bethlehem geboren en tegelijk als de Eeuwige.

Voor we verder gaan met het volgende stukje, nog een algemene opmerking over het 'eeuwige leven'. Het eeuwige leven wordt door Johannes op twee manieren voorgesteld. In de eerste plaats heeft hij het over het eeuwige leven als een levensbeginsel, als het leven dat in God is en dat Hij je heeft gegeven, toen je in de Heer Jezus geloofde (*Jh 3:16*). Daardoor heb je het eeuwige leven *in* je. In de tweede plaats spreekt hij ook over het eeuwige leven als een sfeer van leven *waarin* je leeft, een leefsfeer of leefomgeving

waarin je binnen bent gegaan en waarin je het eeuwige leven geniet (*Jh 17:3*).

Je kunt het vergelijken met je natuurlijke leven. Je leeft, je beweegt en denkt. Dat zijn uitingen van het leven dat *in* je is. Tegelijk leef je ook *ergens*. Je leeft misschien in een stad of op het platteland. Dat is je leefomgeving.

Deze beide aspecten van het eeuwige leven laten zien hoe vol het eeuwige leven is. Het is in jou en jij bent erin. Het houdt alles in. Het is toch wel indrukwekkend daaraan deel te mogen hebben. Dat laten de volgende verzen zien.

Lees nog eens 1 Johannes 1:1-2.

Verwerking: Wat zie je in deze verzen van de Heer Jezus?

Gemeenschap en volkomen blijdschap | verzen 3-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

...; 3 wat wij gezien en gehoord hebben, verkondigen wij ook u, opdat ook u met ons gemeenschap hebt. En onze gemeenschap nu is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. 4 En deze dingen schrijven wij <u>, opdat onze blijdschap volkomen is. 5 En dit is de boodschap die wij van Hem gehoord hebben en u verkondigen, dat God licht is en dat in Hem in het geheel geen duisternis is. 6 Als wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben, en wij wandelen in de duisternis, dan liegen wij en doen de waarheid niet.

V3. Wat Johannes en de apostelen hebben gezien en gehoord, willen en kunnen ze niet voor zichzelf houden. Het is aan hen openbaard, maar ze willen het graag aan jou en mij doorgeven. Ze willen ons erin laten delen. Ze moeten het wel “verkondigen”, want ze kunnen er niet over zwijgen (*vgl. Hd 4:20*). Waar hun hart vol van is, loopt hun mond van over (*Mt 12:34b*).

‘Verkondigen’ heeft de betekenis van het opmaken van een rapport of het maken van een verslag van wat je hebt geleerd. Johannes heeft van de Heer Jezus geleerd, hij heeft daar rapport van opgemaakt om het aan ons door te geven. Het staat hier op een manier dat telkens als je zijn verslag leest, die verkondiging tot je komt. Zo ervaar ik het zelf ook als ik het lees. Als je zijn verslag leest en tot je laat doordringen, is het alsof de tijd verdwijnt en je je in het gezelschap van de Heer Jezus tijdens Zijn leven op aarde bevindt.

Het doel van zijn verslag is dat je met hem en de apostelen als getuigen “gemeenschap hebt”. Voor het woord ‘gemeenschap’ zou je misschien in hedendaags Nederlands ‘relatie’ kunnen invullen. Toch geeft het woord relatie m.i. niet goed weer wat ‘gemeenschap’ wil zeggen. Bij relatie denk je aan een bepaalde verhouding waarin je tot iemand staat of een verbinding die je met iemand hebt. Het woord ‘gemeenschap’ houdt echter veel meer in.

Het houdt in dat je met iemand deelt wat je samen bezit. Je hebt hetzelfde deel.

Kinderen van God hebben gemeenschap met elkaar omdat ze Christus als hun leven bezitten. Johannes wil dat jij en ik met hem en zijn medeapostelen gemeenschap hebben. Daarmee bedoelt hij dus dat jij en ik met hen delen in wat wij en zij gemeenschappelijk bezitten en dat is de Vader en de Zoon.

Maar het hebben van gemeenschap met de apostelen is geen doel op zichzelf. Het gaat nog hoger. Johannes wil je betrekken in de gemeenschap die hij en zijn medeapostelen hebben *“met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus”*, dat is met Goddelijke Personen. Het is het verlangen van de apostelen de kring van gemeenschap uit te breiden. Het is de bedoeling van Johannes dat je samen met hem en de andere apostelen gemeenschap hebt met de Vader en de Zoon. Hij zegt daarmee dat zij delen in het deel dat de Vader heeft en in het deel dat de Zoon heeft. Die gemeenschap samen met de apostelen is mogelijk, doordat je hetzelfde leven hebt als zij.

Door de wijze waarop Johannes het hier schrijft – hij noemt de Vader eerst –, krijgt de gemeenschap met de Vader de nadruk. De Zoon is natuurlijk niet minder, want Hij is God evenals de Vader, Hij is een met Hem (*Jh 10:30*). Het onderscheid is dat Hij, de Zoon, de Vader heeft verklaard (*Jh 1:18*). Allen die Hem, de Zoon, als hun leven hebben ontvangen, kunnen nu bewust genieten van dezelfde gemeenschap met de Vader als Hij met de Vader heeft. Je kent de Vader als Vader omdat de Zoon je leven is. Wat bij de Zoon altijd het geval is, is nu ook bij jou zo. Evenals de Zoon wil jij de Vader verheerlijken, Hem groot maken en eren.

De gemeenschap met de Vader staat dus voorop. Direct daarop volgt, als het ware in één adem, dat de gemeenschap ook ‘met Zijn Zoon Jezus Christus’ is. Het is een gemeenschap die op hetzelfde niveau is als de gemeenschap met de Vader. Daarover laat Johannes geen misverstand bestaan. Door wat je is verkondigd over het eeuwige leven en waarin je hebt geloofd, heb je ook ge-

meenschap met de Zoon. Het hart van de Vader gaat uit naar de Zoon en jouw hart gaat nu ook naar Hem uit.

Ik herhaal wat ik eerder zei, dat het niet gaat om de *mate* waarin je dat waarmaakt en beleeft, maar om wat *eigen* is aan de nieuwe natuur die je hebt gekregen.

V4. Johannes verkondigt met woorden, maar hij verkondigt ook door te "*schrijven*". Daardoor legt hij voor de komende generaties vast wat hij heeft verkondigd, opdat iedereen die er op deze manier van hoort, kan worden betrokken in de gemeenschap. Alles is vastgelegd in het geschreven Woord. Je hoeft voor deze gemeenschap dus geen cursus te volgen of er door de een of andere verlichte geest in onderwezen te worden. Het staat in Gods Woord, je kunt het zelf lezen en er persoonlijk van genieten.

Johannes spreekt alle gelovigen aan in wat zij hebben in Christus. Wie het leven bezit, heeft gemeenschap. Wie gemeenschap heeft, geniet daarvan. Het geeft de hoogste mate van blijdschap. Hoe kan het ook anders. Als je gemeenschap geniet met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus, is er 'volkomen blijdschap'.

Deze blijdschap is de blijdschap van de Heer Jezus, Die twee keer over "*Mijn blijdschap*" spreekt (*Jh 15:11; 17:13*). Het is een blijdschap die Hij Zijn discipelen in volle mate toewenst. De weg die Hij ging, laat de inhoud van Zijn vreugde zien. Hij wandelde in ongestoorde gemeenschap met de Vader en deed altijd wat de Vader verheugde. Dat was Zijn vreugde. Hij kende en genoot de onverdeelde liefde van de Vader. Om die volkomen blijdschap, *Zijn* blijdschap, te kennen en te genieten moet je in Zijn liefde blijven (*Jh 15:9*). Dat gebeurt als je Zijn geboden bewaart (*Jh 15:10*). Het genieten van volkomen blijdschap hangt af van een leven in gehoorzaamheid.

Dat zie je in het leven van de Zoon. Hij is je leven en daarom werkt het bij jou ook zo. Je zult zeker ook hier je tekort voelen. Weet je wat je daarom mag doen? Je mag bidden tot de Vader in de Naam van de Heer Jezus. Het gevolg is dat je volkomen blijdschap krijgt (*Jh 16:24*).

V5. Na zijn inleiding, waarin het vooral gaat over het *leven*, spreekt Johannes in *vers 5* over *licht*. In zijn evangelie zijn 'leven' en 'licht' ook nauw aan elkaar verbonden (zie *Jh 1:4-5*). Het leven dat je van God hebt gekregen, is leven dat geleefd wordt in het licht. Het hoort bij het licht en nergens anders bij. Je nieuwe leven heeft niets te maken met duisternis en zonde. Daarom gaat de boodschap van Johannes daarover. Die boodschap verzint hij niet, maar hij verkondigt wat hij van Hem, de Heer Jezus, heeft gehoord. De boodschap luidt "*dat God licht is en dat in Hem in het geheel geen duisternis is*".

Nu zul je tevergeefs in het *evangelie naar Johannes* zoeken naar een uitspraak van de Heer Jezus waarin Hij dit woordelijk zegt. Zo'n uitspraak hoeft er ook niet te zijn, want het zal duidelijk zijn dat Zijn hele leven die boodschap als het ware verkondigde. Als je over Hem in het evangelie leest en Hem ziet, zie je licht, terwijl je niets ziet wat met duisternis te maken heeft.

Als hier staat dat God licht is, wordt daarmee niet een eigenschap van God bedoeld, maar gaat het om Zijn Wezen, om Wie Hij is. Zijn hele Wezen is licht. Al Zijn eigenschappen vloeien daaruit voort. God is ook liefde. Dat staat verderop in de brief, zelfs twee keer (*1Jh 4:8,16*).

Het is belangrijk om te verkondigen dat God licht is. Het gaat om gemeenschap met Goddelijke Personen. Die gemeenschap kan alleen plaats hebben in het licht, in overeenstemming met de volkomen reinheid van God. God is altijd licht. Dat was Hij ook toen de schepping er nog niet was. Hij is licht en is ook *in* het licht, Hij is erdoor omgeven (*vers 7*).

Dat er toch nog wordt gezegd dat er "*geen duisternis*" in Hem is, heeft te maken met de tijd. Het wijst erop dat God in verbinding staat met Zijn schepping, waarin door de zonde de geestelijke duisternis gekomen is. Je leest ook dat de Heer Jezus in de duisternis kwam en dat de duisternis het niet heeft begrepen (*Jh 1:5*).

V6. Dat God licht is en dat onze gemeenschap alleen in het licht kan worden genoten, sluit een wandelen in de duisternis uit. Het

is onmogelijk te zeggen dat we gemeenschap met God en de Heer Jezus hebben, terwijl we tegelijk in de duisternis wandelen. Johannes spreekt heel algemeen en sluit zichzelf er zelfs bij in. Dat zie je aan het gebruik van het woord “wij”. Het gaat namelijk om het uitspreken van een bepaalde belijdenis. Dan is het een zaak voor iedereen die belijdt een christen te zijn en zegt in gemeenschap met God en Christus te leven.

Johannes wijst erop dat een verbinding tussen licht en duisternis principieel onmogelijk is. Het is niet mogelijk tegelijkertijd te horen bij het licht en bij de duisternis. Hier zie je weer dat Johannes de dingen zwart-wit voorstelt. Het gaat hem, om zo te zeggen, er niet om *hoe* je wandelt, maar *waar* je wandelt. Het gaat hem hier dus niet om je praktijk, maar om je nieuwe leven. Zeker is de praktijk belangrijk en moet daarin je nieuwe leven zichtbaar worden. Dat komt ook nog aan de orde. Het gaat er nu echter over wat kenmerkend is voor het nieuwe leven, waar het zich afspeelt en waar het zich onmogelijk kan afspelen.

Het is een leugen als iemand zegt dat hij gemeenschap met de Vader en de Zoon heeft, terwijl hij in de duisternis wandelt. Zo iemand leeft niet in overeenstemming met de waarheid. Hij ‘doet de waarheid niet’, want hij kent die niet en bezit die niet. Hij kan zich wel presenteren als iemand die de waarheid kent en bezit, maar zijn wandel in de duisternis, dus buiten God, toont aan dat hij liegt.

Lees nog eens 1 Johannes 1:3-6.

Verwerking: Wat leer je in deze verzen over gemeenschap en over blijdschap?

Wandelen in het licht en reiniging | verzen 7-10

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Maar als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde. 8 Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelfen de waarheid is niet in ons. 9 Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid. 10 Als wij zeggen dat wij niet gezondigd hebben, maken wij Hem tot een leugenaar en Zijn woord is niet in ons.

V7. In *vers* 6 heb je gelezen over ‘wandelen in de duisternis’ en nu lees je over “*in het licht wandelen*”. Het zal duidelijk zijn dat met ‘wandelen’ niet een activiteit van je benen wordt bedoeld, maar je hele gedrag. Je kunt zeggen dat ‘wandelen’ voor anderen zichtbaar maakt wat je met je mond belijdt. Verder is het belangrijk, ik herhaal het nog eens, dat het erom gaat, *waar* je wandelt. Iemand wandelt óf in de duisternis óf in het licht. Als gelovige wandel je niet in de duisternis, maar ben je altijd in het licht.

Als je zondigt – en dat kan helaas gebeuren, zoals door Johannes ook wordt opgemerkt –, zondig je om zo te zeggen in het licht. Je voegt dan samen wat niet samen te voegen is. Het contrast tussen wandelen in het licht en wandelen in de duisternis is niet het contrast tussen trouwe gelovigen en ontrouwe of falende gelovigen. De wandel in het licht en de wandel in de duisternis geven het verschil aan tussen de wandel van gelovigen en de wandel van *ongelovigen*. Ieder die nieuw leven heeft, wandelt in het licht. Wie geen nieuw leven heeft, wandelt in de duisternis.

De wandel in het licht is de wandel die volmaakt past bij Hem Die “*in het licht is*”. Je hebt Christus als je leven. Hij is volmaakt in het licht en Hij is het licht. Omdat Hij je leven is, ben jij ook in het licht en wandel je daarin.

Je wandelt daar echter niet eenzaam en alleen. Je bent in het licht en wandelt daarin met allen die ook het eeuwige leven hebben. Je hebt gemeenschap met ieder die in het licht wandelt, en ieder die daar wandelt, heeft gemeenschap met jou. Je deelt met elkaar wat je in de Vader en de Zoon hebt ontvangen. Het nieuwe leven is dus geen strikt individuele zaak, maar iets wat je deelt met anderen. Het gaat om gemeenschap.

De basis van die gemeenschap is het reinigende “*bloed van Jezus, Zijn Zoon*”. Johannes noemt de naam ‘Jezus’, wat ziet op Hem Die Mens werd om Zijn bloed te kunnen storten. Hij noemt Hem tegelijk ‘Zijn Zoon’ wat ziet op Zijn eeuwig bestaan als de Zoon van God. De waarde van het bloed is eeuwig onveranderlijk. Johannes legt er de nadruk op dat het bloed de grondslag is, waarop je voor God staat. Alleen God kent de volkomen waarde ervan en daarnaar handelt Hij met jou. Als je dat goed tot je laat doordringen, geeft dat vrede in je hart. Het gaat niet in de eerste plaats om *jouw* waardering van het bloed, maar om *Gods* waardering ervan. Als je dat beseft, mag je ook weten dat het de basis is van alle zegeningen die God je heeft gegeven.

V8. Dit besef zal je ervoor bewaren te zeggen dat je geen zonde hebt. Je zou jezelf misleiden als je dat zou zeggen en het zou bewijzen dat de waarheid niet in je is. In het licht van Gods waarheid heb je juist gezien en ook erkend wat er in je is.

Misschien is het gevaar niet zo groot dat je zult zeggen dat je geen zonde hebt. Toch kan het soms zo zijn, dat je zonde geen zonde noemt, maar een ‘foutje’. Je kunt ook zonde als een afwijking zien, als iets waarvoor je jezelf kunt verontschuldigen, alsof je er toch ook niets aan kon doen. In wezen zeg je dan dat je geen zonde hebt en ben je bezig jezelf te misleiden. Het is belangrijk om zonde ook echt zonde te noemen. Dan bewijs je dat de waarheid in je is.

V9. De waarheid brengt je ertoe om de zonde te belijden. Als je dat doet, vergeeft God de zonde. Dat doet Hij niet alleen omdat Hij vol liefde en barmhartig is, maar ook omdat Hij “*getrouw en rechtvaardig*” is. Als iemand zijn zonden belijdt, kan Hij, en je kunt

zelfs zeggen, *moet* Hij, hem reinigen van alle ongerechtigheid. Waarom kun je zelfs zeggen dat Hij het *moet*? Omdat Hij anders ontrouw zou zijn aan de waarde van het bloed van Christus. Hij zou onrechtvaardig zijn als Hij de kracht van het bloed van Jezus, Zijn Zoon, zou loochenen. Natuurlijk kan Hij de kracht van het bloed niet loochenen. Dus als iemand zijn zonde belijdt, vergeeft Hij.

Belijdenis is trouwens een diepgaand werk. Belijden wil zeggen uitspreken dat je de zonde beoordeelt op dezelfde wijze als God doet. Je spreekt dus niet van een 'foutje' en zoekt geen verontschuldiging. Alleen als je de dingen ziet zoals God ze ziet, zul je de noodzaak van belijden inzien en tot belijden komen. De vergeving die je vervolgens ervaart, is een weldaad, een verademing. Het geeft je ruimte en nieuwe kracht om met Hem verder te leven (*Ps 32:1,7*).

V10. Als je weet wat het is om je zonden te belijden, zeg je niet dat je niet hebt gezondigd. Zulke mensen zijn er in de dagen van Johannes en ze zijn er nog steeds. Evenals in de *verzen 6* en *8* stelt Johannes het in *vers 10* weer heel algemeen en zegt: "*Als wij zeggen.*" Hij sluit zichzelf er weer bij in. Hij zegt het zo, omdat wat hij naar voren brengt, geldt voor iedereen die belijdt een christen te zijn.

Zeggen dat je niet gezondigd hebt, gaat een stap verder dan zeggen dat je geen zonde hebt, zoals in *vers 8* staat. Wie zegt dat hij geen zonde heeft, loochent dat hij een zondige natuur in zich heeft. Zeggen dat je die zondige natuur niet hebt, is zelfbedrog. Maar wie zegt dat hij niet gezondigd heeft, beweert dat hij nooit een zonde heeft gedaan. Dat is veel erger dan zelfbedrog, want dan wordt God tot een leugenaar gemaakt. God zegt immers in Zijn Woord dat alle mensen gezondigd hebben (*Rm 3:23*). In zo iemand is niets van God aanwezig. Hij toont een houding van opstand en eigenwil, een houding die volledig tegen het Woord van God indruist. "*Zijn woord woont niet in*" zo iemand.

Lees nog eens 1 Johannes 1:7-10.

Verwerking: Wat leer je in deze verzen over wandelen in het licht en over zonde en de reiniging daarvan?

1 Johannes 2

Voorspraak en zoenoffer | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Mijn kinderen, ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En als iemand zondigt, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, [de] Rechtaardige; 2 en Hij is [het] zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze [zonden] alleen, maar ook voor de hele wereld.

V1. Uit wat Johannes in het voorgaande heeft gezegd, kunnen twee misverstanden ontstaan. Het eerste is dat er een soort moedeloosheid over je kan komen. Je kunt het immers ook niet helpen als je zondigt, want de zonde is toch nog in je? Het tweede is dat je zou kunnen denken: ‘Wat geeft het als ik zondig, want als ik zondig, kan ik het toch weer belijden.’ Als antwoord op deze vragen klinkt het woord van Johannes: “*Mijn kinderen, ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt.*” Goed, zeg je dan, dat wil ik best aanvaarden, maar het komt helaas toch voor dat ik zondig. Wel, zegt Johannes, in het geval dat je zondigt, mag je weten dat je een Voorspraak bij de Vader hebt.

Je ziet aan de manier waarop Johannes dit opmerkt, dat hij het *mogelijk* acht dat je zondigt, maar *niet* dat hij het *onvermijdelijk* acht. Maar als het gebeurt, hoef je niet in wanhoop te verzinken. Niet dat zonde niet erg is. Zonde is altijd vreselijk. Hoe vreselijk zonde is, zie je het best op het kruis van Golgotha, waar God Zijn niets sparend oordeel over de zonde op Zijn geliefde Zoon liet komen. Tegelijk is dat de basis voor het werk van Jezus Christus als Voorspraak bij de Vader voor het geval het mocht gebeuren dat je zondigt.

Als je zondigt, wordt daardoor je gemeenschap met de Vader verstoord. Je blijft wel Zijn kind, maar je kunt door de zonde die je hebt gedaan, daar niet van genieten. Als een van mijn kinderen iets doet, waardoor hij straf verdient, kan ik hem niet laten merken dat ik van hem houd. Ik houd wel van hem, maar er is een breuk in de relatie gekomen. Wat er tussen ons is gekomen, moet eerst worden opgelost door belijdenis.

De Heer Jezus doet als “*Voorspraak bij de Vader*” wat nodig is om je verhouding tot de Vader te herstellen. Hoe Hij dat doet, zie je bij de verloochening door Petrus. De Heer brengt Petrus tot belijdenis door hem te herinneren aan wat Hij tot hem had gezegd (Lk 22:61-62). Door die belijdenis is de gemeenschap van Petrus met de Heer hersteld. Als jij tot belijdenis van een zonde komt, is dat Zijn werk.

Hij neemt het als de “*Rechtvaardige*” voor je op bij de Vader. Hij vertegenwoordigt je bij de Vader als Degene Die over de zonde die jij moet belijden het oordeel heeft gedragen. Hij is de Rechtvaardige omdat Hij het recht van God in Zijn leven altijd volmaakt heeft gedaan.

V2. Ook aan Gods recht ten opzichte van de zonde heeft Hij volmaakt voldaan. Hij is namelijk het “*zoenoffer*” voor die zonde die jij hebt gedaan. Het werk dat Hij heeft volbracht, is de basis van het herstel van je gemeenschap met de Vader.

Hij is uiteraard niet alleen het zoenoffer voor die ene zonde die je hebt gedaan. Je mag weten dat Hij het zoenoffer is voor al je zonden en ook voor alle zonden van al Gods kinderen. Dat kan natuurlijk ook niet anders. Toen Hij het werk op het kruis volbracht, wist Hij precies wie vanaf Adam in Hem geloofd hebben en wie in de toekomst nog zouden geloven. Van die allen kende Hij ook al hun zonden en is daarvoor het zoenoffer geworden.

Maar daarbij blijft het niet. Het gaat nog verder. Hij is ook het zoenoffer voor de hele wereld. Nu moet je nog een keer goed lezen wat er staat. Er staat *niet* dat Hij het zoenoffer voor *de zonden van* de hele wereld is. Zo lezen sommigen het wel en komen

dan tot de foute conclusie van de dwaalleer van de zogenaamde alverzoening of van de minder vergaande dwaling van de zogenaamde algemene verzoening. (Zie uitvoeriger het boekje: 'De verzoening – dwaling & dwaalleer' op www.oudesporen.nl, onder 'Publicaties Ger de Koning'.)

Volgens hen die de dwaalleer van de alverzoening verdedigen, worden alle mensen en zelfs de satan en zijn engelen ten slotte behouden. Dit is een verwerpelijke conclusie die in strijd is met de duidelijke uitspraken van de Schrift over een eindeloze pijniging van onboetvaardige zondaars in de hel (*zie bijv. Op 20:10*). Laat je hierin niet misleiden!

Het werk van de Heer Jezus is zo groot en de waarde van Zijn bloed strekt zo ver, dat God op grond daarvan ieder mens *kan* behouden. Dat is Gods kant van de waarheid. De andere kant van de waarheid is dat alleen de mens die zich bekeert, er deel aan krijgt. Deze dingen gaan ons logisch denken te boven. Wij kunnen slechts de verschillende aspecten van Gods waarheid apart bekijken en Hem bewonderen en aanbidden voor wat we dan zien.

Lees nog eens 1 Johannes 2:1-2.

Verwerking: Wat leer je in deze verzen over het werk van Christus?

Gehoorzaamheid en liefde | verzen 3-11

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

3 En hieraan onderkennen wij dat wij Hem kennen: als wij Zijn geboden bewaren. 4 Wie zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, is een leugenaar en in hem is de waarheid niet. 5 Maar wie Zijn woord bewaart, in hem is waarlijk de liefde van God volmaakt. Hieraan onderkennen wij dat wij in Hem zijn. 6 Wie zegt dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf zó te wandelen als Hij gewandeld heeft. 7 Geliefden, geen nieuw gebod schrijf ik u, maar een oud gebod, dat u van [het] begin af hebt gehad. Dit oude gebod is het woord dat u gehoord hebt. 8 Anderzijds is het een nieuw gebod dat ik u schrijf, dat waar is in Hem en in u, omdat de duisternis voorbijgaat en het waarachtige licht al schijnt. 9 Wie zegt dat hij in het licht is en zijn broeder haat, is in de duisternis tot nu toe. 10 Wie zijn broeder liefheeft, blijft in het licht en geen aanleiding tot vallen is in hem. 11 Maar wie zijn broeder haat, is in de duisternis en wandelt in de duisternis, en weet niet waar hij heengaat, omdat de duisternis zijn ogen heeft verblind.

V3. Johannes gaat in de komende verzen spreken over de kenmerken van het nieuwe leven. Hij wil zijn lezers (waaronder jij) daardoor duidelijk maken waaraan ze het nieuwe leven kunnen herkennen. Daarmee wil hij hen en jou bemoedigen. Het is namelijk zo dat er valse broeders zijn binnengeslopen die prachtige dingen kunnen zeggen over het kennen van God. Zij zeggen God te kennen en wel op een heel speciale en diepgaande manier. Die personen blijken echter misleiders te zijn. Dat voert tot de vraag hoe je nu kunt onderkennen of iemand God kent, en ook hoe je het bij jezelf kunt onderkennen.

Om aan alle onzekerheid een eind te maken en de kinderen van God in het geloof te bevestigen, geeft Johannes vijf kenmerken. Die kenmerken zijn ook voor jou belangrijk. Twee ervan staan in het gedeelte dat je nu voor je hebt. Het zijn *gehoorzaamheid en liefde*. Een derde kenmerk is dat het nieuwe leven *niet zondigt* (1Jh 3:6). Het vierde kenmerk gaat over het *bezit van de Heilige Geest*

(1Jh 3:24) en het vijfde staat in verband met de leer aangaande Christus (1Jh 4:2).

Het eerste kenmerk waaraan je kunt onderkennen of iemand God kent, is dat hij gehoorzaam is. Dat geldt ook voor jou. Het bewijs dat iemand God kent, levert iemand niet door te spreken over opzienbarende visioenen die hij zou hebben gehad of indrukwekkende gaven die hij zou bezitten. Waar het om gaat, is of iemand gehoorzaam is aan de geboden van God en van de Heer Jezus. Kun jij zeggen dat je de geboden van de Heer Jezus wilt doen? Heb je Hem zo lief, dat je bereid bent Hem te gehoorzamen en in Zijn wegen te wandelen? Toen Paulus tot bekering kwam, was het bewijs van zijn bekering niet dat hij ineens in tongen ging spreken, maar dat hij vroeg: *“Wat moet ik doen, Heer?”* (Hd 22:10).

Het gaat er niet om dat je denkt: ‘Ik wandel niet altijd in gehoorzaamheid en daarom ben ik niet bekeerd.’ Het gaat erom dat jij als kind van God in je hart het verlangen vaststelt om naar Zijn geboden te wandelen. Dat verlangen bewijst dat het eeuwige leven in je aanwezig is. De geboden zijn hier overigens niet de tien geboden die in de wet van de berg Sinai zijn vastgelegd (Ex 20:1-17), maar alles wat de Vader zegt. Je ziet dat volmaakt in het leven van de Heer Jezus. De wet was niet Zijn leefregel – hoewel Hij de wet volmaakt heeft volbracht –, maar de geboden van de Vader (Jh 10:17-18; 12:49; 14:31).

V4. Als er nu iemand komt die zegt dat Hij God kent, dan heb je hier van Johannes een middel gekregen om dat te toetsen. Zie je bij zo iemand dat hij geen rekening houdt met de geboden van God en merk je geen verlangen om de wil van God te doen? Dan kun je hem classificeren als een leugenaar. Hij doet zijn eigen wil. In hem is de waarheid niet. Hij heeft de Heer Jezus, Die de waarheid is, niet als zijn leven.

V5. Maar als je bij iemand merkt dat hij het woord bewaart dat de Heer Jezus heeft gesproken, dan kun je er zeker van zijn dat hij God kent. Het valt op dat Johannes in *vers 5* spreekt over *“Zijn woord”*, terwijl hij het in *vers 4* heeft over *“Zijn geboden”*. Je kunt het verschil als volgt omschrijven. ‘Zijn geboden’ zijn alle wensen

die de Heer Jezus heeft ten aanzien van je leven. Elke wens van Hem is voor jou een bevel. Zo was het bij Hem ten opzichte van Zijn Vader. 'Zijn woord' omvat meer. Dat betreft niet alleen Zijn wensen, maar Wie Hij Zelf als Persoon is, wat in Hem is, wat Zijn eigen heerlijkheid is.

Als je Zijn woord bewaart, voldoe je niet alleen aan Zijn wensen, maar laat je zien Wie Hij Zelf is. Het gaat dan niet alleen om een praktijk, maar ook om een houding, een uitstraling. Het is de uitstraling van de liefde van God die volmaakt in jou aanwezig is en ongehinderd tot uiting kan komen.

Als dat bij jou aanwezig is, onderken je daaraan dat je in God bent, dat wil zeggen dat je in gemeenschap met Hem leeft. Nogmaals, het gaat niet om de mate waarin je dat beleeft, maar of je erkent dat dit zo is. Hoe zwak het ook in de praktijk gezien en beleefd wordt, ieder kind van God zal uit de grond van zijn hart zeggen dat dit zo bij hem is. Tegelijk zal hij ernaar verlangen dat dit meer door hem wordt beleefd en meer zichtbaar wordt in zijn leven. Dat is tevens een extra bewijs dat het aanwezig is.

V6. Dat betekent ook dat je in Hem blijft, dat wil zeggen dat je in Hem *verblijft*, je woont in Hem. Dat is geen tijdelijke zaak die kan veranderen, maar het is een permanent verblijf. Het is niet zo dat je het ene moment in Hem bent en een ander moment weer niet. Hoe zou je het eeuwige leven de ene keer wel en een andere keer weer niet kunnen bezitten? Dat je in Hem je verblijf hebt, komt ook tot uiting in je wandel. Daarin wordt zichtbaar wat ook in de wandel van de Heer Jezus zichtbaar was. Evenals Hij dat deed, zoek jij ook de eer van God. Het draait in je leven om Hem. De sfeer van je leven is je omgang met Hem. Het is tegelijk een toetssteen waaraan je kunt zien of iemand die beweert in God te zijn, dat ook echt is.

V7. Het gebod waarover Johannes in *vers 7* en de volgende verzen spreekt, is het gebod van de liefde. Als inleiding daarop en in overeenstemming daarmee spreekt hij zijn lezers aan als "*geliefden*". Het gebod van de liefde is geen nieuw gebod, maar een oud gebod. Daarmee verwijst Johannes niet naar het gebod dat God

Zijn volk bij de berg Sinai gaf om Hem lief te hebben. Van dat gebod is gebleken dat de mens het niet kan houden. Het gebod waarover Johannes spreekt, is door de Heer Jezus uitgesproken. Het komt niet van de berg Sinai, maar om zo te zeggen uit het Vaderhuis. Het nieuwe gebod heeft dus een ander uitgangspunt.

Daarom lees je hier dat het een gebod is *“dat u van het begin af hebt gehad”*. Daarmee wordt bedoeld de tijd dat de Heer Jezus op aarde was. Toen de Heer Jezus het uitsprak, sprak Hij over een nieuw gebod (*Jh 13:34*). Dat bewijst dus dat het niet over het gebod van de Sinai gaat. Nu Johannes erover spreekt, kan hij zeggen dat hij het heeft over een oud gebod dat zij hebben gehoord, want het is al door de Heer Jezus genoemd.

V8. Toch is het ook wel weer *“een nieuw gebod”*. Wat is dan het nieuwe? Het is een gebod dat gegeven wordt aan mensen die het nieuwe, het eeuwige leven hebben dat in staat is om lief te hebben. Dat nieuwe leven is immers de Heer Jezus. Het nieuwe gebod heeft dus niet alleen een andere oorsprong, het heeft ook een andere doelgroep. Er is op aarde een nieuw gezelschap van mensen. Die mensen zijn niet alleen wedergeboren, zoals iedere gelovige in het Oude Testament dat was, maar zij hebben de Zoon als hun leven en zijn in gemeenschap met de Vader gebracht. Daarom is het *“waar ... in Hem”*, de Zoon, en is het ook *“waar ... in u”*, de gelovige.

Dat maakt tegelijk het enorme contrast met de wereld om je heen duidelijk en ook met wat er met de wereld gebeurt. De wereld is in de duisternis, ze is er volledig door omgeven. Het waarachtige licht dat erin schijnt, maakt de duisternis alleen maar tastbaarder. De duisternis is een voorbijgaande zaak. Het licht niet. Dat schijnt nu al en zal blijven schijnen. Het is het *“waarachtige licht”* en heeft dus niets te doen met het dwaallicht van valse leraren die zich beroemen op het bezit van hoger licht en hogere kennis. Die mensen horen bij de duisternis en zijn even voorbijgaand als de duisternis.

Het is goed daarbij te bedenken dat de duisternis wel voorbijgaat in de schepping, maar zal blijven bestaan als de plaats waar al-

les wat met de duisternis te maken heeft, opgesloten is. De Heer Jezus spreekt daarover als “de buitenste duisternis” (Mt 8:12).

V9. Wie ook “in de duisternis” is en bij de duisternis hoort, is iemand die “zegt dat hij in het licht is”, terwijl hij “zijn broeder haat”. Misschien denk je: ‘Maar een broeder is toch juist niet in de duisternis?’ Dat is ook zo. Het gaat hier dan ook niet om een echte broeder, maar om iemand die zich daarvoor uitgeeft (vgl. 1Ko 5:11). Hij stelt zich op als een broeder en benadert de gelovigen als zijn broeders, terwijl hij ze in werkelijkheid haat. Dat blijkt uit zijn pogingen om de gelovigen te overtuigen van zijn zogenaamd groot inzicht in Wie God is en daarbij valse leringen verspreidt over de Heer Jezus en Zijn werk. Er is nooit enig licht in hem geweest, hij is altijd in de duisternis geweest en is dat “tot nu toe”.

Je kunt misschien wel eens een hekel aan een broeder hebben. Dat is niet goed en kan ook niet zo blijven. Maar je broeder haten wil zeggen dat er totaal geen liefde voor hem aanwezig is. Als je met een echte broeder te maken hebt, zul je altijd iets van het nieuwe leven in hem ontdekken. De liefde tot die broeder zal ten slotte toch de boventoon voeren. Je zult die liefde juist bij jezelf opmerken, doordat je een hekel aan jezelf hebt omdat je een hekel aan je broeder hebt.

V10. De constatering dat je je broeder liefhebt (en dat zul je in alle oprechtheid van jezelf kunnen zeggen), betekent dat je in het licht verblijft. Liefde en licht horen bij elkaar. Ze zijn het Wezen en de natuur van God. Omdat je de Goddelijke natuur hebt, zijn liefde en licht bij jou volmaakt aanwezig. Daardoor zul je geen struikelblok zijn voor een ander door hem tot zonde te verleiden. Er is in jou geen aanleiding waardoor je een ander tot een vallen in de zonde zou kunnen brengen. Wat in jou is, is van God (zie Ps 119:165). En Hij zet toch niemand aan tot zonde? Het nieuwe leven dat je hebt, is het leven van de Heer Jezus. Je volgt Hem en daardoor heb je het licht van het leven (Jh 8:12; 11:9-10; 12:35; Sp 4:18-19).

V11. Dat is allemaal volstrekt afwezig bij iemand die zijn broeder haat. Het contrast is enorm en weer kenmerkend voor de ma-

nier waarop Johannes de dingen voorstelt. Liefde doet in het licht wandelen. Haat doet in de duisternis wandelen, zonder te weten waar de weg heen voert. Dit soort mensen heeft ogen die door de duisternis verblind zijn. Hoe zou zo iemand dan een goede gids voor een ander kunnen zijn (*Mt 15:14*)?

Lees nog eens 1 Johannes 2:3-11.

Verwerking: Wat zijn de kenmerken van het nieuwe leven? Hoe herken je ze en waar ontbreken ze?

Vaders, jongelingen, baby's | verzen 12-17

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

12 Ik schrijf u, kinderen, omdat de zonden u vergeven zijn ter wille van Zijn Naam. 13 Ik schrijf u, vaders, omdat u Hem kent Die van [het] begin af is. Ik schrijf u, jongelingen, omdat u de boze overwonnen hebt. Ik heb u geschreven, kinderen, omdat u de Vader kent. 14 Ik heb u geschreven, vaders, omdat u Hem kent Die van [het] begin af is. Ik heb u geschreven, jongelingen, omdat u sterk bent en het Woord van God in u blijft en u de boze overwonnen hebt. 15 Hebt de wereld niet lief, noch wat in de wereld is. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem. 16 Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld. 17 En de wereld gaat voorbij en haar begeerte, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid.

V12. In de vorige verzen heb je gezien dat er een radicale scheiding is tussen licht en duisternis, tussen liefde en haat, tussen jou als kind van God en de wereld. Johannes gaat nu over iets anders aan zijn “kinderen” schrijven. Hij maakt duidelijk dat niet alle kinderen van God geestelijk op hetzelfde niveau staan. Net als in het natuurlijke leven zijn er ook in het geestelijke leven diverse groeistadia. Het geestelijke groeiproces begint met het stadium van ‘baby’. Daarna volgt het stadium van ‘jongeling’, waarna de geestelijke volwassenheid wordt bereikt als iemand een ‘vader’ wordt.

Voordat Johannes op de verschillende groeistadia ingaat, zegt hij eerst wat die verschillende groepen gemeenschappelijk hebben. Dat is dat “*de zonden ... vergeven zijn ter wille van Zijn Naam*”. Deze geweldige zegen is het deel van ieder kind van God. Hier schittert de zekerheid van de vergeving van de zonden. Mocht je er nog (een beetje) aan twijfelen of God jou je zonden wel heeft vergeven, dan moet je eens goed over dit vers nadenken. De zekerheid van de vergeving van je zonden ligt niet in jezelf, maar in

God en in Christus en Zijn werk. De zonden zijn je vergeven “*ter wille van Zijn Naam*” (vgl. *Ps 25:11; Js 43:25*).

Er staat niet dat je zonden zijn ‘weggedaan’, maar “*vergeven*”. ‘Vergeven’ laat het hart van God zien. In de vergeving opent God Zijn armen en slaat die om je heen. God vergeeft niet tegen Zijn zin, maar doet dat graag (*Ps 86:5*). Hij ontvangt de verloren zoon en geeft hem alle heerlijkheid van Zijn huis. Hij geeft hem vooral Zijn armen en Zijn hart (*Lk 15:20-24*).

Ik hoorde eens een mooi verhaal over een man die eraan twijfelde of zijn zonden wel vergeven waren. Deze man was verteld dat, als hij God om vergeving had gevraagd, hij erop mocht vertrouwen dat God al zijn zonden ‘achter Zijn rug had geworpen’ (*Js 38:17*). Dat kon hij echter maar moeilijk geloven. Het kon misschien wel waar zijn, zei hij, maar als God Zich omdraait, ziet Hij ze toch weer. Daarop werd hem gezegd dat God ze ‘in de diepte van de zee had geworpen’ (*Mi 7:19*). Ja, antwoordde de man, maar God zal eenmaal de zee droogleggen en dan worden ze weer zichtbaar. Toen werd hem gezegd dat God de zonden ‘niet meer bedenkt’ (*Jr 31:31-34; Hb 8:12*), wat inhoudt dat Hij er nooit meer op terugkomt. Vergeving ligt in de grootsheid van Gods Wezen, in Zijn Naam. Dat overtuigde de man. Hij wist nu zeker dat ook zijn zonden vergeven waren.

V13a. Na de vaststelling dat de zekerheid van de vergeving van de zonden het deel van alle kinderen van God is, gaat Johannes de drie groepen afzonderlijk toespreken. Hij begint met de “*vaders*”. Het is Gods bedoeling dat al Zijn kinderen (zowel broeders als zusters!) opgroeien tot ‘vaders’ in het geloof. Een ‘vader’ heeft de stadia van baby en jongeling achter zich. Een vader kent Hem “*Die van [het] begin af is*”, dat is Christus, de Zoon van God.

Je kunt zeggen dat dit toch ook zo is voor de baby en de jongeling. Dat is ook zo, maar door het zo voor te stellen maakt Johannes duidelijk dat een vader *genoeg* heeft aan Christus. Vaders zijn zij die dicht bij Christus en dicht bij de Schrift leven. Het kenmerk van een vader is dat hij is losgemaakt van de wereld om helemaal in de andere wereld te zijn, waar Hij is Die alles voor het hart van

de Vader is. Het gaat hem om niets anders meer dan om gemeenschap te hebben met de Vader en de Zoon.

V13b. De “jongelingen” staan midden in de ontwikkeling van hun geestelijk leven. De jongeling is verwickeld in een strijd tegen de boze. Hij mag echter weten dat hij de boze overwonnen heeft omdat hij het nieuwe leven heeft. Dat betekent niet dat de boze hem met rust laat. De boze wil hem maar wat graag verleiden om de wereld lief te hebben. Dat komt verderop, in *vers 15*, nog uitgebreid aan de orde. Als jij een jongeling bent, sta je in de overwinning. Vanuit je positie als overwinnaar in Christus (zie *Rm 8:37*) kun je een leven van overwinning leiden.

V13c. De kleine “kinderen” in het geloof, de baby’s, worden niet in de eerste plaats door strijd gekenmerkt. Zij hebben vrede in hun hart omdat ze “de Vader” kennen. Ze rusten in Zijn trouw, liefde en zorg. Innerlijk hebben ze rust en voelen zich als een kind aan de borst van zijn moeder (*Ps 131:2*). Ze hoeven niet te groeien in de kennis van de Vader. Ze *kennen* Hem en hebben een persoonlijke verbinding met Hem.

Voordat we verdergaan nog even een algemene opmerking. Je hebt gezien dat Johannes aangeeft wat voor elke groep kenmerkend is. Dat betekent echter niet dat elk kenmerk uitsluitend voor de betreffende groep geldt. Ook een vader in Christus heeft nog wel eens strijd en hij weet ook wat het is om te rusten aan het hart van de Vader. Zo heeft de jongeling ook die momenten van rust en van een volkomen genoeg hebben aan de Heer Jezus. Voor de baby’s geldt hetzelfde. Zij hebben best wel eens strijd, terwijl ze ook wel eens ervaren dat er niets anders meer belangrijk is dan Christus.

V14a. Om de verschillende groepen in hun groei te bemoedigen spreekt Johannes hen nog een keer toe. Het geeft hun extra zekerheid tegenover de hardnekkige pogingen van dwaalleraren om hen te misleiden en weg te trekken van de zekerheid en volmaaktheid van het nieuwe leven dat ze bezitten.

Van de “vaders” heeft Johannes niets meer te zeggen dan hij al heeft gezegd. Zij hebben voldoende aan Christus. Er is niets wat dat nog zou kunnen aanvullen.

V14b. Voor de “jongelingen” ligt dat anders. Eerst wijst hij hen op wat ze zijn en gedaan hebben. Ze zijn “sterk”, ze bezitten kracht. Die kracht hebben ze niet in zichzelf, maar ze ontleen die aan “het Woord van God” dat in hen “blijft”. De waarheid woont in hen, omdat het nieuwe leven in hen is. Daardoor hebben ze ook de boze overwonnen.

Een mooi voorbeeld daarvan zie je bij de Heer Jezus, als Hij verzocht wordt in de woestijn. Daar verslaat Hij de boze door gebruik te maken van het Woord van God (Mt 4:1-11). Daarom is het van het grootste belang dat je het Woord van God met de grootste aandacht leest en in je opneemt. Dan zal het zijn uitwerking krijgen in je leven en je in conflictsituaties de overwinning bezorgen. Doe je dat niet, dan zul je de nederlaag lijden.

V15. De meeste conflictstof voor de jongeling wordt geleverd in zijn confrontatie met “de wereld”. Tussen de wereld en de boze bestaat een nauwe verwantschap. De boze gebruikt de wereld om je te verstrikken. Nu moet je niet denken dat de wereld alleen maar bestaat uit duidelijk zondige dingen als pornografie, geweld en leugen. Zulke dingen worden door ieder oprecht kind van God met afschuw van de hand gewezen.

De wereld bestaat ook uit veel geraffineerdere vormen van zonde. Je kunt pornografie van de hand wijzen, maar in de wachtkamer van de dokter of de tandarts een blad nemen waarin dat voorkomt. Je doet dat met de vrome smoes dat je toch ook moet weten wat er in de wereld te koop is. Maar je zou zo’n blad absoluut niet in de hand nemen, als er een broeder of zuster bij was.

Bedenk goed dat de wereld wordt beheerst door de satan. Hij is de overste van de wereld (Jh 14:30; 2Ko 4:4). De wereld als invloedssfeer van de boze kan in een heel vriendelijke gedaante op je afkomen. Ze helpt je bijvoorbeeld om je op een zodanige manier uit te drukken, dat je bij een ander in de gunst komt, of gedaan

krijgt wat jij graag wilt. Je manier van praten en ook van kleden, van tijdsbesteding en de doelstellingen die je nastreeft, kunnen allemaal aantonen hoezeer je de wereld liefhebt.

Het gaat om je kijk op het leven. De boze wil je ertoe verleiden ernaar te kijken op *zijn* manier. Zo is hij te werk gegaan bij Eva toen hij haar op de boom van de kennis van goed en kwaad wees. Ze keek ernaar en zag deze precies, zoals de satan haar voorstelde. Zodra je iets van liefde voor de wereld toelaat, sluit je jezelf af voor de liefde van de Vader.

V16. De wereld wordt gekenmerkt door alles wat erin is. Johannes vat alles wat in de wereld is samen in drie dingen: vlees (dat is niet het zondige vlees, maar je lichaam met zijn behoeften), ogen en leven. Op zichzelf zijn ze niet zondig, maar door de zondeval zijn ze instrumenten van de zonde geworden. Het zijn de drie aspecten van je mens zijn, aspecten die je persoonlijkheid uitmaken. De volgorde waarin Johannes deze aspecten geeft, is dezelfde als bij Eva (*Gn 3:6*), maar tegengesteld aan de volgorde die God hanteert (*1Th 5:23*). Eva ziet dat de boom

1. goed is om van te *eten*,
2. een lust is voor de *ogen* en
3. begerenswaardig is om daardoor *verstandig* te worden.

Sinds de zondeval is het lichaam een afgod geworden. De begeerte van het vlees is de boventoon gaan voeren. Daaraan gekoppeld is de begeerte van de ogen. Bijvoorbeeld de reclame richt zich op het oog. Het product, wat het ook mag zijn, maakt de begeerte ernaar wakker die sluimerend in je aanwezig is. Wat via het oog tot je komt, dringt vele malen dieper tot je door dan wat je hoort. Als je oog eenmaal geboeid is door het product als iets wat je echt nodig lijkt te hebben om gelukkig te zijn, zet je je zinnen erop. Je bent inmiddels helemaal opgeslokt door de wereld en totaal los van God. De hoogmoed heeft bezit van je genomen. Die hoogmoed blijkt uit je eigenzinnige en soms zelfs uitzinnige inspanningen om te krijgen wat je is voorgesteld.

V17. Het streven van de wereld is voorbijgaand, het houdt geen stand. Daartegenover staat het doen van *“de wil van God”*. Als je je daarop toelegt, ben je bezig met iets wat niet voorbijgaat, maar wat *“blijft tot in eeuwigheid”*. Zo bezig zijn bewijst dat je uit God geboren bent. Johannes zegt dan ook dat *“wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid”*. Is de keus moeilijk?

Lees nog eens 1 Johannes 2:12-17.

Verwerking: Waar liggen voor jou de gevaren om je af te sluiten voor de liefde van de Vader?

Kenmerken van het laatste uur | *verzen 18-24*

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

18 Kinderen, het is [het] laatste uur; en zoals u hebt gehoord dat [de] antichrist komt, zijn er ook nu vele antichristen gekomen, waaraan wij weten dat het [het] laatste uur is. 19 Zij zijn van ons uitgegaan, maar zij waren niet van ons; want als zij van ons geweest waren, zouden zij bij ons gebleven zijn; maar zij moesten openbaar worden dat zij geen van allen van ons zijn. 20 En u hebt [de] zalving vanwege de Heilige en u weet alles. 21 Ik heb u niet geschreven omdat u de waarheid niet weet, maar omdat u die weet en omdat geen leugen uit de waarheid is. 22 Wie is de leugenaar dan hij die loochent dat Jezus de Christus is? Deze is de antichrist, die de Vader en de Zoon loochent. 23 Ieder die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet; wie de Zoon belijdt, heeft ook de Vader. 24 Wat u betreft, laat wat u van [het] begin af gehoord hebt, in u blijven. Als in u blijft, wat u van [het] begin af gehoord hebt, dan zult u ook in de Zoon en in de Vader blijven.

V18. Nadat Johannes de vaders en de jongelingen heeft aangesproken, richt hij zich tot de baby's in het geloof. Hij wijst hen erop dat ze in het laatste uur leven. Dat geldt natuurlijk ook voor alle andere gelovigen, inclusief hemzelf. We weten allemaal dat we in het laatste uur leven. Toch worden vooral de baby's in het geloof aangesproken, omdat in het bijzonder zij een prooi vormen voor de gevaren die dit "laatste uur" kenmerken. Het laatste uur wordt namelijk gekenmerkt door de komst van "vele antichristen".

Je komt ook uitdrukkingen tegen die lijken op de uitdrukking 'het laatste uur', zoals 'latere tijden' (1Tm 4:1) en 'de laatste dagen' (2Tm 3:1). In de 'laatste dagen' komen in de christenheid geesten naar voren die van ernstiger aard zijn dan de dingen van de 'latere tijden'. De situatie die hier door Johannes wordt beschreven, is nog ernstiger, want hier gaat het om de antichrist. In hem zie je de verheffing van de mens die de plaats van Christus inneemt.

De betekenis van 'antichrist' is tweeledig. Het woord betekent zowel 'tegen Christus' als 'in plaats van Christus'. Je vindt beide kenmerken in 2 *Thessaloniërs* 2:4 terug. Daar spreekt Paulus over de antichrist als de mens van de zonde die zich zowel 'tegen' God verheft als 'zichzelf' vertoont dat hij God is, dus de plaats van God inneemt.

Dé antichrist is er nog niet, hij moet nog komen, maar hij heeft wel zijn voorlopers en wegbereiders. Dat zijn de antichristen en het zijn er vele. Zoals gezegd, is het gevaar van antichristen het grootst voor de kleine kinderen. Antichristen zijn personen die valse leringen brengen over de Vader en de Zoon. De antichristen kunnen bijvoorbeeld heel gevoelige dingen over de Heer Jezus zeggen, maar ze loochenen Hem als de Zoon van God. Valse leringen over Christus vinden gemakkelijker ingang bij pasbekeerden dan bij de vaders in Christus, de gerijpte gelovigen voor wie Christus alles is.

V19. In de dagen van Johannes zijn de antichristen uit het midden van de gelovigen weggegaan. Ook dat bracht de 'kleine kinderen' in verwarring. Ze hadden deze leraren eerst in hun midden gehad en hun dienst ontvangen. Nu waren ze er ineens niet meer. Maar Johannes stelt hen gerust. Hun weggaan maakt openbaar dat geen enkele van deze dwaalleraren tot het gezelschap van de gelovigen behoorde. Het waren misleiders die zich helemaal niet om de kleine kinderen bekommerden, maar integendeel probeerden hen in te palmen. Ze hoorden dus niet bij de kinderen van God. Als dat wel het geval was geweest, zouden ze wel gebleven zijn. Johannes gebruikt deze eenvoudige redenering om duidelijk te maken dat het verkeerde mensen waren.

Je kunt je afvragen hoe dat zit in de tijd waarin wij leven. De antichristen gaan niet meer uit, maar nestelen zich steeds vaster in de christenheid. Ik denk dat je kunt zeggen dat de antichristen niet meer uitgaan vanwege de verwarring in de christenheid. De christenen zijn geen eenheid meer en trekken allang niet meer gemeenschappelijk op tegen dwaalleringen. Op het moment dat ik dit schrijf, is het zo dat een dominee van de PKN, een zekere Hendrikse, zelfs een Godloochenaar kan zijn en toch gehand-

haafd wordt in zijn positie van dominee. Toch verandert dat niets aan het feit dat zulke mensen naar het beginsel niet van ons zijn en niet in de christelijke gemeenschap van de familie van God thuishoren.

V20. Als jonge gelovige kom je met allerlei leringen in aanraking. Wat is waar en wat is niet waar? Wat moet je geloven en wat niet? Vaak wordt een dwaalleer ook nog door welbespraakte mensen en op aangename wijze gebracht. Toch hoor ik wel eens van juist jonge gelovigen: 'Ik weet niet wat het is, maar het 'voelt' niet goed.' Dat is het werk van de Heilige Geest. Je mag dan als jonge gelovige een bijzonder doelwit van de boze zijn om je in je geloof te misleiden, je hebt door je bekering tot God en je geloof in de Heer Jezus "de zalving vanwege de Heilige" waardoor je alles weet.

Met 'de zalving vanwege de Heilige' wordt bedoeld dat je de Heilige Geest (Hij is 'de zalving') hebt ontvangen. Die is je door de Heer Jezus (Hij is 'de Heilige') gegeven, toen je tot geloof in Hem kwam (Ef 1:13; Jh 14:26). Het woord 'zalving' houdt in dat je bekwaam gemaakt bent om te onderscheiden of iets van God komt of van Zijn tegenstander.

De Heer Jezus wordt hier 'de Heilige' genoemd. Dat benadrukt de tegenstelling met de *onheilige* leringen die onvermijdelijk ook tot onheilige praktijken voeren. De Heer Jezus heeft je in de Heilige Geest een hulpbron gegeven om de leugen te onderkennen. Leugen is alles wat ingaat tegen Gods Woord, dat de waarheid is. Wat met het Woord van God in strijd is, kun je zo verwerpen. De Heilige Geest gebruikt alleen het Woord van God om jou onderwijs te geven over de Vader en de Zoon. Alle praatjes van mensen die uit andere bronnen putten en je wijs willen maken dat ze je dieper inzicht kunnen geven in Christus, kun je in het licht van de Bijbel als leugens van de hand wijzen.

V21. Johannes schrijft dit niet omdat je een onkundige van de waarheid bent. Hij bevestigt dat je de waarheid weet. Je weet ook dat geen leugen uit de waarheid is. Vermenging van leugen en waarheid is niet mogelijk. Langs die weg willen de misleiders wel invloed op je uitoefenen. Ze komen nooit met alleen leugen, maar

ze verpakken de leugen in waarheden. Iemand die veel ware dingen zegt en ook een klein beetje leugen, is niet uit de waarheid. Zijn bron is de leugen en wat hij zegt, komt van de duivel, de vader van de leugen (*Jh 8:44b*). Alle goede dingen worden door de duivel gebruikt om de leugen te verdoezelen en ingang te laten krijgen bij de kinderen van God.

De waarheid is wat je in de Schriften hebt. Alles daarbuiten is leugen. Bedenk hierbij wel dat gelovigen kunnen verschillen in *inzicht* in de waarheid. Maar dat is een heel andere zaak dan waarover het hier gaat. Hier gaat het om het contrast tussen leugen en waarheid. Iemand die over een bepaalde waarheid anders denkt dan jij, mag je niet van leugen beschuldigen en de ander mag dat ook niet bij jou doen.

V22. “*De leugenaar*”, dus hij die zich van de leugen bedient, kun je herkennen aan een tweeledige loochening. Het is iemand

- “*die loochent dat Jezus de Christus is*” en
- “*die de Vader en de Zoon loochent*”.

Dé leugenaar is de antichrist, het topinstrument van de satan in wie zijn leugenachtigheid ten volle tot uiting komt. De speerpunt van zijn loochening is de Heer Jezus.

Eerst lees je dat hij loochent ‘dat Jezus de Christus is’. Dat betekent dat hij ontkent dat de Mens Jezus dezelfde is als de Christus van God. ‘Christus’ betekent hetzelfde als ‘Messias’. Als Christus of Messias staat Zijn verbinding met het *Joodse volk* op de voorgrond.

Vervolgens lees je dat hij ‘de Vader en de Zoon loochent’. Dat betekent dat hij ontkent dat er in de Godheid een verhouding van volkomen eenheid is tussen de Vader en de Zoon. Deze verhouding vormt het wezen van het *christelijk geloof*. Jezus de Christus is de Zoon van de Vader.

V23. De Vader en de Zoon zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ieder die de Zoon loochent, heeft daarom ook de Vader niet. Als je de Zoon belijdt, is Zijn Vader ook jouw Vader. De Zoon openbaart de Vader. Er is geen openbaring van de Vader los van de Zoon. Je kunt de Vader alleen kennen door de Zoon (*Jh 8:19; 14:7*), je kunt de Vader alleen zien door de Zoon (*Jh 14:9*), je kunt de Vader alleen eren als je de Zoon eert (*Jh 5:23*). Je ziet dat het gaat om de Zoon. Het vele spreken over 'God' in de christenheid is heel misleidend, omdat het vaak gebeurt zonder enige gedachte aan de Zoon.

Over 'God' spreken overbrugt ook de afstand die er is tussen het christendom enerzijds en het Jodendom en de islam anderzijds. Het orthodoxe Jodendom en de islam loochenen de kernwaarheid van het christendom en zijn in de volste zin antichristelijk. De toenadering tussen de godsdiensten verandert het Jodendom en de islam niet, maar holt het christendom uit door de kern eruit weg te nemen. De grote vraag om de waarheid van een bewering te testen blijft: *"Wat denkt u van de Christus?"* (*Mt 22:42*).

V24. Johannes heeft de leugenaar voorgesteld in zijn werkzaamheid. Voor die leugenaar moet jij als jonge gelovige, als een klein kind in Christus, oppassen. Je moet je niet in de war laten brengen door de leugenachtige manier waarop hij de waarheid voorspiegelt. De eenvoudige bescherming daarvoor is, dat je in je laat blijven wat je van het begin af hebt gehoord. Als je dat doet, zul je ook in de Zoon en in de Vader blijven.

Je wordt dus terugverwezen naar het begin. Wat heb je toen over de waarheid gehoord? Toen heb je gehoord over Hem Die van het begin af is, het Woord van het leven, het eeuwige leven dat bij de Vader was en geopenbaard is (*1Jh 1:1-2*). Toen je aannam wat je over Hem hoorde uit Gods Woord, heb je Hem als je leven ontvangen. Hij is nu in je, Hij verblijft in je. Omdat dit zo is, verblijf je in de Zoon en in de Vader. Dat houdt in dat je leeft in gemeenschap met de Zoon en de Vader. Wees je dat bewust en laat het genot ervan je niet ontroven door dwaalleraren die je willen vertellen dat het allemaal nog mooier kan.

Lees nog eens 1 Johannes 2:18-24.

Verwerking: Waar waarschuwt Johannes je voor en waarmee be-
moedigt hij je?

Zalving en blijven in Hem | verzen 25-29

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

25 En dit is de belofte die Hij ons heeft beloofd: het eeuwige leven. 26 Dit heb ik u geschreven over hen die u misleiden. 27 En wat u betreft, de zalving die u van Hem ontvangen hebt, blijft in u, en u hebt niet nodig dat iemand u leert; maar zoals Zijn zalving u over alles leert, en waar is en geen leugen, en zoals zij u geleerd heeft, blijft u in Hem. 28 En nu, kinderen, blijft in Hem, opdat wij als Hij geopenbaard wordt, vrijmoedigheid hebben en niet beschaamd worden voor Hem bij Zijn komst. 29 Als u weet dat Hij rechtvaardig is, erkent dan dat ieder die de gerechtigheid doet, uit Hem geboren is.

V25. Als klein kind in het geloof verblijft dus in jou wat je van het begin af hebt gehoord en als gevolg daarvan verblijf jij in de Zoon en de Vader. Er is tussen jou en de Zoon en de Vader niet de geringste scheiding. Het gaat er niet om of je dat altijd ervaart, maar hoe het is. Je gevoelens zijn niet de maatstaf, maar wat God heeft beloofd aan hen die geloven.

God heeft een “*belofte*” beloofd. De belofte die Hij heeft beloofd, is “*het eeuwige leven*”. Het is niet een belofte waarvan de vervulling nog moet komen. Je bezit het beloofde, dat is dus het eeuwige leven, omdat je gelooft. God heeft beloofd dat wie in Zijn eniggeboren Zoon gelooft, eeuwig leven krijgt (*Jh 3:16*). Denk je dat God iets belooft wat Hij niet waarmaakt? Dat is onmogelijk en daarom is er geen enkele ruimte voor enige onzekerheid.

Zoals ik in het begin al heb opgemerkt, is er behalve het aspect van het eeuwige leven als het nieuwe leven in je, ook het aspect van het eeuwige leven als een sfeer van leven waarin je leeft. Ook dat hoort bij het beloofde dat je hebt gekregen. De sfeer waarin je door het geloof bent terechtgekomen en waarin je verblijft, is die van gemeenschap met de Vader en de Zoon.

V26. Johannes schrijft dit allemaal om je te wapenen tegen hen die erop uit zijn om je te “*misleiden*” aangaande je kindschap van God. Ook al ben je misschien nog maar kort bekeerd, je hebt het nieuwe leven in zijn volheid ontvangen. Er ontbreekt niets aan. Het is niet het begin van iets wat nog onvolkomen is en waaraan door nieuwe waarheden van buiten de Bijbel nog het een en ander moet worden toegevoegd om het compleet te maken. De valse leraren beweren dat er een hogere waarheid te vinden is in de mystiek van het onzichtbare en dat zij de sleutel daartoe bezitten.

V27. Laat je niet door deze misleidende geleidegeesten op sleeptouw nemen op zoek naar het zogenaamd ontbrekende. Het is bij jou heel anders. Je hebt zulke valse leraren niet nodig, want je bent gezalfd met de Heilige Geest Die je van God en Christus hebt ontvangen. Gods Geest, Die in jou verblijft en je nooit zal verlaten (*Jh 14:16*), zal je in de hele waarheid leiden (*Jh 16:13*). Je bent dus niet afhankelijk van bepaalde mensen die jou vertellen dat je zonder hen niet tot de volle kennis van de waarheid kunt komen. *De Geest* leert jou over alles (*Jh 14:26*). *Hij* getuigt van de Heer Jezus en maakt duidelijk wat waar is en geen leugen (*Jh 15:26*). Ook al weet je misschien nog zo weinig van de waarheid en kun je een dwaalleer niet weerleggen, toch voel je aan wat waarheid is en kun je daarom de leugen afwijzen (*vgl. Jh 10:4-5*).

Dit betekent niet dat je geen onderwijs nodig zou hebben en dat het bezoeken van samenkomsten waar het Woord wordt uitgelegd en het lezen van bijbelstudieboeken nutteloos tijdverdrijf zouden zijn. Christus heeft gaven aan Zijn gemeente gegeven, waaronder die van leraar, om Zijn gemeente op te bouwen (*Ef 4:11*). Die gave minachten door er geen gebruik van te maken is een minachten van de Gever ervan en zal op zijn minst geestelijke scheefgroei tot gevolg hebben.

Hier gaat het erom dat je door de Geest kunt aanvoelen wat Gods waarheid is. Je bezit door de Geest de capaciteit om de leugen te onderscheiden van de waarheid. Door wat de Geest je heeft geleerd, weet je dat je in Hem verblijft. De Geest zaait geen twijfel, maar bevestigt.

Overigens kan 'Hem' in "*blijft u in Hem*" zowel op God als op de Heer Jezus slaan. Het is een van de kenmerken van de *brieven van Johannes*, dat niet altijd duidelijk is of 'Hij' of 'Hem' nu op de Vader of op de Zoon slaat. Dat is ook niet erg, want beide Personen van de Godheid zijn aan elkaar gelijk.

V28. In *vers 28* richt Johannes zich weer als een oude gelovige tot alle kinderen van God als zijn geestelijke kinderen. Hij spoort je aan "*in Hem*" te verblijven. Hij wil je daarmee aansporen je bewust te zijn van je gemeenschap met de Vader en de Zoon en je in die atmosfeer op te houden. Johannes doet deze opwekking met het oog op de openbaring van de Heer Jezus. Daarmee doelt hij op Zijn komst die hij zelf ook verwacht.

Als je leeft in bewuste gemeenschap met de Heer Jezus, zie je met vrijmoedigheid en ook met verlangen naar Hem uit. Als je voor jezelf leeft en niet in gemeenschap met Hem en daardoor niet uitziet naar Hem, zul je beschaamd staan als Hij komt. Je zult als het ware je ogen neerslaan. Dat wil je toch niet? Blijf je daarom bewust van je verblijf in Hem. Als de Heer Jezus geopenbaard wordt en elk oog Hem zal zien (*Op 1:7*), zal ieder mens erkennen dat de Zoon rechtvaardig is en dat Hij het oordeel rechtvaardig uitoefent. Jij weet dat nu al.

V29. Dit spreken over de verschijning van de Zoon op aarde is voor Johannes aanleiding om verder te gaan met het geven van kenmerken waaraan je kinderen van God kunt herkennen. Uit wat hij eerder heeft geschreven, weet je dat het hem erom gaat duidelijk te maken dat ieder die de Heer Jezus als zijn leven heeft, door dat leven wordt gekenmerkt. Wie dat leven, het eeuwige leven, heeft, is "*uit Hem geboren*". Johannes noemt deze uitdrukking in zijn brief voor de eerste keer.

Wie uit God geboren is, heeft de natuur van God en laat dat zien door het doen van "*de gerechtigheid*". De Heer Jezus is rechtvaardig en dat kenmerk zie je dan ook bij ieder kind van God. (Van de Heer Jezus lees je trouwens nergens dat Hij uit God geboren is, want Hij is God.)

Met het doen van de gerechtigheid wordt niet bedoeld het af en toe doen van een goede daad. Het gaat om wat het nieuwe leven kenmerkt, wat de praktijk van het nieuwe leven is. Het nieuwe leven doet de gerechtigheid en niets anders. De gerechtigheid doen is doen wat recht is voor God en komt tot uiting in je denken, spreken en handelen.

Weer gaat het er hier niet om dat je dit voor de volle honderd procent in je leven waarmaakt, maar om wat hoort bij het nieuwe leven, de natuur van God. Het doen van gerechtigheid tref je alleen aan bij iemand die uit God geboren is. Het is leven, zoals de Heer Jezus is.

Lees nog eens 1 Johannes 2:25-29.

Verwerking: Wat is de betekenis van de zalving die je hebt gekregen?

1 Johannes 3

Kinderen van God | verzen 1-3

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Ziet welk een liefde de Vader ons gegeven heeft, dat wij kinderen van God genoemd zouden worden, en wij zijn het ook. Daarom kent de wereld ons niet, omdat zij Hem niet heeft gekend. 2 Geliefden, nu zijn wij kinderen van God, en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Wij weten dat als Hij geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien zoals Hij is. 3 En ieder die deze hoop op Hem heeft, reinigt zich zoals Hij rein is.

V1. In hoofdstuk 3 gaat Johannes verder met het beschrijven van de kenmerken van het nieuwe leven, waaraan je dus kinderen van God kunt herkennen. Voordat hij daarover verdergaat, is het alsof hij overweldigd wordt door de gedachte dat wij kinderen van God zijn geworden. Overkomt jou dat ook wel eens, dat het ineens tot je doordringt hoe geweldig het is dat je een kind van God bent? Als je er zo over nadenkt, kan het je diep raken. Dat je een kind van God bent, is een gave van de liefde van de Vader! De Vader geeft uiting aan Zijn liefde voor jou door jou Zijn kind te noemen. Hij komt er openlijk voor uit dat je van Hem bent. Dat had je zelf nooit kunnen en durven bedenken. Dat je het toch echt bent, kan je overstelpen met gevoelens van dankbaarheid en bewondering. Je bent echt een kind van God!

Ik spreek je aan als *kind* van God om het dichtbij te brengen. Toch is het ook goed erop te wijzen dat Johannes steeds spreekt over "kinderen van God", dus in het meervoud. Je bent een kind van God samen met anderen die het ook zijn. Samen met hen vorm je de familie van God. Je behoort tot een gezelschap dat door de wereld niet wordt gekend. Het betekent niet dat de wereld niet zou

weten wie je bent, maar dat de wereld je niet erkent als iemand die bij haar hoort. De oorzaak daarvan is dat de wereld de Heer Jezus niet heeft gekend. Nu je bij Hem hoort, kent de wereld jou ook niet.

Dat geldt opmerkelijk genoeg niet alleen als je in trouw aan de Heer en in afzondering van de wereld je weg gaat. Het geldt ook als je – wat niet te hopen is – ontrouw zou worden. Dat zie je bij Lot, de m.i. toch wel meest ontrouwe gelovige die je in de Schrift tegenkomt. Als hij zijn goddeloze stadgenoten, die hij nota bene ook nog ‘mijn broeders’ noemt, met een walgelijk voorstel van een walgelijke daad wil weerhouden, spreken zij over hem als ‘vreemdeling’ (*Gn 19:4-9*). Maar ook Petrus, die zich in het gezelschap van de vijanden van de Heer heeft begeven, wordt herkend als iemand die niet bij hen, maar bij de Heer hoorde (*Mt 26:69-75*).

V2. Nog eens spreekt Johannes de zekerheid uit over het feit dat wij kinderen van God zijn. Hij benadrukt dat het echt “*nu*” al zo is. Door hen aan te spreken als “*geliefden*” onderstreept hij hun gemeenschappelijke zegen. Hij heeft hen lief, en de Vader en de Zoon hebben hen nog meer lief. Het is een liefde die wordt genoten in de familiekring van God. Daar heeft de wereld geen weet van en geen zicht op.

Wanneer de Heer Jezus “*geopenbaard zal zijn*”, zal dat anders zijn. Dan zal de wereld erkennen dat Hij ons heeft liefgehad (*Jh 17:22-23*). Die erkenning komt, doordat “*wij Hem gelijk zullen zijn*”. Als de wereld ons dan ziet, ziet ze Hem. En dat wij Hem gelijk zullen zijn, komt omdat we dan “*Hem zien zoals Hij is*”.

Om Hem te kunnen zien zoals Hij is, is het noodzakelijk dat we Hem gelijk zijn. Als we Hem gelijk zijn, is het gevolg daarvan dat Zijn heerlijkheid van ons zal afstralen. Het aanschouwen van Hem zal die verandering bewerken (*2Ko 3:18*).

V3. Deze hoop op Hem, om Hem te zien, kan niet anders dan een reinigende werking hebben. Als je nadenkt over Hem en uitzielt naar Hem, zul je rein willen zijn “*zoals Hij rein is*”. Je zult innerlijk aanvoelen dat bepaalde dingen niet samen kunnen gaan met de

aanstaande ontmoeting met Hem. Daarom zul je die dingen uit je leven wegdoen. Daarmee verheug je Zijn hart nu al.

Lees nog eens 1 Johannes 3:1-3.

Verwerking: Wat bewerkt het denken aan de ontmoeting met de Heer Jezus bij jou?

De gerechtigheid doen en broederliefde | verzen 4-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

4 Ieder die de zonde doet, doet ook de wetteloosheid; en de zonde is de wetteloosheid. 5 En u weet dat Hij geopenbaard is, opdat Hij <onze> zonden zou wegnemen; en in Hem is geen zonde. 6 Ieder die in Hem blijft, zondigt niet; ieder die zondigt, heeft Hem niet gezien en Hem niet gekend. 7 Kinderen, laat niemand u misleiden. Wie de gerechtigheid doet, is rechtvaardig zoals Hij rechtvaardig is. 8 Wie de zonde doet, is uit de duivel, want de duivel zondigt van [het] begin af. Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken van de duivel zou verbreken. 9 Ieder die uit God geboren is, doet [de] zonde niet, omdat Diens zaad in hem blijft; en hij kan niet zondigen, omdat hij uit God geboren is. 10 Hierin zijn de kinderen van God en de kinderen van de duivel openbaar: ieder die [de] gerechtigheid niet doet, is niet uit God, en wie zijn broeder niet liefheeft. 11 Want dit is de boodschap die u van het begin af hebt gehoord, dat wij elkaar zouden liefhebben; 12 niet zoals Kaïn uit de boze was en zijn broer dood sloeg. En waarom sloeg hij hem dood? Omdat zijn werken boos waren en die van zijn broer rechtvaardig.

V4. Johannes spreekt hier over het doen van “de zonde” en “de wetteloosheid”. Dat vormt wel een groot contrast met de hoop op Hem en de reiniging die dat tot gevolg heeft, waarover je in de voorgaande verzen hebt gelezen. Door de tegenstelling voel je de kracht van zijn betoog. Reinigen en doen van de zonde horen bij twee verschillende werelden. Hij heeft het over “ieder die de zonde doet”. Dat is niet iemand die eens een keer zondigt, maar iemand die de zonde als levenshouding heeft. Hij doet het constant, zondigen is de aard van zijn leven. In zo iemand is niets van God aanwezig. Een gelovige kan zondigen, maar dat is een incident. Hij leeft niet in de zonde, het is niet zijn dagelijkse praktijk.

Als iemand de zonde als levensbeginsel heeft, is hij wetteloos. Wetteloos wil zeggen dat hij totaal geen rekening houdt met enig gezag. Zijn ongebonden wil is zijn enige drijfveer. Aan God laat

hij zich niets gelegen liggen. Hij leeft integendeel in opstand tegen Hem (*Jb 15:25*). Wetteloosheid gaat dan ook veel verder dan overtreding van de wet van God. Als wetteloosheid beperkt was tot het overtreden van de wet, zou zonde beperkt zijn tot de periode van de wet. Maar ook voordat de wet er was, was er zonde in de wereld (*Rm 5:13a*).

V5. Er is één Mens geweest, Die nooit heeft gezondigd, omdat in Hem geen zonde is. Dat is de Heer Jezus. Hij is geopenbaard – dat is toen Hij op aarde kwam – om de zonden van anderen weg te nemen. Hij heeft die van jou en mij en al Gods kinderen weggenomen door ze op Zich te nemen op het kruis in de drie uren van duisternis. Hij kon dat in jouw en mijn plaats doen, juist omdat in Hem geen zonde is.

V6. Het gevolg is dat jij nu in Hem verblijft, dat wil zeggen dat je een gemaakt bent met Hem omdat je Hem als je leven hebt ontvangen. Daardoor zondig jij niet. Dat klinkt natuurlijk heel sterk. Je zult direct zeggen dat dit niet zo is, want je weet veel te goed dat je nog wel zondigt. Het gaat er echter om dat je jezelf ziet zoals Johannes het hier voorstelt. Hij zegt dat je in Hem verblijft en dat houdt in dat hij bij jou dezelfde kenmerken ziet als bij de Heer Jezus. Wat de Heer Jezus kenmerkte, kenmerkt nu ook jou.

Johannes ziet je in je nieuwe natuur, los van de mate waarin je nieuwe natuur zichtbaar wordt. Dat is de ene kant van de waarheid. De andere kant is dat *“ieder die zondigt”* geen enkel deel heeft aan God en Christus. Wie zondigt, heeft zowel God als Christus *“niet gezien en niet gekend”*. Zo iemand heeft niets met God gemeenschappelijk, wat hij ook aan fraais mag belijden. Zijn belijdenis van hogere kennis van God en diepe ervaring met God is een leugen.

Wat de praktijk betreft, is het zeker zo, dat je niet zondigt als je in je dagelijkse leven in gemeenschap met de Heer blijft, waarbij je in alles naar Zijn wil vraagt en Zijn Woord gehoorzaamt. Toch is dat niet waar het hier om gaat. Het gaat het niet om twee soorten gelovigen, trouwe en ontrouwe, maar om twee bronnen van waaruit wordt geleefd. De bron van waaruit de gelovige leeft, is

een totaal andere dan de bron van waaruit de ongelovige leeft. Dat is wat Johannes naar voren brengt.

V7. Johannes spreekt tot zijn geestelijke “kinderen” en waarschuwt hen voor de misleiders. Misleiders willen twijfel zaaien over Christus en Zijn werk en het zelfs loochenen. Zij willen je onzeker maken over de kenmerken van de kinderen van God. Laat je niet door hen beïnvloeden, maar houd je aan de duidelijke uitspraken van Gods Woord. Ga niet op je gevoelens af. Die spelen wel een rol, maar zijn geen basis voor het kennen van de waarheid van God.

Jij bent een kind van God en hebt dezelfde aard, dezelfde natuur als God en de Heer Jezus. Als Hij, dat is Christus, rechtvaardig is, dan ben jij het ook. Jezus Christus is de Rechtvaardige, Hij heeft Zijn leven voor jou afgelegd en jij blijft in Hem. Hij is de absolute maatstaf. Als je iemand ziet die de gerechtigheid doet, dat wil zeggen die doet wat recht is volgens God, zie je iemand die doet wat de Heer Jezus is. Zo iemand is dus ook rechtvaardig.

V8. Tegenover het doen van de gerechtigheid staat het doen van de zonde. In iemand die de zonde doet, herken je de duivel. De oorsprong van de zonde ligt bij de duivel. De duivel zondigt vanaf het begin van zijn bestaan als duivel. Hij is de vader van de zonde. Wie zondigt, vertoont de karaktertrekken van die vader (Jh 8:44). De duivel kan niet anders dan zondigen, het is zijn aard en hij kan niet anders dan daarnaar handelen. Vanaf het begin heeft hij door de zonde de mensen in zijn macht. Ieder mens die in zijn macht is, zondigt zoals hij. Geen mens is ook in staat zichzelf aan de greep van de duivel te ontworstelen of een ander uit zijn macht te bevrijden.

Maar de duivel heeft niet het laatste woord en is niet de overwinnaar. De overwinning is aan de Zoon van God. Wat Johannes van Hem zegt, klinkt als een overwinningsroep: “*Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken van de duivel zou verbreken.*” Elke keer dat er ergens op aarde een mens tot bekering komt, wordt een werk van de duivel verbroken. Jij die gelooft,

bent daarvan het bewijs. Daarvoor kwam de Zoon van God op aarde en volbracht het werk aan het kruis.

V9. Tegenover 'uit de duivel zijn' en 'de zonde doen', staat 'uit God geboren zijn' en 'de zonde niet doen'. "*Ieder die uit God geboren is*", heeft leven dat zijn oorsprong heeft in God. Dat leven komt in de mens zonder dat hij daar zelf iets aan doet. Dat leven heeft zijn eigen kenmerken. Deze kenmerken zijn eigen aan het zaad van God. Wat uit een zaad voortkomt, beantwoordt aan datzelfde zaad (*vgl. 1Ko 15:38*). De zonde is totaal vreemd aan het zaad van God. Uit dat zaad komt geen zonde voort, het voert niet tot het doen van de zonde en kan de zonde niet doen, zoals in Hem, de Heer Jezus, geen zonde is. Hij kon niet zondigen. Hij is absoluut gescheiden van de zonde (*Hb 4:15; 7:26*).

Als je uit God bent geboren, is dat het werk van Gods Woord en Gods Geest (*Jh 3:5*). Dat is het zaad waarover Johannes hier spreekt (*zie 1Pt 1:23*). Het zaad is het nieuwe levensbeginsel dat God in je heeft geplant. Om dat zaad te planten is Gods Woord gepredikt en in de kracht van de Heilige Geest tot je en in je gekomen. Daardoor ben je innerlijk gereinigd en is het nieuwe leven in je gekomen, waar het tot ontwikkeling en groei komt (*vgl. Jk 1:18,21*).

V10. Iemand behoort dus bij de kinderen van God of bij de kinderen van de duivel. Je ziet hier twee families tegenover elkaar. Uit deze twee families bestaat de hele mensheid. Beide families hebben hun eigen specifieke familiekenmerken. Johannes geeft aan wat niet aanwezig is bij de kinderen van God. Als je bij iemand opmerkt dat het doen van gerechtigheid ontbreekt en dat er ook geen broederliefde is, heb je niet te maken met een kind van God, maar met een kind van de duivel. Kinderen van de duivel hebben geen nieuw leven en kunnen dus onmogelijk gerechtigheid doen en de broeders liefhebben.

Het doen van gerechtigheid en broederliefde zijn twee afzonderlijke kenmerken van het nieuwe leven, maar ze horen wel bij elkaar. Ze kunnen zelfs niet zonder elkaar. Je ziet hierin de wezenskenmerken van God van Wie Johannes zegt dat Hij licht en liefde

is. Waar dus gerechtigheid doen en broederliefde niet aanwezig zijn, is niets van God aanwezig, maar wordt de duivel openbaar.

V11. Johannes verbindt aan deze constatering de boodschap “*dat wij elkaar zouden liefhebben*”. Deze boodschap heb je van het begin af gehoord. Er is je nooit iets anders verteld. In het Oude Testament luidde het gebod de naaste lief te hebben. Dat wierp de vraag op wie dan wel de naaste was. Voor de Israëliet was dat zijn volksgenoot. De heidenen werden als geheel gehaat. De Israëlieten mochten hen niet liefhebben, maar moesten hen uitroeien. In het Nieuwe Testament tref je een nieuwe orde van zaken aan. Daar kom je de uitdrukking ‘broeders’ tegen. Daarin klinkt een bijzondere waardigheid door.

De Heer Jezus spreekt over de Zijnen als “*Mijn schapen*” en “*Mijn vrienden*” (Jh 10:27; 15:14), maar pas in Johannes 20:17 spreekt Hij voor het eerst over “*Mijn broeders*”. Hij doet dat, nadat Hij is opgestaan. Hij noemt Zijn discipelen zo in Zijn boodschap die Hij door Maria Magdalena aan hen laat brengen. Daarmee plaatst Hij hen op het niveau voor Zijn Vader en Zijn God dat Hij Zelf heeft. Zijn Vader is nu ook hun Vader en Zijn God is nu ook hun God. Dat is iets totaal nieuws. Het gaat niet langer om ‘de naaste’ van een aards volk, maar er is sprake van een nieuw, hemels gezelschap: de familie van God.

V12. Als voorbeeld van het ontbreken van broederliefde en waar-toe dat voert, haalt Johannes bij wijze van uitzondering een geschiedenis uit het Oude Testament aan. Hij wijst op Kaïn. Die man had geen broederliefde, maar was “*uit de boze*”. Dat openbaarde hij ook door zijn broer dood te slaan. Zijn broer is Abel. Die naam noemt Johannes niet, om de volle nadruk erop te laten vallen dat hij zijn *broer* dood sloeg. Die daad was een van zijn boze werken, terwijl de werken van zijn broer rechtvaardig waren. Wie uit de boze is, doet boze werken. Door ook de werken van zijn broer te noemen, die rechtvaardig waren, laat Johannes zien dat Kaïn ook door haat gedreven werd.

Je leest drie keer in het Nieuwe Testament over Kaïn en wel over het *offer* van Kaïn (*Hb 11:4*), de *werken* van Kaïn (*1Jh 3:12*) en de *weg* van Kaïn (*Jd :11*).

1. Uit zijn *offer* blijkt zijn eigenwillige godsdienstigheid, zijn onverschilligheid tegenover Gods heiligheid.
2. Uit zijn *werken* blijkt zijn boosheid, het ontbreken van broederliefde.
3. Uit zijn *weg* blijkt dat hij God de rug heeft toegekeerd.

Zo is het met Kaïn van kwaad tot erger gegaan. Dat is het gevolg als iemand die geen leven uit God bezit, wordt geconfronteerd met rechtvaardige werken. Die confrontatie toont het gemis ervan aan.

Lees nog eens 1 Johannes 3:4-12.

Verwerking: Welke kenmerken zie je bij iemand die uit God is en welke kenmerken zie je bij iemand die uit de duivel is?

Liefhebben in de praktijk | verzen 13-18

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 <En> verwondert u niet, broeders, als de wereld u haat. 14 Wij weten dat wij uit de dood zijn overgegaan in het leven, omdat wij de broeders liefhebben. Wie <zijn broeder> niet liefheeft, blijft in de dood. 15 Ieder die zijn broeder haat, is een mensenmoordenaar, en u weet dat geen mensenmoordenaar eeuwig leven in zich heeft wonen. 16 Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij Zijn leven voor ons heeft afgelegd; ook wij behoren het leven voor de broeders af te leggen. 17 Wie nu aardse goederen heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden en zijn hart voor hem sluit, hoe blijft de liefde van God in hem? 18 Kinderen, laten wij niet liefhebben met [het] woord of met de tong, maar met [de] daad en in waarheid.

V13. In vers 12 heb je gezien wat Kaïn deed met zijn broer. Zoals Kaïn tegen zijn broer optrad, zo treedt de wereld tegen jou op. Jij bent iemand die uit God geboren is. Daarom is het leven uit God in jou aanwezig en wordt het zichtbaar. Dat wekt de haat van de wereld op, want die voelt zich daardoor veroordeeld. Ook al zeg je niets, je hele leven is een getuigenis tegen de wereld die met God geen rekening houdt. De wereld wil ook niets van God weten, maar kan er door jou niet omheen. Je maakt hetzelfde mee als Abel en ook als de Heer Jezus. De haat komt vooral van de godsdienstige wereld. Kaïn was een godsdienstig mens toen hij zijn broer vermoordde. De Heer Jezus is vermoord door de godsdienstige leiders van Zijn volk.

De wereld waar je het meest de onverdraagzaamheid en haat van zult ervaren, is de godsdienstige wereld, waar de naamchristenen het te zeggen hebben. Misschien dat je dat verwondert. Dat hoeft niet, zegt Johannes hier (*vgl. Op 17:6-7*). Je behoort namelijk tot een gezelschap dat hij hier voor de enige keer in zijn brief aanspreekt met “broeders”, waarmee hij zowel broeders als zusters bedoelt. Uit deze naam straalt de warmte van de familieverhouding tegenover de koude haat van de wereld.

V14. Door deze familieverhouding en de waardering daarvan weet je dat je uit de dood bent overgegaan in het leven. Je hebt de broeders lief. Misschien dat die liefde wel eens op de proef wordt gesteld en dat je die liefde voor de een wat sterker voelt dan voor de ander, maar die liefde is er. Als je eraan denkt dat de Heer Jezus evenals voor jou ook voor je broeder is gestorven en dat je broeder ook de Heer Jezus liefheeft, is die 'klik' er. Je bent op het terrein van het leven en niet meer op het terrein van de dood. Broederliefde hoort bij het leven en niet bij de dood. Op het terrein van de dood heerst de dood, daar wordt gedood. Op het terrein van het leven is de atmosfeer van het leven en ben je omgeven door de sfeer van liefde.

"Wie zijn broeder niet liefheeft", heeft daaraan geen deel, maar "blijft in de dood". Het gaat hier natuurlijk om iemand die wel het woord 'broeder' in de mond neemt, maar geen nieuw leven heeft. Zo iemand leeft in de dood, heeft zijn verblijf in de dood, de sfeer en de geur van de dood hangen om hem heen. Hij is echter niet alleen door de dood omgeven, het kenmerkt hem ook, het is ook in hem.

V15. Iemand die zijn broeder niet liefheeft en in de dood verblijft, is tevens iemand die zijn broeder haat. Hij bekijkt zijn broeder met ogen vol dodelijke haat. Zijn gezindheid is die van een *"mensensmoordenaar"*. Hij is niet uit op het leven van zijn broeder, maar op zijn dood. Je weet dat zo iemand geen eeuwig leven in zich heeft wonen. Hij heeft het nooit gehad, het is er totaal afwezig. Dwaalleraren zijn niet uit op het voeden van het nieuwe leven, maar ze zijn erop uit om het geloof van de kinderen van God te vergiftigen met valse leringen.

V16. Met de liefde is dat volledig anders. Die zoekt niet de dood, maar het leven voor de broeders. Liefde gaat zelfs zover, dat zij zelf in de dood gaat om aan anderen het leven te geven. Liefde moet je eerst leren kennen om zelf anderen te kunnen liefhebben. Je kunt liefde alleen leren kennen door die te ontvangen. Je kunt niet liefhebben als je zelf geen liefde ontvangen hebt, als een ander jou niet eerst liefde heeft bewezen. Jij hebt de liefde leren

kennen door de Zoon van God, door wat Hij voor jou deed op het kruis (Gl 2:20). Hij heeft Zijn leven voor jou afgelegd.

Een voorbeeld. Als je ziet dat iemand dreigt te verdrinken en een ander redt hem, terwijl zijn redder daarbij verdrinkt, zie je liefde. Dat is echter liefde op afstand. Je neemt het waar, maar je bent geen betrokkene. Als *jij* echter de verdrinkingsdood dreigt te sterfen en iemand redt jou ten koste van zijn eigen leven, dan ervaar je aan den lijve wat liefde is.

De Heer Jezus heeft Zijn leven voor je afgelegd. Dat is de hoogste uitdrukking van liefde. Een groter bewijs van liefde is niet mogelijk (Jh 15:13). En wat is het resultaat van die liefdedaad? Leven. Zie je de volkomen tegenstelling met wat Kaïn en de wereld bezielt en de valse leraren drijft? Hun inspirator is de duivel. De duivel leeft in de sfeer van de dood en blaast zijn instrumenten haat in om zoveel mogelijk mensen te vermoorden. Bij Christus hoort het leven, Hij is het middelpunt van het terrein van het leven.

Christus is gedood door moordenaars. Toch wordt het hier niet zo voorgesteld. Hier staat dat Hij Zijn leven "*heeft afgelegd*". Het is een daad van Hemzelf. Hij heeft Zijn leven gegeven. Dat is het hoogste en absolute bewijs van de liefde die iemand voor een ander heeft. Hij is liefde, Zijn natuur, Zijn Wezen, is liefde en die liefde heb je ervaren, want die heeft zich over jou ontfermd. Tegelijk is dat de norm voor jouw liefde voor je broeders en zusters. Als Hij jouw leven is, werkt dat in jou hetzelfde als in Hem. Dan behoort jij ook je leven voor je broeders en zusters af te leggen. Dat gaat wel heel ver, hè?

V17. Maar denk je dat dit in de praktijk ook echt een keer van je gevraagd zal worden? Ik acht die kans voor mezelf vrij klein, welhaast uitgesloten. Het is ook alsof Johannes daarmee rekening houdt. Daarom geeft hij een andere test waaruit je kunt laten zien wat je voor je broeder of zuster overhebt. Je leven zul je misschien niet letterlijk voor je broeder of zuster moeten geven, maar je kunt je leven wel aan hen ter beschikking stellen, het voor hen inzetten (1Ko 16:15; 1Th 2:8). Hoe doe je dat?

Wel, je hebt aardse goederen. Nu zie je dat je broeder of zuster gebrek lijdt. De vraag is hoe je daarop reageert. Wie geen leven uit God heeft, in wie de liefde van God niet verblijft, sluit zijn hart daarvoor. Als er wel leven uit God is, als de liefde van God wel in je verblijft, reageer je totaal anders. Er zal dan een verlangen zijn om in dat gebrek, in dat tekort, te voorzien met de aardse goederen die je hebt.

Let erop, dat de broeder of zuster niet om hulp vraagt, maar dat de liefde het gebrek ziet, het waarneemt. De liefde handelt, zonder dat er een verzoek om hulp komt. Het is ook opmerkelijk dat het woord voor “aardse goederen” letterlijk ‘het leven[sonderhoud] van de wereld’ is. Zolang wij in deze wereld zijn, hebben we levensonderhoud nodig en hebben we dat te delen met anderen die daarin tekort hebben. Jakobus houdt zijn lezers voor dat wie zegt geloof te hebben, dat zal laten zien door te geven waar gebrek is (Jk 2:15). Johannes neemt het bezit van het nieuwe, eeuwige leven als uitgangspunt. Hier zie je dat de meest verheven waarheden in de meest dagelijkse omstandigheden hun uitwerking hebben.

Hierin zijn de voorschriften van het volk Israël ten aanzien van arme en rijke Israëlieten ook een illustratie voor ons (Dt 15:7-11). Als er arme Israëlieten waren, was dat een test voor de naastenliefde van de rijke Israëlieten. Er mochten geen uitvluchten worden gezocht om de verplichting te ontlopen om aan de arme naaste te geven. Een verstokt hart hield de hand gesloten. Wie een verstokt hart had, toonde dat hij God niet vertrouwde in de toezegging van zegen die Hij heeft gedaan. In de taal van Johannes kunnen we zeggen dat in zo iemand de liefde van God niet aanwezig was. Er was geen liefde tot God en geen liefde tot de naaste.

V18. Liefhebben is geen zaak van woorden alleen of van erover praten in algemene termen. Natuurlijk kan echte liefde uit woorden blijken. Je kunt door wat je zegt, anderen het bewijs van je liefde geven. Johannes zegt dit echter met het oog op de dwaal leraren die wel mooie praatjes hebben, maar geen echte zorg voor de gelovigen. Zij sluiten hun hart voor anderen en zijn uit op het bezit van anderen en willen hen aan zich onderwerpen (vgl. Gl

2:4-5). In dit licht moet je de oproep zien om niet lief te hebben “met [het] woord of de tong, maar met [de] daad en in waarheid”.

Liefhebben is een zaak van de daad en moet gebeuren in waarheid. Waarheid is hier niet de leer, maar heeft te maken met waarheid in het binnenste (*Ps 51:8*). Het gaat erom dat de liefde waarachtig en oprecht is. Er mag niet gegeven worden op basis van een kosten-batenanalyse. Als je geeft vanuit de gedachte er uiteindelijk beter van te worden, ontbreekt het aan oprechtheid.

Ergens beter van worden kan zowel in materieel als in geestelijk opzicht. Je kunt bijvoorbeeld ook iets aan een ander geven of voor een ander doen, om daarvoor te worden geroemd. Ook dan kun je moeilijk van oprechte liefde spreken. Zelfs een gevoel van zelfvoldoening is ongepast. Dat bedoelt de Heer Jezus als Hij in ditzelfde verband – het bewijzen van weldadigheid – zegt dat je linkerhand niet mag weten wat je rechterhand doet (*Mt 6:3*).

Als het nieuwe leven werkt, zul je liefhebben met de daad en in waarheid zonder aan jezelf te denken. In de praktijk moeten we dat leren. We kunnen dat alleen leren van de Heer Jezus. Hij heeft volkomen onbaatzuchtig gegeven, zonder aan Zichzelf te denken.

Lees nog eens 1 Johannes 3:13-18.

Verwerking: Hoe breng jij je liefde voor je broeder of zuster in praktijk?

Vrijmoedigheid tegenover God | verzen 19-24

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

19 <En> hieraan zullen wij weten dat wij uit de waarheid zijn en ons hart overtuigen tegenover Hem, 20 dat als [ons] hart ons veroordeelt, God groter is dan ons hart en alles weet. 21 Geliefden, als <ons> hart [ons] niet veroordeelt, hebben wij vrijmoedigheid jegens God; 22 en wat wij ook bidden, ontvangen wij van Hem, omdat wij Zijn geboden bewaren en doen wat voor Hem welbehagelijk is; 23 en dit is Zijn gebod, dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus, en elkaar liefhebben zoals Hij ons een gebod gegeven heeft. 24 En wie Zijn geboden bewaart, blijft in Hem en Hij in hem; en hieraan weten wij dat Hij in ons blijft: aan de Geest Die Hij ons gegeven heeft.

V19. In de vorige verzen heb je gelezen over de bewijzen van broederliefde. Johannes merkt nu op dat je bevestigt dat je uit de waarheid bent als je niet alleen over broederliefde *spreekt*, maar die ook *laat zien*. Uit de waarheid zijn wil zeggen dat je uit God geboren bent. Je zult misschien opmerken dat de bewijzen zwak zijn en dat je praktijk van geven beter kan, maar het gaat erom dat het aanwezig is. Zoals je weet, gaat het Johannes om het nieuwe leven. Als dat aanwezig is, werkt het op die manier. Hij heeft het niet over *de mate waarin* het zichtbaar wordt, maar over *het feit dat* het zichtbaar wordt.

Als het zichtbaar wordt in je leven, mag jij je hart of je geweten voor Gods aangezicht de verzekering geven dat alles in orde is. Dit is geen excuus voor eventueel falen, maar de geruststelling voor een angstig gemoed dat door falen aan zichzelf gaat twijfelen.

V20. Als je over broederliefde spreekt, zul je wel, net als ik, direct aan je geweten merken dat je daarin toch wel behoorlijk tekortschiet. Het kan zelfs zijn dat je jezelf in een bepaald geval erop betrapt dat je doet alsof, terwijl je de echte broederliefde op dat moment niet voelt. Als dat zo is, als je hart je daarin veroordeelt,

mag je gelijk ook eraan denken dat God groter is dan je hart en alles weet. Al die keren dat je geen broederliefde hebt laten zien, kan je tot de vraag brengen of je wel een gelovige bent. Het is immers een kenmerk van het nieuwe leven dat je de broeders liefhebt? Maar je mag je hart verzekeren dat alles in orde is en dat God groter is en alles weet.

Hij kent jou helemaal. Hij weet wat er in je is. Je mag zeggen: 'U weet alle dingen, U weet dat ik U liefheb, hoezeer ik soms ook faal het te laten zien' (zie *Jh 21:17*). Je mag je aan Zijn beoordeling toevertrouwen en die beoordeling is heel wat beter dan die van mensen en van jezelf (*1Ko 4:3-4*).

V21. Als je hart daarin rust heeft gevonden en het je niet veroordeelt, heeft dat een geweldige uitwerking op je omgang met God. Eerder voelde je een zekere schroom om tot God te gaan, omdat je te veel naar jezelf en je praktijk keek. Enerzijds is het gevaarlijk om steeds naar jezelf te kijken. Dan zul je blijven leven tussen hoop en vrees, want je praktijk zal altijd gebreken blijven vertonen. Daarom is het zo belangrijk te luisteren naar de boodschap van Johannes, wat hij over het nieuwe, eeuwige leven zegt.

Anderzijds is het ook gevaarlijk om nooit naar jezelf te kijken. Het is niet zo dat je, als je eenmaal het eeuwige leven hebt, er maar op los kunt leven. Dat zul je trouwens ook niet willen. Je zult je bewust zijn van het feit dat de zonde nog in je is en dat je nog zondigt. Dat heeft Johannes ook gezegd in het begin van deze brief (*1Jh 1:8,10*).

Het gaat erom dat je een nieuw uitgangspunt voor je leven hebt gekregen. Dat uitgangspunt is niet je praktijk, maar je nieuwe leven. Als je weet dat God je daarin ziet, en als je, voor zover je je dat bewust bent, geen dingen doet die niet goed zijn en ook geen dingen hebt die je nog moet belijden, mag je je verheugen in een vrijmoedige omgang met God.

"Vrijmoedigheid" is een indrukwekkend woord. Het is een enorm voorrecht vrijmoedigheid te hebben tegenover God. Je hebt toegang tot God gekregen (*Ef 2:18*) en bent nu thuis bij Hem. Je voelt

je op je gemak bij Hem en mag Hem zeggen wat je op je hart hebt. Het hangt samen met je relatie tot Hem als kind. In je verhouding tot Hem is alles vrede (*Rm 5:1*). Je mag alles wat je begeert aan Hem bekendmaken (*Fp 4:6*). Er is bij Hem nooit een gedachte dat je te veel voor Hem bent of dat je Hem verveelt met je vragen. Het is een vrijmoedigheid die volkomen is, omdat Hij volkomen is.

Dit past ook precies bij het thema van de geschriften van Johannes waarin het gaat om gemeenschap met de Vader en de Zoon. Hier spreekt hij over de ongestoorde verhouding van liefde die er is tussen de kinderen van God en de Vader. Hij beschrijft de familieatmosfeer.

V22. In die sfeer, waarin kinderen zich thuis voelen, waarin ze zich aanvaard weten, bidden zij de Vader om dingen die ze nodig hebben. Van de dingen die zij vragen, weten ze dat de Vader hun die graag geeft, want ze kennen de verlangens van de Vader. Bovendien geeft de Vader hun die graag, omdat de kinderen zich gedragen zoals Hij, de Vader, dat wenst.

Als Hij naar hen kijkt en ziet dat ze "*Zijn geboden bewaren*" en daardoor "*doen wat voor Hem welbehaaglijk is*", verheugen zij Zijn hart. Hij geniet van hen. De kinderen hebben de vrijheid om alles te zeggen wat er op hun hart is en de Vader heeft de vrijheid alles te geven wat er voor Zijn kinderen in Zijn hart is. Deze situatie is er een van harmonie, van welbevinden.

Als je dit zo hebt gelezen, kan ik me voorstellen dat je denkt: 'Dit soort bidden ken ik niet. Alleen vragen wat de Vader mij graag geeft? Weten dat ik krijg waar ik om heb gevraagd, omdat ik Zijn geboden bewaar en doe wat voor Hem welbehaaglijk is? Dat is voor mij onmogelijk.' Het is in dit verband goed om eerst te zeggen dat er verschillende vormen van bidden zijn.

Je leest over een bidden waarvoor we niet eens de goede woorden weten te vinden. Dat zijn de "*onuitsprekelijke verzuchtingen*" (*Rm 8:26*), waarbij de Heilige Geest de gevoelens verwoordt die wij niet kunnen verwoorden. De rust die deze vorm van bidden

geeft, is dat je weet dat God alle dingen doet meewerken ten goede voor hen die Hem liefhebben (*Rm 8:26-28*).

De tweede vorm is het bekendmaken aan God van al je verlangens. Je weet niet of je om de goede dingen bidt, maar je mag het wel allemaal vertellen. De rust die deze vorm van bidden geeft, is de vrede van God die je hart en gedachten vult met het besef dat Hij weet wat goed voor je is (*Fp 4:6-7*).

De derde vorm heb je hier. Deze vorm gaat uit van de rust die je in en van God hebt, terwijl er ook een voorwaarde aan verbonden is. Het is echter geen voorwaarde waarbij je iets moet doen, maar een voorwaarde waaraan je al voldoet. Dat zie je aan het woord "omdat". Er staat niet dat je van Hem ontvangt *als* je Zijn geboden bewaart, maar *omdat* je Zijn geboden bewaart, waardoor je doet wat voor Hem welbehaaglijk is.

V23. Om welke geboden gaat het hier? Je leest in *vers 23* over Zijn gebod om te "geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus", waaraan direct wordt gekoppeld dat we "elkaar" moeten "liefhebben". Dat betekent dat het gaat om 'geloof' en 'broederliefde'. Je hebt al geconstateerd dat die bij jou aanwezig zijn. Kijk, dan wordt het al iets begrijpelijker.

Om het volle profijt van het bidden te hebben is het belangrijk dat jij je bij God thuis voelt en dat je in gemeenschap met Hem leeft. Je leert Hem en Zijn wil alleen kennen door in gemeenschap met Hem Zijn Woord te onderzoeken. Dat zal je geloofsvertrouwen versterken en je bekendmaken met Zijn verlangens. Daar zul je dan ook in kinderlijk vertrouwen om gaan vragen. Hij schenkt jou wat Hij wil geven, maar Hij geeft het graag als antwoord op je gebed.

Het gaat er dus om, niet *of*, maar *dat* je Zijn geboden bewaart. Als je leest wat die geboden zijn, blijkt het om één gebod te gaan dat uit twee aspecten bestaat. Het eerste aspect van het gebod is geloven "in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus". Je kunt dit het *verticale* aspect van het gebod noemen. Geloven heeft te maken met gehoor geven aan, luisteren naar, Hem op Wie je geloof zich

richt. Direct daaraan verbonden is het “elkaar liefhebben”. Je kunt dit tweede aspect het *horizontale* aspect van het gebod noemen. Liefhebben kun je niet losmaken van geloof in Gods Zoon.

De kern van het christendom is de liefde, maar dan wel *Gods* liefde. Het is niet zo, dat alles wat mensen liefde noemen uit God is en dat overal waar die liefde is, God is en dat we daar te maken zouden hebben met christenen. ‘Liefde is God’ is een misleidende, afschuwelijke uitspraak. Nee, mensen kunnen elkaar alleen waarachtig liefhebben met de liefde van God als ze geloven in de Zoon van God. Het gebod om elkaar lief te hebben heeft Hij ons gegeven. Het is niet aan je opgelegd om daardoor te bewijzen dat je je aan de wet houdt en het leven wilt verdienen, maar om te bewijzen dat je het eeuwige leven hebt.

V24. Het bewaren van Zijn geboden laat zien dat jij in Hem verblijft en Hij in jou. Bewaren is niet alleen maar kennen, ervan weten of kunnen opnoemen. Het is zelfs niet het gewoon doen wat er wordt gezegd. Bewaren wil zeggen dat je erover nadenkt omdat het je vreugde is erover na te denken. God wil graag dat je Zijn geboden doet met een hart dat ernaar verlangt Zijn wil te doen. Zo was het bij de Heer Jezus tijdens Zijn leven op aarde (*Ps 119:47,35*). Zo is het ook voor het nieuwe leven dat je hebt, want dat is Hij. Het geldt ook wel voor de wet van de tien geboden, maar die wet gaat op in het veel meer omvattende en diepgaandere gebod van de wil van de Vader.

Als extra zekerheid dat Hij in jou blijft, wijst Johannes erop dat God jou ook Zijn Geest heeft gegeven. Je weet toch dat je Die hebt ontvangen (*Ef 1:13*)? Wel, dat onderstreept dat je nieuw leven hebt. De Geest Die in jou is, overtuigt je ervan dat de Heer Jezus als het eeuwige leven in jou is. Is dat niet een geweldige bevestiging door God?

Lees nog eens 1 Johannes 3:19-24.

Verwerking: Hoe is het met jouw vrijmoedigheid tegenover God? Wat vraag je Hem?

1 Johannes 4

Gods Geest en de geest van de antichrist | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Geliefden, geloof niet iedere geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn, want vele valse profeten zijn uitgegaan in de wereld. 2 Hieraan kent u de Geest van God: iedere geest die Jezus Christus als in [het] vlees gekomen belijdt, is uit God; 3 en iedere geest die niet Jezus <als in het vlees gekomen> belijdt, is niet uit God; en dit is de [geest] van de antichrist, waarvan u gehoord hebt dat hij komt, en hij is nu al in de wereld. 4 U bent uit God, kinderen, en hebt hen overwonnen, omdat Hij Die in u is, groter is dan hij die in de wereld is. 5 Zij zijn uit de wereld; daarom spreken zij uit de wereld, en de wereld hoort hen. 6 Wij zijn uit God; wie God kent, hoort ons; wie niet uit God is, hoort ons niet. Hieraan kennen wij de geest van de waarheid en de geest van de dwaling.

V1. In het laatste vers van het vorige hoofdstuk heeft Johannes al even gewezen op het feit dat je de Heilige Geest bezit. Daar noemt hij Hem als onderstreping van de zekerheid dat God in jou verblijft. In het gedeelte dat je nu voor je hebt, zal hij het werk van Gods Geest stellen tegenover het werk van de geest van de antichrist.

Je kunt onderscheiden wat van Gods Geest komt en wat komt van de geest van de antichrist door te vragen naar de belijdenis van Jezus Christus. Dat is de eerste toetssteen. Er is nog een toetssteen in dit gedeelte. Dat is de vraag bij wie iemand, die zich als leraar aandient, gehoor vindt voor zijn boodschap (*zie vers 6*). Er is sprake van een gezelschap van luisteraars dat bestaat uit hen die uit God zijn en een gezelschap van luisteraars dat bestaat uit hen die uit de wereld zijn. Zij die uit God zijn, luisteren naar de

apostelen; zij die uit de wereld zijn, luisteren naar de geest van de antichrist.

Johannes begint met je als 'geliefde' aan te spreken. Dat is een prachtig uitgangspunt voor de oude apostel. Het geeft uiting aan de zorg die hij voor je heeft. Vanuit die zorg wil hij je waarschuwen om niet onnozel allerlei mooie praatjes over God en Zijn Zoon te aanvaarden alsof die woorden automatisch van God komen. Zodra je hoort spreken over God en Jezus zou je kunnen denken dat het wel goed zit. Zo is het dus niet. Je moet de geesten beproeven. Je moet weten uit welke bron ze spreken.

Er zijn voorbeelden in de Bijbel die laten zien dat ook ongelovigen soms hebben geprofeteerd door de Geest van God, zoals Bileam (*Nm 24:2*). Wat hij toen zei (*Nm 23-24*), kwam uit de goede bron. Maar toen hij het volk de raad gaf om tegen het Woord van God in trouwbreuk te plegen, sprak hij vanuit een verkeerde bron (*Nm 25:1; 31:16*).

Er staat niet dat je mensen op de proef moet stellen om te weten of zij wel gelovigen zijn, of dat zij de rechte leer aanhangen, maar er wordt gesproken over geesten. Het gaat niet om een orthodoxe belijdenis, maar om de vraag uit welke bron de mensen spreken. Is de bron de Heilige Geest of een demonische geest? Dat is de vraag waar het om gaat. Het gaat erom mensen te ontmaskeren die zich als profeten presenteren en beweren met een boodschap van God te komen, terwijl ze in werkelijkheid de leugen brengen en dus door een demonische geest spreken.

Het gaat om geesten die de werking van de Heilige Geest imiteren. De geest van de islam bijvoorbeeld is duidelijk een demonische geest en geen imitatiegeest. Bij de valse profeten die zijn uitgegaan, is dat anders. Zij imiteren de Geest van God, waar natuurlijk een demonische geest achter zit. Dat ze zijn "uitgegaan", wijst op activiteit. Activiteit maakt altijd indruk. Wat ook indruk maakt, is dat ze met velen zijn. Je kent de invloed daarvan misschien wel. Als veel mensen iets beweren, maakt dat meer indruk dan wanneer een enkeling iets zegt.

V2. De toetssteen is hoe over de Heer Jezus wordt gedacht. De Heilige Geest brengt alleen naar voren wat tot verheerlijking van de Heer Jezus dient en Hij doet dat met vreugde. De satan en zijn engelen doen het omgekeerde. Ze kunnen mooi praten, maar er is niets wat Hem verheerlijkt. Integendeel, zij zijn erop uit Hem te onteren. Het gaat niet slechts om historische heilsfeiten, maar om feiten verbonden met de Persoon van Christus. Hij moet beleden worden als het Woord dat werkelijk vlees geworden is (*Jh 1:14*).

Hij heeft niet tijdelijk de gedaante van bloed en vlees aangenomen. Dat Hij "*in [het] vlees gekomen*" is, wil zeggen dat Hij Mens geworden is. Dat Hij Mens is, hoort vanaf het moment dat Hij dat is geworden onverbrekkelijk tot Zijn Persoon. Hij is waarachtig Mens geworden en is dat tot in eeuwigheid. Als Hij nu niet meer Mens zou zijn, was Hij nooit waarachtig Mens geweest.

Dat Hij "*in [het] vlees gekomen*" is, houdt per definitie in dat Hij als God altijd heeft bestaan. Iemand kan alleen in het vlees *komen* als Hij een voorbestaan als God heeft. Hij heeft van eeuwigheid bestaan als de eeuwige Zoon. De belijdenis dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is dan ook tevens een belijdenis van de Godheid van de Heer Jezus.

V3. Als je met iemand over de Heer Jezus spreekt en er komt geen duidelijke belijdenis over Hem uit zijn mond, dan zit het niet goed. Zo iemand is niet uit God, dat wil zeggen is niet uit God geboren (*1Jh 3:9-10*). Het niet kunnen afleggen van deze belijdenis betekent dat zo iemand niet opnieuw geboren is.

Iemand die uit God geboren is en dus nieuw leven heeft, houdt van de Heer Jezus. Dat zal ook te merken zijn. Zeggen van Hem te houden zonder er iets van te laten zien is een leugen uitspreken. Het gaat om de belijdenis van 'Jezus'. Waar je nieuw leven ontmoet, zal het niet nodig zijn Hem nader te verklaren. Familieleden herkennen elkaar direct.

De geest van de antichrist belijdt Jezus niet als in het vlees gekomen. Het gaat er niet alleen om wat deze geest zegt, maar ook om de hele geest waarin hij komt en optreedt (*2Th 2:3*). Het is iemand

die Jezus niet belijdt en verder ook in geen enkel opzicht rekening houdt met God. De antichrist is de mens in wie de zonde in zijn volheid aanwezig is. De antichrist als persoon moet nog komen, maar zijn geest is nu al in de wereld aanwezig. Die geest is niet uit God, maar komt voort uit de satan.

V4. Wat moet je nu doen als je merkt dat je met een dergelijke geest te maken hebt? Je hoeft niets te doen. Je mag iets weten en dat is dat je een overwinnaar bent van die geest. Je hebt hem niet overwonnen door een discussie te winnen. Je moet niet eens aan een discussie beginnen, want dan lijdt je juist de nederlaag. Eva ging ook met de duivel in gesprek en was de verliezer. Je hoeft niet alle argumenten van de tegenstanders te kennen en te weerleggen. Je moet eenvoudig blijven bij wat je in het begin is geleerd, dat is bij de waarheid die jou door de apostelen is geopenbaard.

Je bent uit God geboren en mag jezelf zien in de positie van overwinnaar, omdat jij door het geloof in de Naam van de Zoon van God de Heilige Geest in je hebt. En het is toch geen vraag wie er groter is, de Geest Die in jou is, of de geest die in de wereld is? Daarom hoef je je niet te laten imponeren door alle vertoon van geesten die je willen wijsmaken dat jij maar een armzalig geloof aanhangt en dat zij je met hogere vormen van waarheid bekend kunnen maken. Blijf bij het geloof dat je in het begin hebt gehoord. Dan gedraag je je als overwinnaar en wijkt de vijand (1Jh 5:4).

V5. De aanhangers en verkondigers van de dwaalleer “zijn uit de wereld”, ze hebben daar hun oorsprong en daar zijn ze thuis. Alles wat er uit hen komt, is wat ze zijn en waarbij ze horen. Dat vindt aansluiting bij allen die bij de wereld horen en niet bij de gelovigen. De wereld is in de macht van de satan en wordt door hem bestuurd. Vanuit dat boze systeem zendt hij zijn demonen om hun verderfelijke leringen aan de man te brengen. Wat zij brengen, sluit perfect aan bij mensen die bij de wereld behoren. Die mensen horen hen, omdat zij dezelfde taal spreken als de mensen van de wereld.

V6. Jij hoort niet meer bij de wereld. Daarom luister je niet naar hen. Omdat jij God kent, luister je naar de apostelen, want zij *“zijn uit God”*. Het gaat om een radicale tegenstelling, om de tegenstelling tussen waarheid en dwaling. Er is geen enkele verbinding tussen die twee. Zo is er ook geen enkele verbinding tussen hen die uit God zijn en hen die niet uit God zijn. Alles wat jij als kind van God met liefde ontvangt, daarvan begrijpt de ongelovige niets. Hij luistert er niet naar.

Je kunt de woorden *“hoort ons”* ook ruimer toepassen dan alleen op de apostelen en wel op allen die Gods Woord verkondigen. Het gaat dan om het woord van de apostelen, ofwel het geïnspireerde Woord van God. Je zult graag luisteren naar leraren die je Gods Woord uitleggen en je opbouwen in je geloof. Zij wijzen niet op zichzelf en proberen ook niet jou voor hun ideeën te winnen, maar ze wijzen op Christus. Als je hen hoort, vindt dat aansluiting in je hart, omdat de Geest daarin woont.

Dat zal natuurlijk alleen zo zijn als de woorden die je hoort, in overeenstemming zijn met de Schrift. Daarbij maakt het niet uit door wie ze gesproken worden, of dat nu een erkend prediker is of een volledig onbekende gelovige. De toets is Gods Woord, het geschreven Woord. Als dat gesproken wordt, onder de leiding van de Heilige Geest, hoor jij daarnaar.

Lees nog eens 1 Johannes 4:1-6.

Verwerking: Hoe weet je of iets uit de Geest van God is of dat het uit de geest van de antichrist komt?

God is liefde | verzen 7-14

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Geliefden, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde is uit God; en ieder die liefheeft, is uit God geboren en kent God. 8 Wie niet liefheeft, heeft God niet gekend, want God is liefde. 9 Hierin is de liefde van God ten aanzien van ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon in de wereld heeft gezonden, opdat wij zouden leven door Hem. 10 Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon heeft gezonden als zoenoffer voor onze zonden. 11 Geliefden, als God ons zó heeft liefgehad, behoren ook wij elkaar lief te hebben. 12 Niemand heeft ooit God aanschouwd. Als wij elkaar liefhebben, blijft God in ons en Zijn liefde is in ons volmaakt. 13 Hieraan weten wij dat wij in Hem blijven en Hij in ons, dat Hij ons van Zijn Geest gegeven heeft. 14 En wij hebben aanschouwd en getuigen, dat de Vader de Zoon heeft gezonden als Heiland van de wereld.

V7. Na het waarschuwende onderwijs met betrekking tot dwaalgeesten in de vorige verzen richt Johannes zich weer op de natuur van God die jij als kind van God hebt gekregen. Hij begint weer met je aan te spreken als ‘geliefde’. Daarmee wil Johannes je laten voelen dat hij je liefheeft, want je hebt evenals hij de Heer Jezus als je leven. Hij zegt er tevens mee dat je een ‘geliefde’ van God bent. GóD heeft je lief.

Dat je de natuur van God hebt, moet zichtbaar worden, want liefde op zich kun je niet zien. De liefde die je voor de ander hebt, “*is uit God*”. Dat de liefde uit God is, wil niet zeggen dat elke vorm van liefde afkomstig is van God. Uit het verband blijkt dat het om Goddelijke liefde gaat. Je leest in Gods Woord ook over de liefde van de mens die hij van zijn Schepper heeft gekregen. Dat wordt wel ‘natuurlijke liefde’ genoemd en daarmee wordt bijvoorbeeld de liefde van ouders voor hun kinderen bedoeld en omgekeerd. Die liefde heeft God ook gegeven, maar die liefde kan verkoelen. Met natuurlijke liefde heeft God natuurlijk nooit een verkeerde

liefde bedoeld, zoals bijvoorbeeld homofiele liefde. Dat is een onnatuurlijke liefde.

De Goddelijke liefde kan nooit verkoelen. Die liefde is onafhankelijk van de reactie van degene aan wie ze wordt bewezen. Die liefde is in jou en is het bewijs dat je uit God geboren bent en God kent. Je ziet hoe liefhebben wordt verbonden aan de bron van herkomst en de kennis daarvan. *Leven* (door geboorte uit God) en *kennen* (van Degene uit Wie je geboren bent) horen bij elkaar. Door de nieuwe geboorte heb je een gekende relatie met Hem. Je weet bij Wie je hoort, je kent Hem.

V8. Iemand bij wie de Goddelijke liefde ontbreekt, heeft geen relatie met God. Zo iemand heeft God zelfs nooit gekend, er is nooit enige relatie met Hem geweest. Hoe mooi iemand ook over Hem kan spreken, hij is een bedrieger en misleider. God niet kennen betekent dat er geen gemeenschap met God is. Het woord 'kennen' heeft in de Bijbel de betekenis van 'gemeenschap hebben met'. De betekenis van 'kennen' komt mooi tot uiting in *Genesis 4:1*. In de Herziene Statenvertaling lees je daar: "*En Adam had gemeenschap met Eva, zijn vrouw.*" Letterlijk staat er: 'Adam kende Eva.' (Zie de voetnoot bij *Genesis 4:1* in de genoemde vertaling.) Gemeenschap is een zaak van de diepste intimiteit. Het spreekt dan ook boekdelen als Johannes hier 'liefhebben' verbindt met 'kennen' van God, omdat God liefde is.

Het echte liefhebben komt van God, "*want God is liefde*". Alleen als er Goddelijke liefde is, is er liefde voor elkaar, een liefde die voortkomt uit gemeenschap met God. Als we over God spreken als liefde en dat Zijn liefde in ons is en wij daardoor met die liefde kunnen liefhebben, kun je dat met een zee vergelijken. Als hier staat 'God is liefde', sta je als het ware bij de zee. Dat Hij als liefde in je woont, kun je vergelijken met een emmer die gevuld is met water uit de zee. Als je de emmer in de zee onderdompelt, kun je zeggen dat de zee in de emmer is. Zo is het met je hart dat ondergedompeld is in de liefde van God. Je moet er maar eens over nadenken en het zal je overweldigen.

V9. God heeft een groot bewijs gegeven van het feit dat Hij liefde is. Liefde is onzichtbaar en moet worden geopenbaard. God bewoont een ontoegankelijk licht (1Tm 6:16). Nooit zouden wij iets van Hem hebben gekend als Hij Zich niet had geopenbaard. Hij heeft Zijn liefde zichtbaar gemaakt door “Zijn eniggeboren Zoon” te geven, of beter, zoals er staat, “in de wereld” te zenden.

Wij hadden God nooit kunnen kennen als Hij dit niet had gedaan. Wij hadden nooit iets geweten van het geheim in God van de wederkerige liefde tussen de Vader en de Zoon. Johannes spreekt over de ‘eniggeboren Zoon’. Dat wil niet zeggen dat Hij pas Zoon is geworden bij Zijn geboorte. Hij is altijd de eniggeboren Zoon geweest. ‘Eniggeboren’ betekent uniek, enig in Zijn soort. Als zodanig heeft de Vader Hem gezonden en is Hij gekomen.

Je leest dat die liefde “ten aanzien van ons geopenbaard” is. Dat houdt in dat het bewijs van Gods liefde volledig buiten jou ligt. Dwaalleraren spreken ook over liefde, maar dan als een mystieke ervaring om daardoor iets van God te leren kennen. Daarvoor moet je dan tot jezelf inkeren en afgaan op je eigen gevoelens. Zo is het dus niet. ‘Ten aanzien van’ jou, betekent dat het wel buiten jou ligt, maar ook dat jij die openbaring hebt mogen waarnemen, erkennen en aanvaarden. Daardoor heb je leven ontvangen.

V10. Je had geen leven, want je was dood in overtredingen en zonden (Ef 2:1). Doordat je dood was, was het onmogelijk om God lief te hebben. Behalve dat je dood was, was je ook schuldig omdat je God niet liefhad. Daarom had je verzoening nodig. Ook daarin heeft de liefde van God voorzien. Een zoenoffer was nodig om aan de heiligheid en gerechtigheid van God te voldoen.

Bij jou en mij was geen liefde voor God. Alles in Gods liefde is van Hem uitgegaan. Zijn hart is tot jou uitgegaan omdat Hij ook jou deel wilde laten uitmaken van een gezelschap van mensen die Hij in Zijn tegenwoordigheid, aan Zijn hart, wilde brengen. Alles wat dat in de weg stond, heeft Hij weggenomen door Zijn Zoon als “zoenoffer voor onze zonden” (en dus ook voor die van jou) te zenden. Je ziet hierin de grote prijs die Hij daarvoor heeft willen betalen.

Dat God liefde is, moet niet worden verlaagd tot 'God *kan* liefhebben', alsof er momenten zijn dat Hij niet liefheeft. Gods liefde is duidelijk geworden op het kruis van Golgotha. Daardoor weet je wat liefde is. De maatstaf is dat liefde Zichzelf heeft gegeven voor zonden die Hij Zelf niet heeft gedaan.

V11. Johannes trekt nu de volgende conclusie: als God ons op die verheven en indrukwekkende wijze heeft liefgehad, kan het niet anders dan dat ook wij elkaar liefhebben. Zo maken ook wij zichtbaar dat God liefde is.

V12. Niemand heeft God ooit kunnen zien, maar Gods liefde is zichtbaar geworden door Zijn Zoon Die Hij in de wereld heeft gezonden (*Jh 1:18*). De Zoon is echter niet meer op aarde, maar de familie van God wel. Deze familie heeft de Zoon als hun leven. Wat eerst de Zoon heeft gedaan toen Hij op aarde was, behoort nu te gebeuren door de familie van God. En hoe maakt de familie van God het mogelijk dat God wordt aanschouwd? Door elkaar lief te hebben!

Het openlijke getuigenis van Wie God is, wordt gegeven als er liefde is onder de gelovigen, onder hen die de natuur van God hebben. Uit jouw liefde tot je broeder en zuster blijkt dat God Zijn verblijf in je heeft en dat Zijn liefde in jou volmaakt is. Dat wil zeggen dat Zijn liefde in jou volledig tot uitdrukking komt als jij je broeder en zuster liefhebt. Al je handelingen tegenover je broeder en zuster zijn dan in wezen Gods handelingen. De liefde tot de ander komt in jou tot zijn volle recht en doel.

Als God, Die de bron van liefde is, Zijn verblijf in jou heeft (en dat is zo), werkt de liefde in jou niet anders dan in Hem, Die de bron ervan is. Waar de liefde van God vanuit die bron tot uiting komt, kan dat alleen gebeuren in de volmaaktheid die de bron eigen is.

Je weet het inmiddels, maar ik herinner je er nog een keer aan, dat Johannes de dingen voorstelt in hun wezen en niet naar de sommatige praktijk die wij laten zien. Dat mag je niet blind maken voor de verkeerde dingen, maar dat is hier niet aan de orde. Je wordt hier gezien in verbinding met het zoenoffer waardoor je

zonden zijn weggenomen. God ziet je zonder zonden en zo moet je hier ook naar jezelf en de ander kijken.

V13. Mocht je je afvragen hoe je kunt weten dat God in jou verblijft en dat jij in God verblijft, dan geeft Johannes nog een zekerheid. Je mag dat namelijk weten door het feit dat God jou “*van Zijn Geest gegeven heeft*”. Daardoor heb je nu al deel aan dezelfde sfeer van gemeenschap die je straks zult genieten in het huis van de Vader. “*Van Zijn Geest*” houdt in dat de volheid van het genot nog moet komen in het Vaderhuis. De Geest is je gegeven omdat alleen de Geest weet wat in God is (1Ko 2:11). Je hebt de kennis van de waarheid – dat jij in God bent en Hij in jou is – niet uit jezelf of een mens, maar uit Gods Geest. Door de Geest deel je met God wat van Hem is.

V14. De Geest geeft je dus innerlijk de verzekering dat jij in God verblijft en dat God in jou verblijft. Maar er wordt nog iets aan toegevoegd wat uiterlijk is, dat wil zeggen wat buiten jou ligt, maar wat jij wel ziet en waarvan je getuigt. Je hebt de Geest niet gezien en je getuigt ook niet van allerlei geestesgaven die jijzelf of anderen zouden hebben. Wat de Geest je heeft laten zien en waarvoor Hij jou de kracht geeft om daarvan te getuigen, heeft betrekking op de Zoon, Die door de Vader “*als Heiland van de wereld*” gezonden is.

Het ‘aanschouwen’ en ‘getuigen’ van deze dingen zijn ook prachtige uitingen van het nieuwe leven dat je hebt gekregen. Daardoor kunnen ook zij die daaraan nog geen deel hebben, ervan horen, en als zij zich bekeren er ook deel aan krijgen.

Lees nog eens 1 Johannes 4:7-14.

Verwerking: Hoe heb jij de liefde van God leren kennen en hoe werkt die liefde in jou?

Volmaakte liefde | verzen 15-21

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

15 Wie belijdt dat Jezus de Zoon van God is, God blijft in hem en hij in God. 16 En wij hebben onderkend en geloofd de liefde die God ten aanzien van ons heeft. God is liefde, en wie in de liefde blijft, blijft in God en God blijft in hem. 17 Hierin is de liefde bij ons volmaakt (opdat wij vrijmoedigheid hebben in de dag van het oordeel), dat zoals Hij is, ook wij zijn in deze wereld. 18 In de liefde is geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees uit, want de vrees houdt straf in, en wie vreest, is niet volmaakt in de liefde. 19 Wij hebben lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. 20 Als iemand zegt: Ik heb God lief, en hij haat zijn broeder, dan is hij een leugenaar; want wie zijn broeder niet liefheeft die hij gezien heeft, kan God niet liefhebben Die hij niet gezien heeft. 21 En dit gebod hebben wij van Hem: dat wie God liefheeft, ook zijn broeder moet liefhebben.

V15. Er is nog een zekerheid, waaraan je kunt weten of iemand in God zijn verblijf heeft en of in zo iemand God Zijn verblijf heeft. Die zekerheid is de belijdenis “*dat Jezus de Zoon van God is*”. Deze belijdenis is geen diepe of onbegrijpelijke waarheid, maar is de belijdenis van iedere ware gelovige. Er is geen gelovige die dit niet belijdt, ongeacht of hij jong of oud is. Het is een geweldige waarheid. De vernederde Mens Jezus is de Zoon van God. Hij was dat niet alleen toen Hij op aarde was, Hij is het nog steeds. Wie dat niet gelooft, is geen kind van God.

God heeft gemeenschap met hen die precies zo over Jezus denken als Hij. Zulke mensen voelen zich volkomen thuis bij God. Dat is wat God wenst. Het woord ‘belijden’ geeft dat ook prachtig aan. Belijden betekent ‘hetzelfde zeggen’ en in dit geval houdt dat dus in hetzelfde zeggen als God. Je vindt die gedachte ook terug in “*als wij onze zonden belijden*” (1Jh 1:9). Dan spreken we daarmee uit dat God gelijk heeft met alles wat Hij altijd over onze zonden heeft gezegd. Je hebt Zijn gedachten over Zijn Zoon en over jezelf en over de wereld erkend en aanvaard. Als je eraan denkt dat je

ver van God verwijderd was en nu gebracht bent in een dergelijke kring van heerlijkheid, komt alle eer daarvoor aan God toe.

V16. Johannes spreekt met grote stelligheid over wat hij en alle gelovigen (“wij”, dit woord staat voorop en heeft daardoor nadruk) “*hebben onderkend en geloofd*”. Het is verheven boven alle twijfel die dwaalleraren hierover willen zaaien. Jij mag dat ook voor jezelf zo stellen. Jij hebt onderkend en geloofd “*de liefde die God ten aanzien van*” jou heeft. ‘Onderkennen’ betekent dat je hebt ingezien, en ‘geloven’ betekent dat je hebt aanvaard.

Nog eens klinkt die prachtige uitdrukking “*God is liefde*”. Je kunt het wel uitjubelen: God is liefde! Je hebt het ervaren, je bent door Zijn liefde gered. Je hebt de openbaring van Zijn liefde gezien in het zenden van Zijn Zoon en in het zoenoffer dat de Zoon voor je zonden is geworden. Daardoor heb je leven uit God. De Zoon is je leven. Dat houdt in dat jij in de liefde verblijft en dus dat jij in God verblijft en dat God in jou verblijft.

V17. Die liefde kan bij jou evenals bij iedere andere gelovige niet anders dan “*volmaakt*” zijn. Als God liefde is en Hij verblijft in jou en jij in Hem, is er in die liefde geen enkel gebrek. Je kunt dat merken als je denkt aan “*de dag van het oordeel*”. Denk je dat als die dag komt, de beoordeling van God anders zal zijn dan nu? Natuurlijk niet. Je kijkt daarom met vrijmoedigheid naar die dag uit. Je hebt niets te vrezen van de Rechter, want ‘zoals Hij is, ben jij in de wereld’. En hoe is Hij? Hij is in de heerlijkheid, omgeven door heerlijkheid, zonder iets met zonde te doen te hebben. Jij weet dat Hij het werk heeft volbracht en dat je Hem als je leven hebt. Daardoor ben je *zoals* Hij is, hoewel je nog niet bent *waar* Hij is.

Het gaat hier niet om je positie in Christus voor God. Je positie in Christus voor God laat Paulus je zien in de brieven die hij heeft geschreven. Johannes laat zien dat de Heer Jezus bij God is, in volle gemeenschap met God in een sfeer en plaats waar alles aan de liefde van God beantwoordt. Daar is geen enkele gedachte meer aan de zonde, want die is volkomen uitgeboet. En wat Hij is, ben jij in de wereld. Je leeft in een sfeer waar alles tegen God is, maar wat jou persoonlijk betreft, ben je als Hij. Er is volkomen ge-

meenschap met God, harmonie en rust en vrede. Je bent gebracht in gemeenschap met Goddelijke Personen. Je hoeft dan ook geen angst te hebben voor het oordeel.

Johannes heeft al twee keer eerder over vrijmoedigheid gesproken. In *hoofdstuk 2:28* gaat het over de vrijmoedigheid bij de komst van de Zoon, hoe je dan zonder enige belemmering Hem tegemoet kunt treden. In *hoofdstuk 3:21* staat dat je nu al vrijmoedigheid hebt en wel in je verhouding tot God, om in vertrouwen Hem te vragen wat je nodig hebt.

Als Johannes voor de derde keer over vrijmoedigheid spreekt, heeft dat wel verband met *hoofdstuk 2:28*, maar hij gebruikt daarbij nu de uitdrukking "*de dag van het oordeel*". Daarmee plaatst hij het moment waarop alle dingen in het ware licht gesteld zullen worden voor je aandacht. Nu mag veel nog onduidelijk of verward zijn, maar in de dag van het oordeel zal blijken hoe de dingen werkelijk zijn. Dan zal de volmaaktheid van de liefde van God in jou alleen maar des te duidelijker blijken. De dag van het oordeel is er nog niet, maar de vrijmoedigheid is er al wel.

V18. De gedachte aan vrees hoort niet bij de vrijmoedigheid, want vrees hoort niet bij de liefde. Liefde is de volkomen uiting van Wie God is en God heeft geen enkele vrees. Nu je de volmaakte liefde kent en die volmaakte liefde in jou aanwezig is, is de vrees uitgedreven. Je ziet dat God in Zijn liefde alles heeft weggenomen wat verhinderde om in gemeenschap met Hem te leven. Dat leven in gemeenschap met Hem is op aarde even volmaakt als dadelijk bij Hem in de hemel. De omstandigheden zijn dan anders, maar niet het nieuwe leven dat je nu al hebt.

Het is niet voor te stellen dat iemand, na alles wat Johannes in deze brief heeft uiteengezet, nog vrees voor God heeft met het oog op de eeuwige straf. Jij zult volmondig beamen dat angst voor een oordelend God volkomen is weggenomen door wat je hebt gezien van Zijn liefde. Heel sterk zegt Johannes dat de vrees is 'uitgedreven'. Er is een kracht in de liefde werkzaam waartegen de vrees het moet afleggen. Wie bang is voor God, "*is niet volmaakt in de liefde*". Wie bang is, heeft de liefde van God niet be-

grepen omdat hij er geen deel aan heeft (vgl. Mt 25:25,30). Zulke pijnlijke angst voor straf past niet in de vertrouwelijke sfeer van liefde waarin Gods kinderen mogen verkeren.

Het kan zijn dat je je afvraagt hoe dit is te rijmen met de oproep van Petrus om God te vrezen (1Pt 1:17). Petrus doelt echter niet op de angst voor het eeuwig oordeel, maar op het gepaste ontzag voor Hem Die vol majesteit is. Je zult het met me eens zijn dat dit een aspect is, waar je ook rekening mee wilt houden. Johannes bedoelt dus niet te zeggen dat je nu zonder respect voor God moet zijn. Vertrouwelijkheid en respect gaan heel goed samen.

V19. Johannes besluit in vers 19 het gedeelte over liefde met een samenvatting: *“Wij hebben lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.”* Hij zegt daarbij niet of het gaat om onze liefde tot God of om onze liefde tot de broeders en zusters. Beide aspecten mogen en kunnen niet van elkaar gescheiden worden. Dat jij kunt liefhebben, is omdat Hij jou eerst heeft liefgehad. Hij is de bron.

Johannes verklaart niet nader Wie die ‘Hij’ is. Het kan de Vader zijn en het kan de Zoon zijn. Het maakt ook niet uit. Zowel de Vader als de Zoon is God en daarom is zowel de Vader als de Zoon liefde. De Vader heeft dat bewezen door voor jou Zijn Zoon te geven en de Zoon heeft dat bewezen door voor jou Zichzelf te geven. Wie deze liefde kent, kan niet anders dan ook liefhebben.

V20. Nu je tot vers 19 hebt gezien wat liefde is, komt vanaf vers 20 de test van de liefde. Iemand kan beweren dat hij God liefheeft, maar hoe kun je weten dat dit werkelijk waar is? Wel, je hebt in deze brief steeds weer ontdekt dat Gods natuur terug te vinden is in je broeder en zuster en dat zij in dezelfde relatie tot God staan als jij. Wie zegt dat hij God liefheeft, zal allen liefhebben die de Zoon van God als hun leven hebben. Leven uit zich. Wat wordt beweerd, moet te zien zijn in de broederliefde. God kun je niet zien, je broeder kun je wel zien.

Het woord ‘gezien’ wil zeggen dat je iets heel goed hebt gezien, dat je er uitvoerig aandacht aan hebt besteed. Zo hebben de discipelen naar de Heer Jezus gekeken (1Jh 1:1), waardoor ze hebben

leren kennen Wie de Vader is. Zo moet je ook kijken naar je broeder, voor wie Christus is gestorven.

Iemand bij wie voor zijn broeder in plaats van liefde haat aanwezig is, terwijl hij zegt God lief te hebben, is een leugenaar. Zoals al vaker is opgemerkt, bevindt zo iemand zich in het christelijk gezelschap. Hij noemt de anderen in dat gezelschap 'broeder', maar dat is een leugen. Hij beweert van zichzelf dat hij een broeder is, maar hij is het niet. Het leven en de liefde ontbreken volledig.

V21. Zo iemand trekt zich ook niets aan van het gebod dat de Heer Jezus heeft gegeven om elkaar lief te hebben. Hij heeft de liefde niet in zich en ziet ook niets in de ander wat hij de moeite waard vindt om lief te hebben. Het gebod om de broeder lief te hebben kan alleen worden opgevolgd door hen die God liefhebben, omdat zij Gods liefde hebben onderkend en geloofd.

Denk erom dat het een gebod is en niet een vriendelijk verzoek, waar je willekeurig mee kunt omgaan. Als je God liefhebt, *moet* je iedere broeder en zuster, zonder uitzondering, liefhebben.

Lees nog eens 1 Johannes 4:15-21.

Verwerking: Waarom kan er in de volmaakte liefde geen vrees zijn?

1 Johannes 5

Liefde en overwinnend geloof | verzen 1-5

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Ieder die gelooft dat Jezus de Christus is, is uit God geboren; en ieder die liefheeft Hem Die deed geboren worden, heeft <ook> lief hem die uit Hem geboren is. 2 Hieraan weten wij dat wij de kinderen van God liefhebben, wanneer wij God liefhebben en Zijn geboden doen. 3 Want dit is de liefde van God, dat wij Zijn geboden bewaren; en Zijn geboden zijn niet zwaar. 4 Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwonnen heeft: ons geloof. 5 Wie is het <nu> die de wereld overwint, dan wie gelooft dat Jezus is de Zoon van God?

V1. Johannes geeft een nieuw kenmerk, waaraan je kunt weten of iemand uit God geboren is: “*Ieder die gelooft dat Jezus de Christus is, is uit God geboren.*” “Jezus”, de nederige Mens op aarde, is “de Christus”, de Man van Gods welbehagen. Hij is het in Wie God al Zijn vreugde vindt en in Wie God al Zijn plannen tot uitvoering brengt. Jezus is niet een tijdelijke verschijningsvorm, maar de Zoon van God Die Mens is geworden en dat altijd zal blijven. Tegelijk is Hij niemand anders dan de Zoon van de levende God, de eeuwige Zoon van God (Mt 16:16). Wat Hij is voor de Vader, is Hij voor ieder die uit God geboren is.

Waar je dan ook maar liefde voor God vindt als Degene Die deed geboren worden, dus als de Gever van het nieuwe leven, vind je ook liefde voor ieder die uit God geboren is. Als je jezelf afvraagt, wie je broeder is, dan is dat ieder die gelooft dat Jezus de Christus is. Dat geloof is het bewijs dat zo iemand hetzelfde nieuwe leven heeft dat ook jij hebt. Jij en die ander hebben dat nieuwe leven van Hem Die deed geboren worden. Jullie hebben een gemeenschappelijke Vader. Jouw relatie tot iedere gelovige loopt

via God, uit Wie iedere gelovige geboren is. Je kunt de Vader niet liefhebben zonder ook Zijn kinderen lief te hebben. Het treft God in Zijn hart als je zou zeggen dat je Hem liefhebt, terwijl je Zijn kinderen zou haten.

De liefde tot alle kinderen van God is dan ook een algemeen gegeven. Die liefde is er vanwege de gemeenschappelijke Vader Die alle kinderen van God hebben. Misschien heb je wel eens gehoord dat alle mensen kinderen van één Vader zijn. Dat is natuurlijk een grove loochening van het feit dat alle mensen zondaren zijn en door hun zonden van God gescheiden zijn. Er is bekering en een nieuwe geboorte nodig. Alleen als er leven uit God is, alleen als Hij iemand opnieuw geboren heeft doen worden, is iemand in de verhouding tot God als tot zijn Vader gebracht.

V2. In *vers 2* draait Johannes het om. In *vers 1* zegt hij dat je kunt weten dat iemand *God* liefheeft als hij de kinderen van God liefheeft. In *vers 2* zegt hij dat je kunt weten dat iemand *de kinderen van God* liefheeft als hij God liefheeft en Zijn geboden doet. De algemene liefde tot de kinderen van God krijgt hier een norm. Je zou kunnen zeggen dat de algemene liefde voor alle kinderen van God wordt bestuurd door de liefde tot God en dat de liefde tot God op haar beurt weer wordt bepaald door gehoorzaamheid aan Zijn Woord. Dat betekent in de praktijk dat je niet altijd met iedere gelovige dezelfde weg van geloof kunt bewandelen. Ik wil dit met een voorbeeld duidelijk maken.

Jan en Wim krijgen van hun vader de opdracht om ergens een boodschap te gaan doen. Hun vader zegt hun daarbij welke weg ze moeten volgen. Onderweg zegt Jan dat hij een betere en snellere weg weet en stelt voor die weg te nemen. Wim antwoordt dat vader heeft gezegd dat ze een bepaalde weg moeten volgen en hij wil die graag gaan. Hij houdt van zijn vader en vertrouwt zijn vader dat deze de beste weg heeft voorgesteld. Zijn liefde voor zijn vader en ook zijn liefde voor zijn broer weerhouden hem ervan op het voorstel van zijn broer in te gaan en brengen hem ertoe zijn broer te herinneren aan wat hun vader heeft gezegd.

De les is helder, denk ik. Onze liefde voor elkaar moet worden bestuurd door onze liefde voor de Vader, een liefde die blijkt uit het doen van Zijn geboden.

V3. Het is duidelijk dat het doen van Gods geboden niet bestaat uit je houden aan wetten of regels, maar uit een gezindheid. Het is de vraag naar Zijn wil, Zijn geboden. De geboden van de Vader waren voor de Heer Jezus bepalend voor Zijn leven op aarde. Daardoor wist Hij wat Hij moest zeggen en spreken (*Jh 12:49*) en wat Hij moest doen (*Jh 14:31*). Hij wist daardoor ook dat Hij Zijn leven moest afleggen en het ook weer nemen (*Jh 10:18*). Hij heeft Zich onderdanig gemaakt aan God en dat moeten wij ook (*Jh 15:10*). Dan worden de gedachten van God over onze broeders en zusters ook onze gedachten over hen en blijven wij in de liefde van de Heer Jezus.

Johannes zegt heel compact dat de liefde van God erop neerkomt dat je Zijn geboden bewaart. Direct voegt hij eraan toe, als een bemoediging, dat Zijn geboden niet zwaar zijn. Het bewaren, dat is het in je hart hebben en daarnaar leven, van de geboden van God is dat doen wat Hem welgevallig is. Toch ervaar je dat misschien wel eens als niet echt gemakkelijk, soms zelfs juist wel als zwaar. Hoe kan Johannes dan zeggen dat Zijn geboden niet zwaar zijn? Als je bijvoorbeeld aan broederliefde denkt, is dat soms best moeilijk en zwaar om in praktijk te brengen.

Je moet bij wat Johannes zegt weer rekening houden met de manier waarop hij de dingen voorstelt. Hij spreekt over het nieuwe leven. Denk je dat Gods geboden zwaar zijn voor het nieuwe leven, het Goddelijke leven? Ik denk het niet. Het zijn de geboden die het leven van de Heer Jezus kenmerkten. De geboden en het nieuwe leven horen bij elkaar als een vis en water. Als je tegen een vis zegt dat hij in het water moet zwemmen, is dat geen zware opdracht voor het dier. De vis zal daaraan met het grootste plezier voldoen. Het gezegde is niet voor niets: je als een vis in het water voelen. Zo worden ook de geboden door het nieuwe leven met de grootste vreugde uitgevoerd.

Hier zie je tegelijk het enorme onderscheid tussen deze geboden en de geboden van het Oude Testament. De wet was voor Israël een zwaar en zelfs ondraaglijk juk (*Hd 15:10*). De wet was dan ook gegeven aan een volk in het vlees, een zondig volk, met de opdracht zich daaraan te houden en op die manier het leven te verdienen. Het verschil tussen de wet en het geloof is, dat de wet zegt: doe dit en leef, terwijl het geloof zegt: leef en doe dit. De wet heeft de mens als uitgangspunt, het geloof heeft God als punt van uitgang. Als je gelooft, ben je van harte gehoorzaam geworden aan de leer waarin je bent onderwezen (*Rm 6:17*). Je hebt een natuur gekregen die ernaar verlangt te gehoorzamen. Een gebod is niet zwaar als het in overeenstemming is met wat je wilt.

V4. Na de relatie tot God en die tot de broeders komt nu de relatie tot de wereld aan de orde. De verhouding tot God en de broeders wordt bepaald door het nieuwe leven. Dat vormt de aansluiting tussen jou en God enerzijds en jou en de broeders anderzijds. Als je echter kijkt naar je verhouding tot de wereld, zie je niets wat bij het nieuwe leven aansluit. Er is geen enkel raakvlak. Het nieuwe leven heeft zijn eigen sfeer, waar de wereld volkomen buiten staat. Jij hebt door je nieuwe leven een eigen wereld, dat is de wereld waarin de Heer Jezus en de Vader alles zijn.

Je verhouding tot de wereld wordt niet alleen gekenmerkt door de *afwezigheid* van elk raakvlak tussen het hele gezelschap waartoe je behoort en de wereld. Die verhouding wordt ook gekenmerkt door de *aanwezigheid* van een staat van oorlog. De wereld wil zijn boosaardige invloed op je uitoefenen. De grote bemoeiding die je nu krijgt, is dat je mag weten dat je behoort tot het gezelschap van overwinnaars. En waaruit bestaat die overwinning? Uit je geloof. Om dit overwinningsleven ook daadwerkelijk te leiden is het van belang dat je geloof ook praktisch is gericht op Christus als het centrum van de wereld van de Vader. Houd je met Hem bezig, lees over Hem, denk aan Hem, spreek met Hem. Houd je op in het gezelschap van overwinnaars en luister naar wat zij van Hem weten.

Het hele gezelschap van de familie van Gods kinderen staat in de wereld als een overwinnende macht. De kracht van hun over-

winning is hun geloof, omdat het geloof hun leert afzien van de vijandige wereld en hen richt op de onzichtbare wereld van de Vader. De wereld is het gezelschap mensen dat de Heer Jezus heeft gedood, het is het machtsgebied van de satan. Te midden van die wereld leef jij als gelovige. Dat betekent strijd. Maar jij bezit het overwinningsleven uit God met Wie jij door het geloof in een levensverbinding staat. Zolang je in de wereld bent, gaat die strijd voort, maar is er ook voortdurend overwinning. De overwinning is door je geloof een vaststaand feit. Op het nieuwe leven dat geleefd wordt in de kracht van het geloof, kan de boze geen vat krijgen. Dat is de overwinning.

V5. De overwinning op de wereld door het geloof is het deel van ieder *“die gelooft dat Jezus is de Zoon van God”*. Aan het begin van dit hoofdstuk heeft Johannes gezegd dat ieder die gelooft dat Jezus de Christus is, uit God geboren is (*vers 1*). Daardoor wordt iemand lid van de familie van God, waardoor hij tegelijk ook op gespannen voet met de wereld komt te staan. Met het oog op de overwinning over de wereld spreekt Johannes nu over het geloof in Jezus als de Zoon van God. Dat legt de nadruk enerzijds op Zijn waarachtig Mens zijn en anderzijds op Zijn eeuwige Godheid. In deze beide aspecten van Zijn Persoon (als ik dat zo mag en kan zeggen) is het hele geheim van Zijn Persoon aangegeven. Hij is én als Mens én als God het voorwerp van het geloof van ieder kind van God.

Wie niet zo in Hem gelooft, heeft geen deel aan Hem. Voor wie zo in Hem gelooft, ligt de overwinning vast.

Lees nog eens 1 Johannes 5:1-5.

Verwerking: Waarom zijn de geboden van God niet zwaar?

Gods getuigenis over Zijn Zoon | verzen 6-13

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

6 Deze is het Die gekomen is door water en bloed, Jezus Christus; niet door het water alleen, maar door het water en door het bloed. En de Geest is het Die getuigt, omdat de Geest de waarheid is. 7 Want drie zijn er die getuigen: 8 de Geest en het water en het bloed, en deze drie zijn eenstemmig. 9 Als wij het getuigenis van de mensen aannemen, het getuigenis van God is groter; want dit is het getuigenis van God dat Hij getuigd heeft over Zijn Zoon. 10 Wie in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zichzelf; wie God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, omdat hij niet heeft geloofd in het getuigenis dat God heeft gegeven over Zijn Zoon. 11 En dit is het getuigenis: dat God ons eeuwig leven heeft gegeven, en dit leven is in Zijn Zoon. 12 Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet. 13 Deze dingen heb ik u geschreven, opdat u weet dat u eeuwig leven hebt, u die in de Naam van de Zoon van God gelooft.

V6a. Johannes gaat nu nader in op de Persoon Die hij zojuist ‘Jezus, de Zoon van God’ heeft genoemd (*vers 5*). Hij vertelt Wie Hij is en ook over het werk dat Hij heeft volbracht. Hij wijst eerst op Hem als Degene Die gekomen is. Dat ziet op Zijn komst op aarde en Zijn hele verblijf op aarde. Daarmee heeft Hij uitvoering gegeven aan wat Hij tot God zei bij Zijn komen in de wereld: “*Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God*” (*Hb 10:5-7*). Het toont aan dat Hij bij de Vader was en in de wereld is gekomen.

Zijn hele verblijf op aarde werd gekenmerkt door ‘water’. Dat wil zeggen dat Hij volkomen geleefd heeft door het Woord van God (*Mt 4:4*), waarvan het water een beeld is (*Ef 5:26*).

V6b. Hij is echter “*niet door het water alleen*” gekomen. Zijn onberispelijke, Godverheerlijkende leven alleen zou jou geen behoudenis hebben gebracht. Hij is ook gekomen “*door het bloed*”. Zijn volmaakt aan God toegewijde leven moest eindigen met het

storten van Zijn bloed. Hij moest Zijn bloed geven voor jouw zonden. Zijn kruiswerk is niet los te maken van Zijn leven op aarde. Zonder Zijn bloed is er geen leven voor ons. Jezus Christus heeft geleefd door het Woord van God en heeft Zijn bloed gegeven.

Toen Christus was gestorven, kwam er uit Zijn zijde bloed en water (*Jh 19:34*) als het bewijs dat Hij werkelijk gestorven was. Het is tevens een getuigenis dat wij daardoor het eeuwige leven konden ontvangen. In zijn evangelie spreekt Johannes eerst over 'bloed' en daarna over 'water'. Je kunt dat de *historische volgorde* noemen. Zo gebeurde het op het kruis. Het *bloed* is voor *God* de grondslag om mensen van hun zonden te kunnen verlossen. Daardoor kan Hij mensen het eeuwige leven schenken. Het *water* plaatst meer de reiniging van de zonden van de *zondaar* door de kracht van het Woord op de voorgrond.

Hier in zijn brief spreekt Johannes eerst over 'water' en daarna over 'bloed'. Je kunt dat de *praktische volgorde* noemen. Zo ben jij er mee in aanraking gekomen. Eerst heeft het water je gereinigd van je zonden, want die waren het grote obstakel tussen jou en God. Vervolgens heb je gezien dat het bloed al je zonden voor God heeft weggedaan. Water ziet meer op wat jij nodig had en bloed ziet meer op wat voor God nodig was.

V6c. Op het getuigenis van het water en het bloed volgt nog het getuigenis van de Geest. "*De Geest is het Die getuigt*" van de Heer Jezus, Wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Water en bloed zijn beeldende of symbolische getuigen. Zij stellen iets voor. De Geest is geen symbolische, maar een persoonlijke Getuige. De Geest wordt als Getuige aangevoerd na de getuigen die in hun betekenis spreken van het leven (water) en het sterven van de Heer Jezus (bloed). Hij is als Getuige gekomen nadat de Heer Jezus was opgestaan en verheerlijkt (*Jh 7:39*). Door de Geest leren we de betekenis van de beeldende of symbolische getuigen. 'De Geest is de waarheid.' Je hebt de waarheid van God gevonden door het werk van de Geest van de waarheid.

V7. Zo zijn er drie getuigen met elk een bijzonder getuigenis, terwijl ze samen een eenheid in hun getuigenis vormen. Geen van

de getuigen staat los van de andere getuigen. De Geest spreekt uit het Woord. De Geest spreekt over het water en het bloed vanuit het Woord en daarom heb je het volkomen en onbetwistbare getuigenis van deze drie getuigen aangenomen. Het getuigenis is absoluut betrouwbaar, want *“in de mond van twee of drie getuigen zal elke zaak vaststaan”* (2Ko 13:1).

V8. Johannes noemt de getuigen nog een keer in *vers 8* (zie *vers 6*), maar nu noemt hij de Geest het eerst. Hij doet dat, omdat de Geest jou ertoe heeft gebracht het getuigenis over de Zoon van God aan te nemen. Het is door het werk van de Geest in je hart dat je hebt begrepen en aangenomen Wie de Heer Jezus is en wat Hij heeft gedaan. De drie getuigen zijn *“eenstemmig”* in hun getuigenis over wat je nodig had om deel te krijgen aan het eeuwige leven dat je is gegeven in de Zoon. Dit drievoudige getuigenis geeft de ontwijfelbare zekerheid dat je de Zoon als je leven hebt.

V9. Johannes vergelijkt *“het getuigenis van God”* met *“het getuigenis van de mensen”*, waarmee hij vooral dat van de dwaalleraren zal bedoelen. Mensen kunnen zeggen wat ze willen, maar als ze de betekenis van het water en het bloed niet kennen en dus ook de Geest niet bezitten, zijn ze leugenaars. Er zijn er die beweren dat ze je kunnen vertellen hoe je in verbinding kunt komen met de Zoon zonder het bloed. Ze spreken bijvoorbeeld over Jezus in verbinding met ‘het water alleen’. Dat wil zeggen dat ze Hem als een goed mens en een navolgenswaardig voorbeeld voorstellen. Over Hem als het Zoenoffer dat een zondaar nodig heeft, reppen ze echter met geen woord.

Je moet daarom goed luisteren naar het getuigenis van *God*, dat groter is dan het getuigenis van welk mens ook. God heeft van Zijn Zoon getuigd toen Hij gedoopt werd in de Jordaan en ook bij Zijn verheerlijking op de berg (*Mt 3:17; 17:5*). Het getuigenis heeft toen geklonken, maar de klank is niet weggestorven. Het getuigenis weerklinkt in volle, ongedempte kracht tot op vandaag en zal dat tot in eeuwigheid doen.

V10. Als dit nu het getuigenis is dat de drie-enige God over Zijn Zoon heeft getuigd, wat zul je dan nog naar één enkel woord luis-

teren dat mensen die de Geest niet hebben over de Zoon zeggen? Het mogen de geleerdste mensen zijn, met de meest klinkende namen die op de indrukwekkendste manier over Jezus spreken, maar ze zijn blinden en dwazen. Behalve dat hun getuigenis vals is, heb je het ook helemaal niet nodig. Je hebt het getuigenis in jezelf. Je gelooft in de Zoon van God. Je hebt het getuigenis van God over Zijn Zoon aangenomen, je hebt daarmee ingestemd. Daardoor heb je nieuw leven gekregen. Dat bezit je, dat zit in je. Dat nieuwe leven is compleet, het hoeft niet aangevuld te worden. Het moet wel groeien, maar dat is iets anders dan dat er iets aan ontbreekt, waarvan die valse leraren beweren dat ze je dat zouden kunnen geven.

Die valse leraren hebben niet geloofd *“in het getuigenis dat God heeft gegeven over Zijn Zoon”*. Zij geloven eenvoudig niet wat God heeft gezegd en hebben Hem daarmee tot een leugenaar gemaakt. Zo zijn er ook vandaag velen die zich christen noemen, maar Gods Woord betwisten. Ze leggen wat God heeft gezegd op hun eigen manier uit. Zij menen het beter te weten dan God en verklaren Hem daarmee tot leugenaar.

V11. Wat ze ook mogen beweren, het getuigenis staat vast en is onaantastbaar voor de gemeenste en grofste aanvallen. Je hoeft van de heftigste tegenstand dan ook niet onder de indruk te komen. De inhoud van het getuigenis is dat God je eeuwig leven heeft gegeven, en dit leven is in Zijn Zoon. Daarom staat het volkomen los van iets van de mens en is het tevens onaantastbaar voor welke dwaalleer ook.

Je mag weten, en het ook beleven, dat je door het bezit van het eeuwige leven dat je van God hebt gekregen, in betrekking tot God bent gebracht. Ook al weet je lang niet alles wat het eeuwige leven inhoudt, je hebt het ontvangen, het is in jou. Bedenk daarbij wel dat dit leven het leven is dat *“in Zijn Zoon”* is. Het leven dat je hebt, is Hij. Hij is de waarachtige God en het eeuwige leven, zoals verderop staat (*vers 20*). Je kunt het vergelijken met je hand, die wel leven heeft, maar alleen in verbinding met je lichaam. Het leven van je hand is het leven van de hele mens. Als je de hand van het lichaam scheidt, is het leven eruit. Op dezelfde manier

heeft ook een blad aan een boom leven. Het eeuwige leven is dus niet te genieten of te beleven buiten de Zoon.

V12. Ondanks wat iemand ook mag zeggen of beweren, de korte en krachtige conclusie is: Heb je de Zoon, dan heb je het leven en alles wat dat inhoudt; heb je de Zoon niet, dan heb je niets en mis je alles wat met het leven verbonden is. Het grote verschil wordt uitgemaakt door het wel of niet hebben van de Zoon van God als je leven.

V13. Johannes gaat zijn brief besluiten. Als inleiding op zijn slotwoorden laat hij je weten waarom hij al het voorgaande heeft geschreven. Als het gaat om de zekerheid van wat is gezegd, legt de Bijbel de nadruk op het *geschreven* Woord. Hij heeft "*geschreven*", opdat je met je hart en niet alleen met je verstand weet dat je eeuwig leven hebt.

Je weet dat je het bezit omdat je hebt gezien wat het eeuwige leven is. Je hebt namelijk gezien Wie Jezus Christus is, dat Hij de Zoon van God is. Je gelooft in Hem, in Zijn Naam. Zijn Naam is een aanduiding voor de volle openbaring van Wie Hij is. Het omvat alle glans en luister die deze Naam inhoudt. Om daarvan meer te leren kennen zul je Gods Woord moeten lezen en onderzoeken. Alles wat je daarin over Hem ontdekt, zul je met de grootste liefde en dankbaarheid in je hart opnemen.

Het is ermee als met het volk Israël aan wie alle zegeningen van het beloofde land waren gegeven nog voordat ze erin getrokken waren. In het boek *Deuteronomium* stelt Mozes het volk de rijke zegeningen van het land voor. Maar om daadwerkelijk van die zegeningen te genieten moest het volk het land stap voor stap in bezit gaan nemen (*Jz 1:2-3*).

Zo ben jij gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten (*Ef 1:3*), die je zou kunnen samenvatten met wat Johannes hier "*eeuwig leven*" noemt. Je bent in het hemelse land, maar je moet de schatten ervan gaan ontdekken. Je moet in geestelijke zin je voet erop zetten. Elke plaats waarop je je voet zet, mag je je eigendom noemen, terwijl het hele land in principe aan je is gege-

ven. Als je zo stap voor stap ontdekt wat je allemaal is gegeven in de gave van het eeuwige leven, zul je ook verlangend zijn daar de Vader voor te danken (*vgl. Dt 26:1-2; Jh 4:10,14,23-24*).

Lees nog eens 1 Johannes 5:6-13.

Verwerking: Waaruit bestaat het getuigenis dat God heeft getuigd over Zijn Zoon en wat is de betekenis ervan?

Kennis van het eeuwige leven | verzen 14-21

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

14 En dit is de vrijmoedigheid die wij jegens Hem hebben, dat als wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons hoort. 15 En als wij weten dat Hij ons hoort, wat wij ook bidden, dan weten wij dat wij de beden hebben die wij van Hem hebben gebeden. 16 Als iemand zijn broeder ziet zondigen, een zonde niet tot [de] dood, dan zal hij bidden en Hij zal hem [het] leven geven, hun die niet tot [de] dood zondigen. Er is zonde tot [de] dood; daarvoor zeg ik niet dat hij zal vragen. 17 Alle ongerechtigheid is zonde, en er is zonde niet tot [de] dood. 18 Wij weten dat ieder die uit God geboren is, niet zondigt, maar wie uit God geboren is, bewaart zichzelf en de boze heeft geen vat op hem. 19 Wij weten dat wij uit God zijn en de hele wereld in het boze ligt. 20 En wij weten dat de Zoon van God gekomen is en ons [het] verstand gegeven heeft, opdat wij de Waarachtige kennen; en wij zijn in de Waarachtige, in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en [het] eeuwige leven. 21 Kinderen, wacht u voor de afgoden.

V14. Vers 14 beschrijft een prachtig gevolg van het bezit van het eeuwige leven waarover Johannes in het vorige vers heeft gesproken. Wie eeuwig leven heeft, heeft ook “*vrijmoedigheid*”. Deze vrijmoedigheid komt tot uitdrukking in je gebedsleven, want daarin komt de gemeenschap met de Vader en de Zoon tot uiting. Het is het openhartig praten met de Vader en de Zoon over alles wat je bezighoudt, zoals kinderen dat doen die een open verhouding met hun vader hebben. Vrijmoedigheid houdt ook vertrouwen en zekerheid en veiligheid in. Je bent eigen met God, je voelt je bij Hem thuis. Het vloeit allemaal voort uit het bezit en het kennen van het eeuwige leven.

Als je zo in Zijn tegenwoordigheid leeft, in die sfeer van vertrouwen, maak je Hem bekend met je verlangens. Die weet Hij natuurlijk allang. Het gaat er ook niet om dat je Hem iets vertelt wat Hij niet zou weten, maar omdat bidden betekent dat je heel bewust gemeenschap hebt met Hem. De Heer Jezus heeft voort-

durend gebeden. Zijn leven was gebed (*Ps 109:4b*), maar Hij had ook speciale tijden voor gebed. Hij leefde altijd in bewuste gemeenschap met God, maar Hij bad ook met het oog op speciale gebeurtenissen. Bij Hem was er geen onbekendheid ten aanzien van de verhoring van Zijn gebeden. Hij hoefde Zich niet af te vragen of de Vader wel luisterde, want Hij wist dat de Vader Hem altijd hoorde (*Jh 11:42*).

V15. Bij jou en mij is dat wel eens anders. Je weet soms niet hoe je moet bidden en ook niet of je het juiste vraagt. Toch mag je bidden, daartoe heb je de vrijmoedigheid. En als je iets bidt wat naar Zijn wil is, dan hoort Hij, dat wil hier zeggen dat Hij verhoort, want Hij hoort je immers altijd. Een mooi voorbeeld van iemand die de bede had die ze had gebeden, is Hanna, de moeder van Samuel. Zij bad om een zoon. Nadat ze de bede had gekregen, dat wil zeggen de zekerheid van de verhoring, zag ze er anders uit (*1Sm 1:17-18*).

Een praktisch punt in ons bidden is dat we er vaak geen of in elk geval te weinig tijd voor nemen. Dat geeft eigenlijk aan dat we gebed toch niet zo belangrijk vinden. Voor gebed moet je tijd nemen. Als je ophoudt met bidden, stopt de zegen. Het gaat bij gebed om tijd, volharding en bemoediging in de vorm van verhoring. De enige manier om de lessen van gebed te leren is door te bidden. Zo kun je bijvoorbeeld bidden voor de dienst die een broeder of zuster doet. Als je voor hem of haar God om kracht en zegen bidt, dan weet je dat het een gebed is naar Zijn wil. Hij wil juist dat we Hem erom vragen. Hij verhoort dat.

V16. Een speciaal gebed is het gebed voor een broeder die jij ziet zondigen. Als je een broeder ziet zondigen, reageer je – zo veronderstelt de apostel – met de christelijke liefde. Die liefde komt tot uiting in het bidden voor de ander. De gemeenschap tussen hem en de Vader is verstoord. Hij heeft geen vrijmoedigheid meer en hij kan niet genieten van de zegeningen van die gemeenschap. Je liefde zal je daarom in de eerste plaats tot gebed voor hem brengen.

Als er zonde in iemands leven is gekomen, is daarmee ook de dood binnengekomen, dat houdt in dit geval de afwezigheid van het genot van het leven in. De uitwerking van het gebed is dat de broeder weer teruggeplaatst wordt in het genot van het leven in het gezelschap van de familie van Gods kinderen, waar de dood en de zonde niet thuishoren.

Nu maakt Johannes nog een onderscheid in de zonde die is begaan. Hij spreekt over *“een zonde niet tot de dood”* en over *“zonde tot de dood”*. Voor de eerste soort zonde mag worden gebeden, voor de tweede soort niet. Hoe moet je nu uitmaken met wat voor soort zonde je te doen hebt? Dat zal duidelijk worden in de omgang met de Heer.

Je kunt ervan uitgaan dat als een gelovige zondigt, dit een zonde niet tot de dood is. Als het een zonde tot de dood is, zal dat bijvoorbeeld uit bepaalde omstandigheden blijken (*bijv. 1Ko 11:30*). Voor Petrus was duidelijk dat Ananias en Saffira tot de dood hadden gezondigd (*Hd 5:1-10*). Mozes heeft ook tot de dood gezondigd, want hij mocht vanwege zijn zonde het beloofde land niet in. Toen hij God vroeg of hij er toch nog in mocht, kreeg hij als antwoord niet meer met Hem over deze zaak te spreken (*Dt 3:25-26*). En Jeremia kreeg te horen dat hij niet meer voor het volk mocht bidden. Het was zozeer van God afgeweken, dat het onvermijdelijk was geworden hen in ballingschap te laten wegvooien (*Jr 11:14; 15:1*).

Het lijkt erop dat een zonde tot de dood een zonde is die het getuigenis van God op bijzondere wijze schade toebrengt. Door die zonde is op de Naam van God op ernstige en openbare wijze smaad komen te liggen. Het gedrag van een van de Zijnen geeft de tegenstanders van God een extra motief Zijn Naam te lasteren. Dan kan het zo zijn, dat God zo iemand niet langer kan handhaven als Zijn getuige op aarde en neemt Hij hem weg. Als dat het geval is, is er sprake van zonde tot de dood.

V17. Door deze nadruk op de zonde tot de dood kan het lijken alsof andere soorten van zonde niet zo ernstig zijn. Dat zou een tragische vergissing zijn. Johannes stelt nog eens uitdrukkelijk

vast dat “*alle ongerechtigheid*” zonde is, ook al is het vaak zonde niet tot de dood. Wij moeten ons goed realiseren dat dit alleen zo gezegd kan worden omdat de Heer Jezus voor elke zonde van Gods kinderen in de dood is gegaan. “*Want het loon van de zonde is [de] dood*” (Rm 6:23). Zonde mag dan ook absoluut geen plaats hebben in het leven van een kind van God. Als het toch gebeurt dat hij zondigt, moet die zonde zo snel mogelijk worden beleden. Het gebed voor elkaar is daaraan een geweldige bijdrage.

V18. Johannes eindigt zijn brief met drie verzen die alle drie beginnen met “*wij weten*” (verzen 18,19,20), met daarna in het laatste vers (vers 21) nog een algemene waarschuwing. Met dit drie keer “*wij weten*”, wat inhoudt dat je bewuste kennis hebt, legt Johannes nog een keer de heldere beginselen vast die hij in zijn brief uitvoerig heeft behandeld.

Het eerste ‘wij weten’ betreft de wetenschap “*dat ieder die uit God geboren is, niet zondigt*”, wat mensen ook mogen beweren. Jij bent uit God geboren en krachtens je nieuwe leven behoort de praktijk van zondigen niet bij jou. Het nieuwe leven kan niet zondigen en wil niet anders dan de wil van God doen. Je bent uit God geboren en hebt daardoor Zijn natuur. Kan God zondigen? Onmogelijk! In Hem is geen zonde. Dan kun jij in je nieuwe leven dat ook niet. Dat weet iedere gelovige.

Johannes ziet je en spreekt je aan in het nieuwe leven dat je hebt ontvangen omdat je uit God geboren bent. Dat nieuwe leven “*bewaart zichzelf*”. Het is volkomen veilig en onaantastbaar voor de boze. De boze heeft er geen enkel aanknopingspunt in, zoals de Heer Jezus dat ook van Zichzelf zegt (Jh 14:30). En Hij is dat nieuwe leven in jou. De boze kan net zomin grip op jouw nieuwe natuur krijgen als hij grip kon krijgen op de Heer Jezus.

V19. Behalve met de boze heb je ook met zijn instrument, de wereld, te maken. In zijn tweede ‘wij weten’ wijst Johannes op de radicale scheiding die er is tussen hen die uit God zijn en de hele wereld. Het gaat hier dus niet zozeer om je geboorte uit God, maar om God Zelf als Degene bij Wie je hoort en met Wie je verbonden bent. Je hoort bij God, terwijl de wereld bij de boze hoort

en helemaal door boosheid omgeven is. De hele wereld, zonder iets wat daarvan is uitgezonderd, ademt boosheid en is het middel waardoor de boze probeert vat op je te krijgen. Omdat je weet bij Wie je hoort, heb je een scherp oog voor wat de wereld is en je plaats aan de andere kant van de scheidslijn. Je wilt niets met de wereld te maken hebben.

V20. Het derde 'wij weten' richt je aandacht op Hem Die centraal staat in Gods wereld, dat is de Zoon van God. Je weet dat Hij in de wereld is gekomen en jou "*het verstand gegeven heeft*" om "*de Waarachtige*" te kennen. Eerder was je verduisterd in je verstand (Ef 4:18), hoe intelligent je misschien ook bent. Nu heb je verstand, hoe weinig je misschien in de wereld ook meetelt. Dat heb je te danken aan de komst van de Zoon van God. Als Hij niet gekomen was, was jij in donkerheid gebleven. Maar Hij is gekomen en heeft je verstand geopend (Lk 24:45). Je hebt inzicht gekregen in de plannen van God en hoe Hij die zal vervullen. Alles gebeurt door Zijn Zoon.

Je kent de Waarachtige, dat is God als Degene Die waar is in Zichzelf. In de wereld heerst de leugen, maar die vindt in het nieuwe leven geen aanknopingspunt. Dat komt, omdat je Hem kent Die echt is en altijd en over alle dingen de waarheid spreekt. Je kent Hem niet alleen, er staat zelfs dat je *in* Hem bent. Het is geen afstandelijke kennis, want je bent in de innigste verbinding met Hem gebracht.

Dat betekent niet dat je ingevoerd bent in de Godheid. Johannes zegt er direct achteraan op welke manier je in de Waarachtige bent en dat is doordat je in Zijn Zoon Jezus Christus bent. In Hem Die als Mens gekomen is, ben jij in de Waarachtige. Jij kon niet God worden, maar God kon wel Mens worden en je zo met Zichzelf verenigen. Tegelijk is en blijft Hij, Die Mens geworden is, de waarachtige God en het eeuwige leven. Dat plaatst je voor het ondoorgrondelijke wonder van Zijn Persoon. Hierbij past de oproep: 'Komt, laten wij aanbidden!'

V21. Het laatste vers is in dit licht ook heel gepast. Pas op voor afgoden, dat zijn dingen of mensen die aanbedding eisen, vragen of

uitlokken, want alle aanbidding komt alleen de Zoon toe. Johannes heeft Hem in deze brief als het eeuwige leven aan je voorgesteld. Het eeuwige leven dat je hebt ontvangen, is Hij. Je kent de Vader en Hem Die Hij heeft gezonden. Daardoor ben je gebracht in de sfeer van het eeuwige leven (*Jh 17:3*). Houd je daarin op en houd je bezig met Hem Die het eeuwige leven is. Laat je niet verleiden je tijd, je aandacht en je bewondering te geven aan iets of iemand anders. Alleen de Vader en de Zoon komen de aanbidding toe, nu en tot in alle eeuwigheid. Amen.

Lees nog eens 1 Johannes 5:14-21.

Verwerking: Wat heb je in deze brief geleerd over het eeuwige leven?

De tweede brief van Johannes

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De tweede brief van Johannes

Inleiding

De *tweede* en *derde brief van Johannes* sluiten aan op zijn eerste brief en zijn evenzeer geïnspireerd als de eerste. Het zijn twee korte brieven. Daardoor lijken ze misschien van minder belang. Wie dat denkt, vergist zich zeer. Ze zijn van even fundamenteel belang voor ons als de eerste brief, we kunnen niet zonder deze brieven. Hun geestelijke kracht zit hem niet in gespierde taal, maar in de eenvoudige bewoordingen. Evenals in zijn eerste brief (en dat is ook kenmerkend voor het evangelie dat hij schreef) gebruikt Johannes niet veel woorden en ook geen moeilijke woorden. Maar wát hij schrijft, heeft een grote diepgang.

In deze twee korte brieven krijg je geen nieuwe waarheden te horen. Het gaat om dezelfde thema's als in de eerste brief. Ook hier gaat het om *waarheid* en *liefde*, die beide ongeveer tien keer in beide brieven samen voorkomen. Maar wie zal de waarheid (de Heer Jezus is de waarheid) en de liefde (God is liefde) in hun volle omvang kennen? Hoe meer je erover nadenkt, hoe meer je tot de overtuiging komt van de oneindigheid ervan. In de beide brieven weet Johannes waarheid en liefde echter zo dichtbij te brengen, dat je de waarde ervan zult onderkennen. Door deze brieven krijg je voorbeelden hoe jij in je geloofsleven het onderwijs van de eerste brief in praktijk kunt brengen.

De twee brieven horen bij elkaar, ze vullen elkaar aan. De tweede brief heeft als hoofdonderwerp de valse leraren, terwijl de derde brief gaat over de ware arbeiders van God. De tweede brief laat zien hoe je hebt te handelen tegenover hen die een valse leer brengen. Je moet ze afwijzen, ze zelfs niet groeten. De derde brief toont aan hoe je houding behoort te zijn ten opzichte van hen die de waarheid brengen. Je moet ze in alle liefde ontvangen, opnemen en verder helpen en ondersteunen in hun werk.

De tweede brief gaat in op het gevaar dat je de valse leraar niet ontmaskert en gemeenschap met hem beoefent, al is het maar door een begroeting. Dat gevaar is voor vrouwen groter, vandaar dat de tweede brief aan een vrouw is gericht. Het onderscheiden van een dwaalleraar kun je dus, als je een zuster bent, niet overlaten aan bepaalde broeders. Het andere, tegenovergestelde gevaar is dat van de derde brief. Dat gevaar is, dat je de leraar die met Gods waarheid komt, niet herkent en hem geen gastvrijheid bewijst. Dat gevaar is voor mannen groter, want gastvrijheid is niet iets alleen van zusters. Mannen zijn in het algemeen zelfzuchtiger en minder geneigd tot gastvrijheid. Ze zien ook sneller concurrentie. Niet voor niets worden zij aangemoedigd de ware arbeider niet met argwaan, maar met ontvangst en ondersteuning te bemoedigen.

De boodschap van beide brieven is, dat je moet onderscheiden wat een leraar verkondigt. Je moet je daarbij niet laten misleiden te gaan onderscheiden naar de grootte of indrukwekkendheid van de gave of een aanstelling of opleiding of diploma's. Het enige criterium is of hij de waarheid brengt of niet. Kort gezegd moet je afwijzen wie de waarheid niet brengt en ontvangen wie de waarheid wel brengt. Daarom is het altijd noodzakelijk de leer te beproeven die iemand brengt. Als hij de gezonde leer brengt, is hij welkom. Een vrouw of man die het Woord bezit, zoals bijvoorbeeld deze brieven, is bekwaam om zijn leer te beoordelen en is ervoor verantwoordelijk dat ook te doen.

Beide brieven zijn niet geadresseerd aan de gelovigen in het algemeen, zoals de eerste brief, maar aan individuele gelovigen. De tweede brief is daarbij ook nog gericht aan kinderen. Ook zij zijn verantwoordelijk een valse leer te onderkennen en af te wijzen. Het gaat er niet om dat zij in staat moeten zijn een valse leer te analyseren. Het gaat om het onderscheid dat zij wel kunnen maken tussen de stem van de goede Herder en die van de valse herders. Daarin moeten ze radicaal zijn.

De vrouw en de kinderen moeten weten dat ze tegenover iemand die met een dwaalleer tot hen komt zelfs de burgerlijke beleefdheid van een begroeting achterwege moeten laten. Ze moeten

duidelijk stelling nemen tegenover het kwaad van de valse leer. Wat die valse leer is, zullen we in de brief zien. Er is geen brief in het Nieuwe Testament die zo duidelijk laat zien hoe je met valse leraren moet handelen als deze *tweede brief van Johannes*. Dat onderstreept toch wel het belang van deze brief.

Ik geef tot besluit van de inleiding nog een indeling van de brief. De brief is op verschillende manieren in te delen, maar de volgende indeling vind ik het mooist en duidelijkst:

1. *Verzen 1-3* begroeting van de apostel: genade, barmhartigheid, vrede.
2. *Vers 4* vreugde van de apostel: gehoorzame kinderen.
3. *Verzen 5-6* vermaning van de apostel: in de liefde wandelen.
4. *Verzen 7-11* zorg van de apostel: antichristelijke verleiders.
5. *Verzen 12-13* hoop van de apostel: spoedig elkaar ontmoeten.

2 Johannes

Afzender en geadresseerden | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 De oudste aan [de] uitverkoren vrouwe en aan haar kinderen, die ik in waarheid liefheb, en niet alleen ik, maar ook allen die de waarheid kennen, 2 ter wille van de waarheid die in ons blijft en met ons zal zijn tot in eeuwigheid: ...

V1. De schrijver, Johannes, stelt zich, zonder zijn naam te noemen, aan de lezers voor als “*de oudste*”. Dat betekent dat hij op eerbiedwaardige leeftijd is en als ervaren gelovige zijn brief schrijft. Hij schrijft dus niet als apostel, hoewel hij dat is. Je proeft hierin het hart van de herder die bezorgd is voor de schapen van de kudde van de Heer Jezus.

Hij schrijft deze brief, met daarin de waarschuwing zich te hoeden voor de antichristelijke leer, “*aan [de] uitverkoren vrouwe en aan haar kinderen*”. Dat is niet voor niets. Een vrouw laat zich namelijk snel misleiden, zoals al in het paradijs is gebleken (1Tm 2:14). De zonde kwam in de wereld doordat de satan Eva wist te verleiden. Paulus heeft het over valse leraren, die zich vooral tot vrouwen wenden (2Tm 3:6-7). Sekteleiders bezoeken meestal overdag de huizen, als de mannen veelal niet thuis zijn. Ook kinderen kunnen de deur opendoen. Daarom worden ook zij in deze brief gewaarschuwd voor de verleiders.

Johannes noemt de vrouw “*uitverkoren*”. Hoe kan hij dat weten? Niet omdat hij in de boeken van God heeft gekeken, maar omdat haar leven een open boek is. Haar leven getuigt ervan dat zij een gelovige en dus een uitverkorene is (vgl. 1Th 1:4-5). Door haar met deze woorden aan te spreken geeft hij uiting aan zijn achting voor haar, zonder dat hij in vleierij vervalt. Het moet de vrouw

goed hebben gedaan en haar blij hebben gemaakt. Het doet jou toch ook goed als iemand je zegt dat aan je leven te zien is dat je christen bent? Het is niet iets om trots op te worden, maar je mag het wel met dankbaarheid als een bemoediging van de Heer aan-nemen.

Het is niet ondenkbaar dat de uitverkoren vrouw een weduwe is. Er wordt geen man aangesproken of genoemd. Als die er was geweest, was het wel onfatsoenlijk en onhoffelijk geweest om haar aan te spreken en hem te negeren. De man is immers het hoofd van het gezin. Het is ook opmerkelijk dat Johannes het woord 'geliefde' in deze brief niet gebruikt. Dit begrip gebruikt hij wel in de eerste en de derde brief. Hier doet hij dat niet, om verkeerde gedachten over zijn verhouding tot haar uit te sluiten. Hij spreekt ook de kinderen aan en laat hen in zijn liefde delen.

Zijn liefde voor de vrouw en haar kinderen is een liefde "*in waarheid*". Liefhebben in waarheid wil zeggen dat het een waarachtige liefde is, een liefde zonder ongeestelijke bijbedoelingen. Het is een liefde die door de waarheid wordt gedragen en erdoor wordt omgeven. In zijn liefde voor hen delen "*allen die de waarheid kennen*". De waarheid kennen betekent God kennen, zoals Hij Zich in Christus heeft geopenbaard. De Heer Jezus is de waarheid over en aangaande God (*Jh 14:6-10*). Ook de Geest is de waarheid (*1Jh 5:6*). Door de Geest leren we de volle waarheid kennen van Wie God is. Wie de waarheid kent, heeft ook de broeders lief, want ook zij zijn uit de waarheid.

V2. De liefde van Johannes is niet alleen waarachtig, in waarheid (*vers 1*), maar zijn liefde is ook "*ter wille van de waarheid*". Zijn liefde komt niet alleen tot uiting in een waarachtig handelen, een handelen vanuit de waarheid, maar is tegelijk ook een handelen dat getuigenis geeft van de waarheid. Dat handelen houdt de waarheid hoog.

De waarheid, zegt Johannes tot de vrouw en haar kinderen, verblijft in ons. Hij geeft daarmee aan dat Jezus Christus, Die de waarheid is, *in* je verblijft. Hij zal ook *met* je zijn tot in eeuwigheid. Je hebt Hem als je leven ontvangen. Dat heeft Johannes je in

zijn eerste brief duidelijk laten zien. Dat leven zul je nooit kwijt-raken. Tegelijk is het een leven dat met je is. Je zult Hem ook altijd als Persoon, als het Voorwerp van je bewondering, bij je hebben (zie Mt 28:20; vgl. Jh 14:16-17).

Lees nog eens 2 Johannes :1-2.

Verwerking: Waar gaat het in deze brief om? Waarom is hij aan een vrouw en haar kinderen geschreven?

Wandelen in waarheid en liefde | verzen 3-7

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

...: 3 genade, barmhartigheid, vrede zal met ons zijn van God [de] Vader en van <[de] Heer> Jezus Christus, de Zoon van de Vader, in waarheid en liefde. 4 Ik heb mij zeer verblijd, dat ik [sommigen] van uw kinderen heb gevonden die in [de] waarheid wandelen, zoals wij een gebod ontvangen hebben van de Vader. 5 En nu vraag ik u, vrouwe, niet alsof ik u een nieuw gebod schreef, maar dat wat wij van [het] begin af hebben gehad: dat wij elkaar zouden liefhebben. 6 En dit is de liefde, dat wij naar Zijn geboden wandelen. Dit is het gebod, zoals u van [het] begin af hebt gehoord dat u daarin zou wandelen. 7 Want er zijn vele verleiders uitgegaan in de wereld, die niet Jezus Christus als in [het] vlees gekomen belijden. Dit is de verleider en de antichrist.

V3. In de twee brieven gericht aan Timotheüs, dus ook aan een persoon, ben je in de aanhef ook de woorden “*genade, barmhartigheid, vrede*” tegengekomen (1Tm 1:2; 2Tm 1:2). Alleen is het daar meer een wens (‘zij met u’), terwijl het hier als een verzekering gegeven wordt, “*zal met ons zijn*”. Het is ook niet iets wat Johannes alleen voor de vrouw en haar kinderen vaststelt, maar ook voor zichzelf, wat je ziet aan het woord “*ons*”.

“*Genade*” is een prachtige en zekerheidgevende uiting van de liefde van God. God betoont genade, zonder dat daarop een beroep wordt gedaan. Goddelijke liefde gaat in genade uit naar mensen zonder hoop. “*Barmhartigheid*” heeft meer te maken met de omstandigheden waarbij je de ontferming van God zo nodig hebt. Het is het persoonlijke medeleven van God in je leven op aarde, waarbij Hij voorziet in de persoonlijke behoeften in tijden van zwakheid en beproeving. Een direct gevolg van het kennen van de genade en barmhartigheid van God is dat je “*vrede*” in je hart hebt in de omstandigheden waarin je bent.

Deze drie zegeningen komen van Goddelijke Personen Die op een bijzondere wijze worden voorgesteld en op bijzondere wijze

met elkaar in verbinding staan. Dat maakt het zo rijk en vast. Het woord “*van*” staat zowel voor ‘God de Vader’ als voor ‘de Heer Jezus Christus’. Dat toont de gelijkheid van de beide Goddelijke Personen aan. Bij ‘God de Vader’ voel je je geborgen. Bij ‘de Heer Jezus Christus’ (Hij wordt hier met Zijn volle naam genoemd) denk je aan drie verhoudingen waarin je tot Hem staat. Hij is je ‘Heer’, dat is Degene Die gezag over je heeft; Hij is ook ‘Jezus’ dat is de Mens op aarde Die jou van je zonden heeft verlost (*Mt 1:21*); tevens is Hij ‘Christus’, dat is Hij in Wie God al Zijn welbehagen heeft gevonden en in Wie jij gezegend bent met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten (*Ef 1:3*).

Een extra bijzonderheid is de aanduiding “*de Zoon van de Vader*”. Die komt in het Nieuwe Testament alleen hier voor. Deze naam past dan ook volledig bij het karakter van deze brief, waarin het over de uiterst belangrijke waarheid van Zijn Persoon gaat. De Zoon is volmaakt God en volmaakt Mens en tevens is Hij de eeuwige Zoon. De Heer Jezus is dé Zoon van dé Vader. Er is maar één Zoon en maar één Vader. Dat is de waarheid. Alles wat daar anders over wordt gezegd, is leugen. Alle waarheid van de *brieven van Johannes* heeft deze waarheid tot kern- en uitgangspunt.

Het slot van de groet, “*in waarheid en liefde*”, geeft de sfeer aan waarin de verhouding tussen Johannes en de vrouw en tussen de gelovigen onderling wordt genoten. Er zijn geen oneerlijke of duistere en leugenachtige elementen in aanwezig. Waar de waarheid de liefde vergeet, wordt het hart koud en is de kennis slechts hoofdkennis. Waar de liefde ten koste van de waarheid gaat, heeft liefde niets met Gods liefde te maken, maar is ze verworpen tot een menselijke, vleeselijke emotie.

V4. Johannes spreekt zijn grote blijdschap uit over enkele kinderen van de vrouw die, naar het lijkt, niet meer thuis wonen. Het lijkt er in elk geval op dat Johannes hen elders heeft getroffen. Dit getuigenis over haar kinderen moet de moeder ook goed hebben gedaan. Al haar inspanning is erop gericht geweest hen van de waarheid te overtuigen en hen daarin te doen wandelen. Haar inspanningen hebben blijkbaar resultaat, want nu ze uit huis zijn, laten zij in hun leven de uitwerking zien van wat ze van huis uit

hebben meegekregen. Zij zal net zoveel zorg hebben gehad over haar uitwonende kinderen als Job dat lang geleden had (*Jb 1:5*). Wat Johannes haar meedeelt, is de beloning voor het trouw uitstrooien van het zaad in de harten van haar kinderen. Het toont haar instelling ten opzichte van haar kinderen.

Het voorgaande hoeft niet te betekenen dat de vrouw andere kinderen had die niet in de waarheid wandelden. Er staat “[*sommi-gen*] van uw kinderen”. Mogelijk kent Johannes niet alle kinderen, hoewel hij zich in *vers 1* wel tot alle kinderen richt. Het kan zijn dat ze nog jongere kinderen thuis heeft. Wandelen in de waarheid wil zeggen dat je dagelijks leeft in de sfeer van de waarheid, dat is in wat God van Zichzelf in Christus heeft laten zien. Elk facet van je leven behoort dat kenmerk te dragen.

Voordat Johannes de vrouw gaat zeggen dat ze haar deur moet sluiten en vergrendelen voor dwaalleraren, spreekt hij eerst over het gebod van de liefde. Hij plaatst het wandelen in de waarheid op hetzelfde niveau als het gebod van de liefde. Het is niet mogelijk in de waarheid te wandelen als er geen liefde is. Het is “*een gebod ... van de Vader*” dat je in het leven van de Heer Jezus waargemaakt ziet. De Vader bepaalde de voetstappen van de Heer Jezus. Vanuit Zijn liefde voor de Vader ging Hij de weg die de Vader Hem toonde. Het gebod is dat van de liefde en de liefde brengt tot het houden van de geboden.

V5. Over het gebod van de liefde heeft Johannes een vraag aan de vrouw en dat is dat het elkaar liefhebben ook werkelijk in praktijk wordt gebracht. Hij geeft geen nieuwe versie van het gebod, hij voegt er niets aan toe, hij verandert er helemaal niets aan. Het kan natuurlijk wel beter begrepen worden, meer in praktijk worden gebracht. Dat is wat hij de vrouw vraagt. Het liefdegebod vraagt om een praktische uitwerking die altijd beter kan. Je kunt nooit zeggen: ‘Nu betoon ik genoeg liefde, meer hoeft niet’ (*vgl. 1Th 4:10*).

Het betreft “*niet ... een nieuw gebod*”, want de Heer Jezus heeft het al gegeven (*Jh 13:34*). De Heer noemt het wél een nieuw gebod. Dat is, omdat het op een nieuwe wijze, Zijn wijze, wordt waar-

gemaakt. Het is ook nieuw omdat het nu ook waargemaakt kan worden door Zijn discipelen, want zij hebben Hem als hun leven. Het is een nieuw gebod vanaf het begin, dat wil zeggen vanaf het optreden van de Heer Jezus als Mens op aarde.

V6. Het oude gebod was opgelegd aan de mens in het vlees en was bedoeld om daardoor leven te krijgen. Het nieuwe gebod hoort bij het nieuwe leven, dat is Christus. Het is niet bedoeld om leven te krijgen, maar om het leven te leven. Jij hebt nieuw leven en je hebt de Heilige Geest ontvangen. Daardoor kun je dat nieuwe gebod waarmaken. Je kunt zeggen dat het nieuwe gebod nieuw is ten opzichte van het oude gebod in de volgende aspecten:

- het wordt niet gegeven als een voorwaarde om te leven;
- het is in Christus volmaakt verwerkelijkt;
- het is gericht tot mensen die nieuw leven bezitten;
- deze mensen staan in relatie tot God als kinderen tot de Vader;
- de norm is nieuw, want liefhebben kan nu gebeuren ‘zoals Ik u heb liefgehad’.

De ware liefde wordt getoetst aan het feit of er naar de geboden van God wordt gewandeld. Er kan wel worden gezegd dat men elkaar liefheeft, maar dat is alleen waar als blijkt dat de geboden van God het leven bepalen. Elkaar liefhebben is met elkaar omgaan in overeenstemming met Gods geboden. De liefde van de christen is niet in de eerste plaats een gevoel, maar een daad van gehoorzaamheid.

V7. De activiteiten van de “*vele verleiders*” die in de wereld zijn uitgegaan, maken het noodzakelijk dat de gelovigen in waarheid en liefde wandelen. Omdat de vrouw gastvrij is en werkers voor de Heer ontvangt en zij hun voedsel en onderdak aanbiedt, moet ze gewaarschuwd worden voor deze verleiders, die haar goedheid zouden misbruiken.

Maar hoe moet zij er achter komen of zij met een verleider te maken heeft, die de huizen binnensluipert en vrouwtjes gevangeneemt (2Tm 3:6)? Verleiders zullen niet zeggen dat zij dienaren van de satan zijn en dat zij erop uit zijn de heiligen te misleiden (2Ko 11:13-15). De apostel vertelt haar dat de verleiders zijn te herkennen aan wat ze *niet* belijden. Niet belijden betekent in werkelijkheid loochenen (1Jh 2:22).

Een verleider is iemand die een ander op een verkeerde weg voert. Het woord is afgeleid van 'doen dwalen' of 'doen zwerven'. Het zijn mensen die zijn uitgegaan om de christenheid te verderven met boze leringen. Zij belijden Jezus Christus, maar "*niet ... als in [het] vlees gekomen*". In het vlees gekomen houdt in dat Hij bij Zijn komst vlees geworden is, dat wil zeggen Mens geworden is en dat altijd zal blijven. Vanaf Zijn komst in het vlees behoort Zijn Mens zijn evenzeer tot Zijn Persoon als Zijn Godheid.

De loochening van het waarachtig Mens zijn van de Heer Jezus heeft ernstige consequenties voor het geloof. Als Hij namelijk niet waarachtig mens zou zijn geweest, zouden wij nooit behouden hebben kunnen worden. Door een mens was de zonde in de wereld gekomen en alleen een mens kon de zonde wegnemen. Dat heeft de Mens Jezus Christus gedaan.

De vele verleiders worden geïnspireerd door "*de verleider en de antichrist*". De geest van die boze persoon is in veel personen werkzaam. Ieder van de vele verleiders heeft persoonlijk een directe verbinding met dé verleider en dé antichrist. Een verleider is een voorafschaduwing en voorloper van die ene verleider en antichrist en bereidt voor hem de weg. Door deze verleiders wordt het fundament van het christelijk geloof aangetast. Dat gebeurt door het loochenen van de komst van Christus in het vlees.

Lees nog eens 2 Johannes :3-7.

Verwerking: Waarom is het belangrijk om in waarheid en liefde te wandelen?

De leer van Christus | verzen 8-13

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

8 Let op uzelf, opdat u niet te gronde richt wat wij bewerkt hebben, maar een vol loon ontvangt. 9 Ieder die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet. Wie in de leer blijft, die heeft zowel de Vader als de Zoon. 10 Als iemand tot u komt en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis en begroet hem niet. 11 Want wie hem begroet, heeft gemeenschap met zijn boze werken. 12 Hoewel ik u veel te schrijven heb, wilde ik het niet doen met papier en inkt, maar ik hoop tot u te komen en van mond tot mond te spreken, opdat onze blijdschap volkomen zal zijn. 13 De kinderen van uw uitverkoren zuster groeten u.

V8. De oproep “*let op uzelf*” leidt de grote waarschuwing in die Johannes voor deze zuster heeft met het oog op de antichristelijke verleiders. Deze lieden vallen de Zoon aan en leren dingen over Hem die lasterlijk zijn. Die mensen komen aan de deur om hun valse leringen te brengen. De vrouw moet zich niet met hen inlaten en mag ze niet ontvangen. Je hoeft niet alle valse leringen over de Heer Jezus te kennen. Het is voldoende als je de leer van de Schrift over Hem kent.

Johannes spreekt over zichzelf en zijn medewerkers. Zij die door hen tot geloof zijn gekomen, moeten erop letten dat zij het werk van de apostelen niet tenietdoen door het oor te lenen aan de verleider. Wie niet op zichzelf let en meent met dwaalleraren contact te kunnen hebben, zal het loon moeten missen dat hij anders zou hebben gekregen. Als de vrucht van de arbeid blijft bestaan tot het einde, wordt dat de ontvanger van het onderwijs toegerekend. Dat is zo als de gelovigen zich niet openstellen voor verleiders.

V9. “*De leer van Christus*” is niet de leer die Christus heeft gebracht, eerst Zelf en later door Zijn apostelen. Het is de leer waarvan Hij het onderwerp is, de leer die Hem betreft. De belangrijke kenmerken van de leer van Christus worden door ieder kind van God van harte geloofd en beleden, terwijl de duivel zijn uiterste

best doet om daarover valse leringen te verbreiden. De leer van Christus betreft in elk geval: Zijn eeuwige Godheid, Zijn maagdelijke geboorte, Zijn volmaaktheid als Mens, Zijn zondeloosheid, de onmogelijkheid om te zondigen, Zijn plaatsvervangend lijden, Zijn lichamelijke opstanding, verheerlijking en wederkomst.

Elke afwijking van deze leer moet door jou met kracht van de hand worden gewezen. Het verschil tussen de leer van Christus en wat daarvan afwijkt en hoe je dat ontdekt, is als volgt te illustreren. Het is ermee als met iemand die wordt opgeleid om valse bankbiljetten van echte te onderscheiden. Zo iemand wordt tot in de kleinste bijzonderheden onderwezen over de samenstelling, het aanzien en het gevoel van het echte bankbiljet. Als hij na zijn opleiding een stapel bankbiljetten in handen krijgt met enkele valse ertussen, haalt hij de valse er zo uit. Heeft hij die valse bestudeerd? Nee, hij heeft de echte bestudeerd, waardoor hij de afwijkingen herkent. De vervalsingen kunnen vele zijn en er komen steeds meer variaties. Alle vervalsingen hebben als overeenkomst dat ze op enig onderdeel afwijken van het echte biljet.

Pas dit maar toe op de stem van de goede Herder en de stem van de huurling van de duivel. Als je de stem van de goede Herder kent, zal elke andere stem die van een huurling van de duivel zijn (*Jh 10:4-5*).

Het gaat hier over dwaalleraren, mensen die weten wat ze zeggen en die trachten om hun dwaalleer ingang te doen vinden. Het gaat niet over mensen die misleid zijn of zelfs in onwetendheid uitdrukkingen gebruiken die de eer van de Heer naar beneden halen. Zulke mensen zullen direct bereid zijn het verkeerde in te zien als zij daarop worden gewezen.

De omschrijving in *vers 9* gaat verder dan alleen de loochening die in *vers 7* is genoemd (de loochening van de Mensheid van de Heer Jezus). De leer van Christus houdt de hele geopenbaarde waarheid over de Heer Jezus in, alles wat Zijn persoonlijke heerlijkheid betreft. Met *“ieder die verder gaat”* worden de dwaalleraren bedoeld, die beweren meer licht te bezitten en te brengen, nieuwe openbaringen, iets nieuws dat voorheen onbekend was.

Velen zijn door hun geloofwaardige maar bedrieglijke taal verstrikt geraakt in hun dwalingen.

‘Verder gaan’ is het overschrijden van een door God gestelde grens. Wat ‘verder gaat’, gaat boven de Goddelijke openbaring uit en wijkt daarmee af van wat God bekendgemaakt heeft. Het is een toevoegen aan Gods Woord, wat ten enenmale door God veroordeeld wordt (*Op 22:18*). Zulk verder gaan is geen vooruitgang, maar afval. Wie niet tevreden is met de waarheid van God in Christus en daarom verder gaat dan die waarheid, verliest haar. Verder gaan dan het geïnspireerde Woord door het in te ruilen voor verzinselen van de menselijke geest betekent het niet hebben van God. Wie daarentegen in de leer blijft, heeft de hoogste, diepste en innigste openbaring van de Godheid.

V10. Johannes wijst erop dat als de vrouw iemand aan de deur krijgt die de leer van Christus *niet* brengt, zij die persoon niet in huis moet ontvangen en hem ook niet mag begroeten. Hij verbiedt hier elke ondersteuning aan allen die in hun leer loochenen dat de Heer Jezus de Mens geworden Zoon van God is. Zulke personen onderdak en voedsel geven, betekent dat zij haar tijd en krachten en middelen inzet tot het verbreiden van dwaalleer. Op die manier helpt ze de duivel bij zijn verwerpelijke werk. Voor een dwaalleraar mag je huis dus niet openstaan. Je mag niet toelaten dat jouw huis als uitvalsbasis dient voor wat de christenheid verderft. Het gaat er dus niet zozeer om wat de dwaalleraar brengt, met welke dwaalleer hij komt, maar wat hij *niet* brengt. Hij brengt niet de Zoon van de Vader. Met zo iemand is geen enkele omgang geoorloofd.

De begroeting waarover Johannes spreekt, is niet de simpele groet ‘goede morgen’ die je tegen iemand zegt die je tegenkomt en van wie je niet eens weet dat hij een dwaalleraar is, bijvoorbeeld een Jehova’s getuige. Als je weet dat je buurman of collega tot de dwaalsekte van de Jehova’s getuigen behoort, zal je houding zeer gereserveerd zijn. Je zult de noodzakelijke contacten hebben, maar ook niet meer dan dat. Als je buurman hulp nodig heeft, zul je hem niet in de kou laten staan. Maar zodra je buurman of collega of een onbekende aan je deur komt om zijn dwaallering aan

je op te dringen, moet je radicaal zijn en hem zeker geen 'goede morgen' wensen. De man is op pad om verderfelijke leringen te verspreiden. Als je hem dan een 'goede morgen' wenst, wens je hem voorspoed in zijn boze werken en heb je daar zelf deel aan. Ik neem aan dat je dit niet wilt. Je mag niets doen wat de indruk geeft dat een valse leer een onbeduidend iets is. Je moet je verhouden van wat de dwaalleraar de mogelijkheid geeft anderen te beïnvloeden.

V11. Je kunt een persoon niet scheiden van zijn boze werken. Een boze leer brengen is een boos werk doen en een boze leer heeft boze werken tot gevolg. Gemeenschap met de persoon is gemeenschap met de werken. Een groet betekent gemeenschap hebben met zijn persoon en met alles wat in hem is, in dit geval ook met zijn boze werken.

Het zal duidelijk zijn dat in de gemeente zowel de dwaalleraar als degene die hem ontvangt of begroet, niet kan deelnemen aan de christelijke gemeenschap en dus zeker niet aan het avondmaal. Wie deel uitmaakt van een gemeenschap waar dwaalleer wordt verkondigd of waar boze praktijken voorkomen, zonder dat dit kwaad door die gemeenschap wordt geoordeeld en uit het midden wordt weggedaan (1Ko 5:13b), kan niet worden ontvangen aan de tafel van de Heer. Eerst moet zo iemand zich daarvan reinigen door zich eraan te onttrekken (2Tm 2:19-22) en dan kan hij meedoen aan het avondmaal.

Wie meent in een gemeenschap te kunnen blijven en er zelfs deel te kunnen nemen aan het avondmaal waar deze dingen voorkomen, geeft aan onverschillig te zijn tegenover het kwaad. Het kan zijn dat hij er zelf niet aan meedoet, het zelfs afkeurt, er mogelijk zelfs tegen protesteert. Als men echter met het kwaad niets doet en het laat bestaan, kan iemand daar niet met een vrij geweten blijven. Voor hem geldt de oproep: *"Gaaf uit van haar, Mijn volk, opdat u met haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat u van haar plagen niet ontvangt"* (Op 18:4).

V12. Johannes had nog wel meer te schrijven, maar hij heeft zich beperkt tot het meest noodzakelijke, wat van direct belang is.

Gods Geest heeft ervoor gezorgd dat hij heeft opgeschreven wat voor de gemeente in alle tijden noodzakelijk is om te weten. Wat hij verder op zijn hart heeft, wil hij graag met haar delen als hij haar zal ontmoeten (*vgl. 1Ko 11:34*). Johannes verlangt ernaar haar te zien en zich samen met haar te verblijden in de zegeningen van het christelijk geloof die in Christus hun deel zijn geworden. De blijdschap die daarin gevonden wordt, is volkomen (*1Jh 1:4*). In tijden van nood en verwarring, een eindtijd, is juist de gedachte aan blijdschap heel bemoedigend. Met het oog op die tijd schrijft Johannes (*1Jh 2:18*).

V13. Johannes besluit zijn brief met de vrouw de groeten te doen van haar neven en nichten die blijkbaar bij hem zijn. De neven en nichten hebben een goede band met hun tante. Dit is trouwens een bewijs dat het om personen gaat en dat met de geadresseerde vrouw niet in bedekte termen een gemeente wordt bedoeld. De zuster is, evenals de vrouw aan wie Johannes schrijft, uitverkoren (*zie vers 1*). Die uitverkiezing is geen verborgen zaak. Johannes ziet ook in haar leven de bewijzen ervan.

Zo mogen anderen over jou en mag jij over anderen spreken. Dat voert niet tot hoogmoed, maar tot ootmoed. Het betekent het besef dat God iets met je heeft gedaan, wat vóór de grondlegging van de wereld al vast lag (*Ef 1:4*). Was daar in jou enige aanleiding voor? Het geeft ook grote zekerheid dat Hij je kent, ondanks wat je in jezelf bent. Je kunt alleen maar in grote dankbaarheid Hem de eer daarvoor geven.

Lees nog eens 2 Johannes :8-13.

Verwerking: Wat is 'de leer van Christus'?

De derde brief van Johannes

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De derde brief van Johannes

Inleiding

De *derde brief van Johannes* laat de tederheid van de liefde zien die tot uitdrukking komt in de hulp aan hen die voor de waarheid zijn uitgegaan. Het is de andere kant van wat je in de tweede brief hebt gezien. Daar gaat het meer om de standvastigheid van de liefde door het weigeren van gastvrijheid aan dwaalleraren. Je zou de boodschap van tweede brief kunnen samenvatten in de woorden: 'Ontvang niet!' (2Jh :10) en de derde brief in het woord: 'Ontvang!' (vers 8).

Als we alleen de tweede brief zouden hebben, bestond het gevaar dat we streng, gevoelloos en achterdochtig zouden worden. De derde brief is dan ook een noodzakelijke en tegelijk prachtige aanvulling op de tweede brief. Hij brengt het gewenste evenwicht in de beoordeling van wat zich als christelijk aandient.

Behalve de opdracht om de ware dienaar van God te ontvangen geeft deze brief ook een levendig beeld van het gemeentelven in de tweede helft van de eerste eeuw, met tijdloze aanwijzingen voor het volk van God.

Opmerkelijk is nog dat in deze brief de naam van de Heer Jezus niet wordt genoemd. Je treft in *vers 7* wel een algemene verwijzing naar 'de Naam' aan.

Met enkele karaktertrekken schildert Johannes enkele mensen: de gastvrije en geestelijke Gajus, de prijzenswaardige Demétrius en de zelfzuchtige, liefdeloze Diótréfes. Dat geeft ook een mooie indeling van de brief:

1. *Verzen 1-4*   begroeting.
2. *Verzen 5-8*   de Godvrezende Gajus.

3. *Verzen 9-11* de dictator Diótrufes.
4. *Vers 12* de vrome Demétrius.
5. *Verzen 13-14* de plannen van de apostel en zegenwens.

3 Johannes

Afzender, geadresseerde, wandelen | verzen 1-4

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 De oudste aan de geliefde Gajus, die ik in waarheid liefheb. 2 Geliefde, ik wens dat het u in alles goed gaat en dat u gezond bent, zoals het uw ziel goed gaat. 3 <Want> ik heb mij zeer verblijd toen er broeders kwamen en van uw waarheid getuigden, zoals u in [de] waarheid wandelt. 4 Ik heb geen grotere blijdschap dan deze, dat ik hoor dat mijn kinderen in de waarheid wandelen.

V1. “De oudste” is Johannes in zijn hoedanigheid van oude man. Hij schrijft aan de “geliefde Gajus”. ‘Geliefde’ is een woord dat hij nog drie keer gebruikt, maar dat ontbreekt in de tweede brief, die hij aan een vrouw schreef.

Er zijn in het Nieuwe Testament drie personen te vinden die ‘Gajus’ heten (1Ko 1:14; Rm 16:23; Hd 19:29; 20:4). Geen van deze drie schijnt dezelfde te zijn als de man aan wie Johannes schrijft. Het is ook niet van belang voor het begrijpen van de boodschap van deze brief. Van deze Gajus kan Johannes vijf positieve kenmerken noemen:

1. het gaat zijn ziel goed,
2. hij heeft een goed getuigenis,
3. er kan bij hem van ‘uw waarheid’ worden gesproken,
4. hij wandelt in de waarheid en
5. hij handelt trouw.

Dit zijn kenmerken waar je naar mag streven dat die ook bij jou worden gevonden.

Johannes heeft Gajus lief "*in waarheid*". Hij waardeert zeer zeker de gastvrijheid van Gajus, maar dat is toch niet de aanleiding om hem lief te hebben. Johannes heeft Gajus niet om natuurlijke redenen lief, maar op grond van de waarheid van God. Het is een liefde tussen twee personen die dezelfde Goddelijke natuur bezitten. Dat gaat veel verder dan iemand alleen waarderen om zijn gastvrijheid. Het betekent dat het hart in bezit is genomen door de waarheid. Het gaat om waarheid in het binnenste, om waarachtigheid die in een oprechte handel en wandel getoond wordt.

V2. Johannes begint met een persoonlijke wens voor Gajus. Die wens is niet karig. Hij wenst Gajus dat het hem "*in alles goed gaat*", dat wil zeggen op alle terreinen van zijn leven. Daarbij staat het welzijn van zijn ziel voorop. Het welzijn van zijn lichaam, zijn uiterlijk, is niet onbelangrijk, maar dat van het innerlijk is toch belangrijker.

Het is niet vanzelfsprekend dat het automatisch met je lichaam goed gaat als het je ziel goed gaat. Je proeft uit wat Johannes hier zegt, dat er is geen automatisch verband is tussen de toestand van de ziel en die van het lichaam. De redenering gaat niet op dat als het goed zit met je geloof, het automatisch ook met je lichaam wel goed zit en dat je dus niet ziek hoeft te worden.

Ook met het omgekeerde, dat er iets met je geloof niet in orde is als je ziek bent, moet je heel voorzichtig zijn. Je mag uit de lichamelijke toestand van een mens niet afleiden hoe het met zijn geestelijke toestand gesteld is. Dat hebben de vrienden van Job tot hun schaamte ondervonden, toen God hun de harde, veroordelende woorden kwalijk nam die ze tegen Job hadden gesproken.

V3. Johannes kan zeggen dat het met de ziel van Gajus goed gaat omdat anderen hem hebben verteld over wat ze bij Gajus hebben gezien. Er zijn "*broeders*" bij Johannes gekomen die bij Gajus zijn geweest. Deze broeders hebben oog gehad voor de wijze waarop Gajus leeft en dat heeft indruk op hen gemaakt. Daarover

hebben ze de oude apostel bericht. In dat bericht getuigden ze van “uw waarheid”, dat is de waarheid van God, die door Gajus is aanvaard en die hij zich eigen heeft gemaakt (vgl. ‘zijn schat’, Mt 13:52, waar de Heer Jezus spreekt over iemand die zich Gods Woord eigen heeft gemaakt).

Zo gaat het er ook bij jou niet om dat jij de waarheid hebt, maar of je met Gods waarheid vereenzelvigd kunt worden. God schenkt de Zijnen Zijn waarheid. Die wordt in het leven van Gajus gezien, in zijn woorden en daden. Daarvan kan door anderen getuigenis worden gegeven. Je kunt boeken lezen over een onderwerp en daarover iets vertellen, maar dat is niet jouw waarheid. Jouw waarheid is wat jij hebt doorleefd van Gods waarheid.

Dit heeft totaal niets te maken met wat je vandaag wel hoort, dat iedereen zijn ‘eigen waarheid’ heeft. Dat betreft mensen die zich niet onderwerpen aan Gods Woord, maar over allerlei dingen hun eigen mening voor ‘waarheid’ houden. Johannes spreekt over de waarheid *van God*, maar die ‘jouw waarheid’ wordt als je die tot je eigendom hebt gemaakt, door geloof en praktijk. Dat zie je bij Gajus. Hij ‘wandelt in de waarheid’. De broeders zeiden van hem dat hij daarin wandelt, dat dus zijn hele leven in overeenstemming is met de geopenbaarde waarheid van God.

Toen Johannes dat van die broeders over Gajus hoorde, heeft hij zich daarover “zeer verblijd”. Evenals in *vers 4* van de tweede brief geeft ook hier het ‘zeer verblijd’ de intense vreugde aan en de diepte van het medeleven met het geestelijk welzijn van de ander. Deze grote blijdschap heeft betrekking op wat Johannes hoorde over een medegelovige. Dat staat niet tegenover de blijdschap in de Heer, maar is er juist onlosmakelijk mee verbonden.

Je verheugt je, als het goed is, niet alleen in de Vader en de Zoon, maar ook in alles wat je van de Heer Jezus in een ander ziet. Als je gelovigen op bezoek krijgt die goede verhalen hebben over andere kinderen van God, geeft dat blijdschap. Helaas gaan de verhalen vaker over waarin een broeder tekortschiet of waarin hij faalt. Probeer je erop toe te leggen om te kijken naar het positieve dat bij je broeder of zuster aanwezig is.

Johannes spreekt over 'broeders' die bij hem kwamen en niet over enkele 'heren'. 'Broeders' is een eretitel en heel wat warmer dan het afstandelijke 'meneer' of 'mevrouw' dat wel eens onder gelovigen wordt gebruikt. In de naam 'broeders' weerklinkt de familieverhouding van de gelovigen die voortvloeit uit het feit dat zij kinderen van God zijn. Het is ook mooi om eraan te denken dat Gajus niet van zichzelf getuigt. Dat hoeft hij niet.

Wij moeten ook niet over onszelf spreken, over wat wij hebben gedaan. *"Laat een vreemde u prijzen en niet uw [eigen] mond, een onbekende en niet uw [eigen] lippen"* (Sp 27:2). Je moet altijd oppassen voor het gevaar dat je je beroemt op wat je voor de Heer hebt gedaan (Mk 6:30). Je mag wel vertellen over wat GóD door jou heeft gedaan (Hd 14:27; 15:4,12). Zie ook hoe de Heer getuigt van het werk van Maria, een getuigenis dat door anderen verder zal worden gedragen (Mt 26:13).

V4. Er is voor de oude apostel geen grotere blijdschap dan te vernemen dat zijn kinderen *"in de waarheid wandelen"*. Het gaat om wandelen in de geloofswaarheid, de hele waarheid zoals we die in de Schrift hebben. Het is niet het aanvaarden van een orthodoxe geloofswaarheid, maar wat in je wandel zichtbaar wordt. Zo is het bij Gajus, die in geestelijke zin een van de kinderen van Johannes is (vgl. 1Ko 4:14-15).

Het is algemeen zo, dat het Johannes een niet te overtreffen blijdschap geeft als hij hoort dat zijn kinderen in de waarheid wandelen. Hij verheugt zich in de Heer Jezus en dus verheugt hij zich in allen die zich ook in die Persoon verheugen. Daarom spreekt hij over *"geen grotere blijdschap"*. Deze niet te overtreffen blijdschap is niet alleen in de gemeenschap met de Heer te vinden, maar ook in gemeenschap met elkaar in de Heer.

Deze blijdschap is niets anders dan de blijdschap van de hemel. In de hemel zullen al Gods kinderen zich volmaakt in overstemming met God gedragen. Daar wordt alleen het nieuwe leven, dat is de Heer Jezus, zichtbaar. Het is voor iedere geestelijk gezinde oudere gelovige een intense vreugde die door niets te vervangen of te overtreffen is, als hij in de levens van jongere gelovigen de

kenmerken van de Heer Jezus ziet. In de waarheid wandelen is wandelen zoals Hij gewandeld heeft. Hij heeft alles gedaan zoals God het wilde. Aangezien Hij het leven van ieder kind van God is, kan dat ook zichtbaar worden in ieder kind van God. Als je luistert naar de stem van de goede Herder en Hem volgt, zal het zichtbaar worden.

Lees nog eens 3 Johannes :1-4.

Verwerking: Kan van jou worden getuigd dat je in de waarheid wandelt? Waarom wel / niet?

Uitgaan voor de Naam | verzen 5-7

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

5 Geliefde, u handelt trouw in alles wat u jegens de broeders bewerkt, en dat jegens vreemdelingen, 6 die van uw liefde getuigd hebben tegenover [de] gemeente; u zult er goed aan doen, als u hen voorthelpt op een wijze God waardig; 7 want zij zijn voor de Naam uitgegaan, zonder iets aan te nemen van hen die tot de volken [behoren].

V5. Na in *vers 2* Gajus als “geliefde” te hebben aangesproken, doet Johannes dat hier weer. In *vers 11* zal hij het nog een keer doen. Hij overtuigt Gajus daarmee van zijn liefde voor hem. Daar is ook alle aanleiding toe. Gajus heeft veel wat prijzenswaardig en daardoor voor jou ook navolgenswaardig is. Maar wat Johannes als eerste noemt, is zijn “trouw”. Van alle dienst is trouw het voor naamste kenmerk en wordt van alles het meest door God gewaardeerd en beloond (1Ko 4:2). Niet je gave of de resultaten van een bepaald werk dat je voor de Heer doet, maar de trouw waarmee je alle dingen doet, is belangrijk voor Hem.

Gajus heeft trouw gehandeld jegens gelovigen, broeders, die hem volkomen onbekend waren. Ze stonden ineens voor zijn deur. Hij maakte zich er ook niet vanaf, maar handelde trouw “in alles”. De gastvrijheid die Gajus aan de broeders heeft bewezen, heeft hij in werkelijkheid aan de Heer bewezen (zie Mt 25:40). Gastvrijheid is een verantwoordelijkheid en voorrecht voor ons allen (Rm 12:13; Hb 13:2), maar speciaal voor opzieners (1Tm 3:2; Tt 1:8) en weduwen die door de gemeente ondersteund worden (1Tm 5:10). Gastvrijheid moet niet tegen wil en dank worden verleend, mopperend, maar van harte (1Pt 4:9).

Deze “broeders” werden ontvangen omdat ze de waarheid brachten. Waarschijnlijk waren het arme broeders van eenvoudige komaf en ongeschoold, die in volledige afhankelijkheid van de Heer rondtrokken. Zij zagen op tot Hem voor Wiens Naam zij waren uitgegaan. Zij waren geen aangestelde predikers. Zij reis-

den rond zonder formele zending en zonder zichtbare bron van inkomsten.

Johannes richt zijn brief niet aan hen, maar aan Gajus, en over zijn hoofd heen aan alle gelovigen die door de Heer gebruikt willen worden om zulke rondtrekkende gelovigen te ondersteunen. Zij genieten van hun dienst en zijn schuldig hun te geven wat nodig is (*Gl 6:6*). Gajus handelde naar het beginsel dat 'een dorsende os niet gemuilband mag worden' (*1Ko 9:9*). Hoewel de gemeente waar Gajus was, hier niet naar leek te handelen en daarin faalde, kon Gajus toch in persoonlijke trouw dat wel doen.

De Schrift toont hier aan dat God waarde hecht aan liefdebewijzen jegens vreemden. Veel gelovigen bewijzen liefde aan werkers voor de Heer die ze kennen en bewonderen, terwijl ze zich gereserveerd opstellen jegens broeders van wie ze nog nooit gehoord hebben, die ze niet kennen. Als we die houding bij onszelf bespeuren, moeten we die belijden en veroordelen.

V6. Naast het getuigenis dat van de waarheid van Gajus werd gegeven (*vers 3*), kan er ook getuigenis worden gegeven van zijn liefde. 'Uw waarheid' (*vers 3*) en "uw liefde" geven aan dat Gajus evenwichtig is in het uitleven van zijn geloof. Het is goed de waarheid *in ons* te hebben, maar het is nog beter als de waarheid in ons leven *tot uiting* komt. We moeten niet alleen de waarheid vasthouden, de waarheid moet ook ons vasthouden. Wij gaan soms mank aan een van beide zijden. We staan óf pal voor de waarheid, maar doen dat hard, zonder liefde, óf we hebben het alleen over de liefde, terwijl we de waarheid tekortdoen.

Gajus heeft in liefde en waarheid de vreemdelingen opgenomen en verder geholpen (*vgl. Tt 3:13*). Deze vreemdelingen hebben daarvan weer getuigenis gegeven. Er zit een wederkerigheid in. Gastvrijheid bewerkt getuigenis. De broeders die door Gajus waren geholpen, getuigden in de gemeenten waar zij zelf thuis hoorden van zijn inzet voor hen. In hun verslag van hun reis vertelden ze ook hoe ze door Gajus waren ontvangen en voortgeholpen (*vgl. Hd 14:27*). Zij hebben in de samenkomst getuigd van Gods werk dat zij op andere plaatsen hebben waargenomen en

de dienst die door andere gelovigen aan hen is gedaan. Het moet voor die broeders een vreugde zijn geweest over de liefde van Gajus te kunnen vertellen, die liefhad met de daad en in waarheid (1Jh 3:18).

Met de woorden “*u zult er goed aan doen*” spoort Johannes hem aan door te gaan met dit goede werk van het voorthelpen van de reizende broeders. Zo spoort Paulus de Filippiërs aan toe te voegen aan het goede dat ze al deden (Fp 2:1-2; vgl. 1Th 4:9-10). Gajus zal deze aanmoediging ook nodig hebben gehad omdat hij daarin werd tegengestaan door Diótfrefes. Laat dit ook een aanmoediging voor jou zijn als je te maken hebt met mensen die jou willen verhinderen om hen te helpen die van de Heer getuigen.

‘Voorthelpen’ wil zeggen dat hij hen moest voorzien van al het nodige om hun dienst verder te doen. Toen ze bij hem vertrokken, nadat ze zijn gastvrijheid hadden genoten, zal hij hun geld en goederen hebben gegeven voor de reis. Gajus moest dat doen “*op een wijze God waardig*”. Dat sluit enerzijds oneerlijke motieven en slechte bijbedoelingen uit en anderzijds wordt in zijn handelen de Naam van God zichtbaar en verheerlijkt, want hij handelt namens God (Fp 4:19).

De Heer ondersteunt Zijn dienaren niet met loon of salaris of een gegarandeerd inkomen. Zij mogen vertrouwen op Hem, Die trouw is. Ieder die op Hem vertrouwt, zal kunnen getuigen dat het hem aan niets heeft ontbroken (Lk 22:35). De dienaar van Christus moet worden ondersteund door de heiligen (1Ko 9:1-18; Gl 6:6), maar niet met een vast inkomen (Fp 4:11-12). Ze zijn in dienst van de Heer en Hij bepaalt waar Zijn dienaren heen gaan en hoe lang ze ergens moeten blijven. Dat mogen mensen niet bepalen, hoewel gelovigen best wel eens een advies mogen geven (vgl. Hd 16:9-10), als ze bijvoorbeeld van een bepaalde geestelijke nood horen. Als de dienaar gaat, zal hij dat doen, nadat hij daarover van de Heer duidelijkheid heeft gekregen dat het goed is.

Er is nog iets verbonden aan dit ‘God waardig’. Overal waar deze uitdrukking in het Nieuwe Testament voorkomt, heeft dit te maken met het karakter van de brief (1Th 2:12; Ko 1:10; Ef 4:1; Fp 1:27;

Rm 16:2). Dat is ook hier zo. Het gaat in de *brieven van Johannes* over het eeuwige leven, dat is de Heer Jezus, Die tevens de waarachtige God is (1Jh 5:20). Als Johannes Gajus dan ook aanspoort tot een voorthelpen op een manier die 'God waardig' is, wil dat zeggen op een wijze die in overeenstemming is met God Die licht en liefde is.

Dat sluit uit dat we dienaren bewieroken door bij hen alleen te kijken naar alles wat we prachtig vinden, en hen dus alleen vanuit het perspectief van de liefde bezien. Het sluit ook uit dat we dienaren verwerpen door alleen te kijken naar wat ons niet aanstaat, en hen dus alleen vanuit het perspectief van het licht bezien. God waardig wil zeggen dat we dienaren benaderen en hun dienst beoordelen in overeenstemming met licht en liefde. We mogen best dienaren bemoedigen of vermanen, maar het evenwicht is belangrijk. Kort gezegd wil 'God waardig' zeggen dat het leven van God in jou en mij tegenover de dienaar op waardige wijze tot uiting komt.

V7. De reden voor waardering van het handelen van Gajus en de aansporing daarmee door te gaan is dat deze vreemdelingen zijn uitgegaan "*voor de Naam*". Ik denk dat je kunt zeggen dat in 'de Naam' alles vervat is wat de Zoon van God is. Johannes hoeft tegenover Gajus niet nader te verklaren wat hij bedoelt. Het is helemaal helder. Het gaat *alleen* om die Naam.

In deze brief komt de naam van de Heer Jezus of van de Vader helemaal niet voor. Het is niet nodig Hun namen te noemen, want het is volkomen duidelijk voor zowel Johannes als Gajus dat het alleen om de Vader en de Zoon gaat. Als je met iemand spreekt over een persoon die voor jou en de ander even dierbaar is, noem je niet steeds de naam, want bij alles wat je zegt, weten jij en de ander over wie het gaat.

De Naam is de ene en enige Naam waar het bij jou en mij om moet gaan. Het mag niet gaan om de naam van een kerkgenootschap of de een of andere persoon (*vgl. 1Ko 1:10-13*). De Naam is de volle openbaring van God in Jezus Christus. Om Hem hadden deze reizende broeders hun beroep eraan gegeven om aan Zijn

roeping gehoor te geven, evenals Johannes dat destijds zelf ook had gedaan (*Mk 1:19-20*). Ze waren niet uitgezonden door of namens mensen. De gemeente heeft geen gezag om dienaren van de Heer te kiezen, te wijden of uit te zenden. Dat recht heeft alleen de Heer Jezus. Wel zal de gemeente met vreugde erkennen wie zo door Hem zijn geroepen en gezonden (*Hd 14:27*).

Wie voor de Naam zijn uitgegaan, zijn niet afhankelijk van hen tot wie zij zijn gezonden. De Heer financiert Zijn eigen werk. Fondswerven is niet in overeenstemming met wat we hier vinden. Nooit mag de indruk worden gewekt dat geld een rol speelt in de prediking of dat het om financieel gewin gaat. Dat vertroebelt de prediking of verderft haar zelfs. Aan de andere kant is het wel belangrijk je te realiseren dat je een verplichting hebt ten opzichte van predikers die in vertrouwen op de levende God uitgaan en aan niemand anders dan aan Hem hun behoeften vertellen.

De predikers over wie Johannes hier schrijft, nemen niets aan van hen die tot de volken behoren. Zij laten het aan God over ervoor te zorgen dat zij ontvangen worden door hen die de waarheid na aan het hart ligt. De waarheid is, en is nog steeds, de enige geloofsbrief onder de christenen en ook het enige middel waardoor de apostel de gelovigen kan beschermen.

Lees nog eens 3 Johannes :5-7.

Verwerking: Waar let jij op bij hen die zeggen dat zij Gods waarheid brengen en hoe help jij hen voort die Gods waarheid brengen?

Diótréfes, Demétrius en de vrienden | verzen 8-15

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

8 Wij behoren daarom zulke [personen] te ontvangen, opdat wij medearbeiders van de waarheid worden. 9 Ik heb aan de gemeente <een en ander> geschreven; maar Diótréfes, die graag onder hen de eerste is, neemt ons niet aan. 10 Daarom zal ik, als ik kom, in herinnering brengen zijn werken die hij doet, terwijl hij met boze woorden tegen ons zwetst; en hiermee niet tevreden neemt hijzelf de broeders niet aan en verhindert hen die het willen [doen] en werpt hen uit de gemeente. 11 Geliefde, volg niet het kwade na maar het goede. Wie goeddoet, is uit God; wie kwaad doet, heeft God niet gezien. 12 Van Demétrius is getuigd door allen en door de waarheid zelf; en ook wij getuigen [van hem], en u weet dat ons getuigenis waar is. 13 Ik had u veel te schrijven, maar ik wil u niet schrijven met inkt en pen; 14 ik hoop u echter spoedig te zien en dan zullen wij van mond tot mond spreken. 15 Vrede zij u! De vrienden groeten u. Groet de vrienden bij name.

V8. Als Johannes Gajus heeft gezegd waar hij goed aan doet, betreft hij zichzelf in de aansporing door te spreken van “*wij*”. Hij, Johannes, behoort net zo goed als iedere andere gelovige hen te ontvangen die voor de Naam zijn uitgegaan. Hij laat hiermee zien dat hij niet alleen iets aan een ander voorhoudt, maar het ook zelf in praktijk brengt. Hij geeft het goede voorbeeld. Dat is de beste manier om elkaar aan te vuren in praktische liefde. Deze aansporing vormt een enorm contrast met de vorige brief, waarin je is verteld dat de geringste medewerking aan de verspreiding van valse leer gemeenschap met boze werken geeft.

Door op praktische wijze gelovigen te ondersteunen die Gods Woord brengen, word je ‘medewerker van de waarheid’. Zo heeft ieder, ook jij, een eigen plaats en functie in het verbreiden van de waarheid. Zo waren de Filippiërs medewerkers van het evangelie door de gave die ze de apostel hadden gestuurd (*Fp 1:5; 4:15*). Ze waren misschien geen evangelisten, maar ze werkten eraan mee, want zonder hun ondersteuning kon het werk niet doorgaan. Wie

werkt en wie ondersteunt ontvangen dezelfde beloning van de Heer (Mt 10:41).

V9. Gajus heeft deze bemoediging nodig omdat er een Diótrifes in de gemeente aanwezig is. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor wat er in haar midden gebeurt, heeft Johannes “aan de gemeente ... geschreven”. Die brief, waarin hij schrijft over het ontvangen van hen die de waarheid verkondigen, is in elk geval niet aan Diótrifes gericht, al wil die het hoofd van de gemeente zijn. De brief waarnaar Johannes Gajus verwijst, is niet voor ons bewaard gebleven.

Diótrifes is iemand die ‘onder hen groot wil zijn’ (Mt 20:26), maar dat niet doet op de manier die de Heer aangeeft. De meeste of de eerste willen zijn is een kwaad dat in ons allen schuilt. De Heer geeft met het voorbeeld van de voetwassing aan hoe Hij is en hoe Hij wil dat wij, die Hem Meester en Heer noemen, zullen zijn (Jh 13:1-20).

Diótrifes heeft de eerste plaats lief. Hij handelt uit partijzucht en eigen roem en daarmee volkomen tegengesteld aan de gezindheid van de Heer Jezus (Ep 2:3-4). Hij gaat zelfs zo ver, dat hij de apostelen niet aanneemt. Volgens de eerste brief is het een teken dat hij niet uit God is, want wie uit God is, hoort de apostelen (1Jh 4:6). Deze Diótrifes wil de eerste zijn in invloed en gezag en plaatst zich daarmee boven de gelovigen. Er is geen reden om aan te nemen dat hij in enig opzicht antichristelijke leringen aanhangt. Het gaat hem om zichzelf.

Het is aardig om te zien dat er in de Bijbel personen zijn met namen die een rangorde aangeven. Zo is er sprake van een ‘broeder Quartus’ (betekent ‘vierde’, Rm 16:23), een ‘Tertius’ (betekent ‘derde’, Rm 16:22) en een ‘Secundus’ (betekent ‘tweede’, Hd 20:4). Iemand met de naam ‘Primus’ (‘eerste’) is echter niet te vinden. Die naam komt alleen de Heer Jezus toe, want Hij is Degene Die in alle dingen de eerste plaats inneemt (Ko 1:18). Deze plaats magtig Diótrifes zich aan. Hij wil graag “de eerste” zijn.

De tegenstelling tussen Gajus en Diótrufes is groot. Gajus wandelt in waarheid en liefde, heeft de broeders lief en dient zelfs vreemden. Diótrufes wandelt in hoogmoed, heeft zichzelf lief en haat dienaren die Gods waarheid brengen. Beiden bevinden zich in dezelfde gemeente. Hoe vaak is deze situatie al in de geschiedenis van de christenheid voorgekomen!

V10. Over Diótrufes deelt Johannes nog het een en ander aan Gajus mee. Hij zegt hem dat Diótrufes de kracht van de apostel zal ervaren. Dit is geen grootspraak van Johannes. Hij zal met apostolisch gezag optreden. Hij matigt zich niet aan door een bevel orde op zaken te stellen. Alles wat Johannes doet, is de aandacht vestigen op de waarheid, zelfs als het een vrouw betreft, zoals in zijn tweede brief.

Hij zal Diótrufes confronteren met zijn *“werken”*, die in strijd zijn met de waarheid. De hele kwestie van het wel of niet opnemen van predikers wordt namelijk alleen beslist door de leer die zij brengen. Brengen zij de waarheid niet? Groet hen dan niet. Brengen zij de waarheid? Ontvang hen dan, ondanks alle Diótrufessen in de wereld.

Behalve dat Diótrufes boze werken heeft, *“zwetst”* hij ook nog. Hij kletst onzin. Zijn *“boze woorden”* zijn onzinnig, ze hebben geen enkele grond. Ze worden in een boosaardige gezindheid geuit en zijn boos van inhoud.

Het blijft bij hem niet bij woorden. Uit zijn praktijk blijkt dat hij een boos man is. Hij wil niets met ware dienaren te maken hebben, want die ziet hij als een bedreiging voor zijn eigen positie. Daarom neemt hij hen en hun boodschap en dus ook hun Zender niet aan. Hij wijst hen af. Hij heeft een hoge dunk van zichzelf en veracht anderen. Hij is het soort dat zijn medeslaven begint te slaan (Mt 24:49). De man was misschien goed begonnen, maar hij ontpopt zich als een tegenstander van Gods werk en daardoor van Christus. Hij kan het niet hebben dat een ander meer eer krijgt dan hijzelf. Zo ging het met koning Saul ook (1Sm 18:6-9).

Als een echte sekteleider bepaalt hij, en niemand anders, dat niemand de ware dienaar van God mag ontvangen. Diótréfes schijnt zo'n heersende positie te hebben ingenomen, dat hij eigenmachtig iedereen uit de gemeente gooit die het niet eens is met zijn beleid en ongehoorzaam is aan zijn bevel om de broeders niet te ontvangen. Uit de gemeente gegooid worden wil zeggen de toegang tot de plaatselijke gemeente ontzeggen, want niemand kan een ander uit de gemeente als het lichaam van Christus verwijderen.

Diótréfes heeft zichzelf tot dictator uitgeroepen, die zijn macht in stand houdt door de gemeenteleden te intimideren. Wat moeten ze met onbekende en mogelijk minder begaafde broeders? Hij is er toch?

Als iemand echter de waarheid brengt, hebben we hem op te nemen. Het is juist belangrijk naar verschillende broeders te luisteren en van hen het Woord te horen. Iedere broeder is beperkt en eenzijdig. De gemeente is niet gediend met altijd alleen maar naar een en dezelfde persoon te moeten of te willen luisteren. Er moet gelegenheid zijn tot het uitoefenen van de verschillende gaven.

V11. Na de schildering van de situatie met betrekking tot Diótréfes en tegenover het totale gebrek aan liefde bij Diótréfes, moet het voor Gajus als olie in de wonde hebben gevoeld dat Johannes hem weer aanspreekt met 'geliefde'. Johannes roept hem op geen navolger van "het kwade" te worden, maar in tegenstelling daarmee "het goede" te volgen (1Pt 2:21). We moeten het kwade overwinnen door het goede (Rm 12:21). Het kwade wordt voorgesteld in Diótréfes in de voorgaande verzen, het goede wordt voorgesteld in Demétrius in het volgende vers.

In het tweede deel van *vers 11* hoor je weer de absolute taal van Johannes. Ook al hebben we te doen met een arme rondtrekkende broeder, als hij "goeddoet", als dat zijn kenmerk is, betekent het dat hij nieuw leven heeft en is hij uit God. Hetzelfde geldt voor het doen van het kwade. "Wie kwaad doet" en wandelt in een kwade weg, heeft geen gemeenschap met God, ook al neemt hij de

voornaamste plaats in de gemeente in of eist hij die voor zichzelf op, zoals Diótréfes.

V12. Johannes wijst Gajus op Demétrius. Demétrius lijkt een van de rondreizende broeders te zijn. Hij kan wel eens de persoon zijn die het getuigenis bij Johannes is komen brengen aangaande Gajus en de gemeente. Hij verkondigt ook de waarheid. Hij heeft een goed getuigenis, niet alleen van de gelovigen, maar ook van hen die buiten zijn (1Tm 3:7). Het woord “*allen*” kan namelijk zowel op gelovigen als op ongelovigen slaan (vgl. 1Th 1:8). Hij heeft twee soorten getuigen: alle mensen die hem kennen, en de waarheid. De waarheid is als het ware een persoon.

De vruchten van zijn dienst getuigen ervan dat hij de waarheid heeft gebracht. Zijn leven is een constante uiting van de waarheid. Als iemand naar Demétrius keek en vervolgens naar de waarheid, dan zag hij dat wat Demétrius deed, beantwoordde aan wat de waarheid voorschrijft. Ook Johannes getuigt van hem als een onderstreping van de voorgaande getuigenissen. Hij veronderstelt dat Gajus zijn getuigenis als waarachtig zal aanvaarden en niet als onwaar of onbetekenend van de hand zal doen.

V13-14. Evenals in de tweede brief besluit Johannes dit schrijven met een persoonlijke noot. Hij wil het niet bij schrijven laten, maar hoopt Gajus spoedig te ontmoeten om dan verder met hem te spreken. Het met elkaar spreken is de beste manier voor gemeenschap. Welke middelen we voor contact ook mogen gebruiken (papier, telefoon, e-mail e.d.), het is toch niet een werkelijke vervanging voor het directe contact. Het is bedroevend als in een plaatselijke gemeente de geschillen worden behandeld via brieven per e-mail en niet via een open gesprek.

V15. Zijn wens voor Gajus “*vrede zij u*” is extra hard nodig in deze gemeente waarin een Diótréfes actief is en waar grote onvrede zal hebben geheerst. Toch is het mogelijk om in een dergelijke situatie persoonlijk vrede in het hart te hebben (Jh 14:27; 20:19,26). Dit betekent niet dat er onverschilligheid is ten aanzien van iemand als Diótréfes, maar een vertrouwen op God dat Hij op Zijn tijd

(hier door de komst van Johannes) een eind aan die situatie zal maken.

Johannes noemt de broeders hier "*vrienden*". Zo heeft de Heer Zijn discipelen genoemd (*Jh 15:13-15; vgl. Jh 11:11; Hd 27:3*). Het spreekt van een vertrouwelijke omgang en genegenheid. Gastvrijheid is in het Duits 'Gastfreundschaft', dat letterlijk 'gastvriendschap' betekent, waarin dus het woord 'vriendschap' zit. Gastvrijheid maakt van broeders vrienden. Er ontstaan vriendschapsbanden.

Er zijn vrienden bij Johannes en er zijn vrienden bij Gajus. Die vrienden vormen niet een onpersoonlijke groep, maar met ieder van hen is een speciale band. Vrienden ken je "*bij name*". Die uitdrukking komt alleen nog voor in *Johannes 10:3*, waar je leest dat de Heer Jezus Zijn schapen "*bij name*" kent. Hierin zie je dat Johannes een goede navolger is van de goede Herder.

Terwijl Johannes zijn tweede brief met een familiegroet heeft afgesloten, eindigt hij deze derde brief met een vriendengroet.

Lees nog eens 3 Johannes :8-15.

Verwerking: Welke kenmerken heeft Diótrefes en welke heeft Demétrius?

De brief van Judas

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De brief van Judas

Inleiding

De *brief van Judas* is een korte en krachtige brief. Als je de brief leest, merk je de gedrevenheid van een profeet. Gods Geest heeft Judas gebruikt om in de voortvarende taal van de profeten het kwaad in de christenheid en het oordeel daarover bij de komst van de Heer Jezus te beschrijven.

Het beeld dat jou hier van de christenheid wordt voorgesteld, is niet direct een beeld waar je vrolijk van wordt, maar het is de realiteit. Als die realiteit je zou zijn onthouden, zou je de noodzakelijke waarschuwingen missen die je moeten helpen om de aanvallen te onderkennen die op Gods waarheid worden gedaan. Maar tegelijk bemoedigt Judas je. Hij wijst namelijk op de onwankelbare trouw en almacht van God en de Heer Jezus voor hen die de overgeleverde waarheid willen vasthouden en tegen de aanvallen willen verdedigen.

Als je deze brief leest en je vergelijkt die met *hoofdstuk 2* van de *tweede brief van Petrus*, dan zie je dat bepaalde onderwerpen in beide brieven voorkomen. Toch worden deze zelfde onderwerpen vanuit een verschillend perspectief naar voren gebracht. Petrus richt zich tot Joodse christenen en spreekt over zonde en ongerechtigheid. Judas zich richt tot alle christenen en spreekt over de afval van de christelijke waarheid, het loslaten van het allerheiligst geloof.

Judas

Afzender, geadresseerden, doel van de brief | *verzen 1-3*

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Judas, slaaf van Jezus Christus en broer van Jakobus, aan de geroepenen die in God [de] Vader geliefd en in Jezus Christus bewaard zijn: 2 barmhartigheid, vrede en liefde zij u vermenigvuldigd. 3 Geliefden, terwijl ik alle bereidwilligheid had u te schrijven over onze gemeenschappelijke behoudenis, werd ik genoodzaakt u te schrijven met de vermaning om te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen is overgeleverd.

V1. Judas stelt zich voor als “*slaaf van Jezus Christus en broer van Jakobus*”. Bij de verklaring van de *brief van Jakobus* hebben we gezien dat Jakobus een broer van de Heer Jezus is (*Jk 1:1; Gl 1:19*). Behalve een Jakobus treffen we onder de broers van de Heer naar het vlees ook een Judas aan (*Mt 13:55*). Het ligt voor de hand dat hij de schrijver van deze brief is.

Evenmin als Jakobus noemt Judas zich ‘broer’ van Jezus Christus, maar noemt hij zich met vreugde ‘slaaf’. Hij spreekt ook niet over ‘Jezus’, maar over ‘Jezus Christus’. Hoewel hij en Jakobus samen met de Heer Jezus in hetzelfde ouderlijk huis zijn opgegroeid, ontbreekt elke familiariteit. Dat heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat ze Hem hebben leren kennen als de Opgestane (*1Ko 15:7*). Het is belangrijker met Hem in een geestelijke betrekking te staan en dat te laten zien door naar Zijn Woord te luisteren, dan met Hem in een natuurlijke familieverhouding te staan (*Lk 11:27-28*).

Zoals al is opgemerkt, richt Judas zich in zijn brief tot alle gelovigen zonder onderscheid. Hij noemt hen “*geroepenen*”. Hij heeft alle gelovigen op het oog, allen die tot de wereldwijde gemeente

behoren. Tegelijk is de brief ook heel persoonlijk, want roeping is een persoonlijke zaak van iedere gelovige. De geroepenen – en daar hoor jij door Gods genade dus ook bij – stelt hij direct aan het begin van zijn brief in tweeërlei betrekking voor: eerst tot “*God [de] Vader*” en dan tot “*Jezus Christus*”. De betrekking tot God de Vader is verbonden met liefde en de betrekking tot Jezus Christus met bewaring.

Wat Judas hier doet, ligt in dezelfde lijn als wat de Heer Jezus doet in Zijn gebed tot Zijn Vader als Hij vraagt om bewaring van de Zijnen (*Jh 17:11*). Wat Judas zegt en wat de Heer Jezus heeft gebeden, is met het oog op de inhoud van de brief zeer bemoeidigend. Je mag weten dat je een voorwerp bent van Goddelijke liefde, hoeveel kwaad er ook in de christenheid is binnengedrongen. Je mag ook weten dat je door Jezus Christus tot het einde toe wordt bewaard, terwijl het binnengedrongen kwaad door Hem zal worden geoordeeld. Wat een bemoediging! Dat geeft zekerheid en kracht aan je geloof, dat in de tijd van afval waarin je leeft, zwaar op de proef wordt gesteld.

V2. Na zijn adressering heeft Judas een drievoudige wens voor zijn lezers, “*barmhartigheid, vrede en liefde*”. Hij voegt daaraan nog de wens toe dat die zal worden “*vermenigvuldigd*”. We vinden in de aanhef van de brieven van Paulus steeds ‘genade en vrede’ als wens. Slechts in de twee *brieven aan Timotheüs* voegt hij daar de wens van ‘barmhartigheid’ aan toe. Dat laat zien dat ‘barmhartigheid’ vooral bedoeld is voor individuele personen, wat het persoonlijke karakter van de *brief van Judas* benadrukt.

De combinatie van de drie wensen die Judas hier uitspreekt, komt alleen bij hem voor.

1. Hij begint met “*barmhartigheid*”. Daarin zit het aspect van nood en medelijden. Judas weet dat de gelovigen dat bijzonder nodig hebben met het oog op de tijd die hij dadelijk zal beschrijven.
2. Ook “*vrede*” is in een dergelijke tijd van groot belang. Alle kwaad dat overvloedig de gemeente is binnengedrongen,

kan aanleiding zijn om vol onvrede te raken. Als alles hopeloos schijnt en er geen uitweg lijkt te zijn, kan de onvrede gemakkelijk binnensluipen.

3. Ten slotte is “*liefde*” nodig. Hoe boos de tijden ook zijn, altijd kan de gelovige zich bewust zijn van de liefde van God.

Judas noemt deze dingen in zijn algemeenheid. Natuurlijk wenst hij ze je toe van Godswege. Tegelijk is het de bedoeling dat deze kenmerken in een tijd van verval ook uitingen zullen zijn die van jou naar anderen mogen gaan. Je hebt immers het nieuwe leven, je bent uit God geboren en hebt Zijn natuur. Als de afval zich steeds duidelijker manifesteert, is het des te dringender gewenst dat onder de gelovigen deze uitingen van Gods zorg ook naar elkaar toe worden gevonden. En Judas wenst niet alleen maar dat ze er zijn en zullen toenemen, maar dat ze er in overvloedige mate zijn door vermenigvuldiging, dat wil zeggen dat ze steeds meer toenemen.

V3. Judas noemt zijn lezers “*geliefden*” en sluit zich hiermee aan bij God de Vader van Wie hij heeft gezegd dat Hij de Zijnen liefheeft (*vers 1*). Hij heeft voor hen dezelfde gevoelens als God de Vader. Het is belangrijk om je broeders en zusters te zien zoals God de Vader hen ziet en voor ze te voelen wat Hij voor hen voelt.

Judas vertelt dat hij van plan is geweest hun een brief te schrijven. Dat plan voert hij ook uit. Hij vertelt ook waarover hij had willen schrijven en dat daar iets in is veranderd. Heel graag had hij met hen willen delen wat hij en zij gemeenschappelijk bezitten in de behoudenis die ze hebben gekregen (*vgl. 2Pt 1:1*). Het verlangen om over de “*gemeenschappelijke behoudenis*” te schrijven is echter verdrongen door een last die Gods Geest op zijn hart heeft gelegd. Hij is daaraan gehoorzaam geweest en heeft de noodzaak erkend om een vermaning te schrijven in plaats van over vreugdevolle waarheden.

Hij vertelt over deze verandering in zijn voornemen omdat dit je de ernst van de inhoud van zijn brief des te sterker doet voelen.

Het toont aan dat er wel eens van plan moet worden veranderd en dat in plaats van te genieten van geloofswaarheden ervoor moet worden gestreden.

Het geloof – hiermee wordt de geloofswaarheid bedoeld en niet zozeer je persoonlijk geloof – is uitermate kostbaar. Het is alles wat je van God in Christus weet, zoals je dat in het geïnspireerde, onfeilbare, gezaghebbende en complete Woord van God hebt. Dat moet ook als zodanig worden gehandhaafd en verdedigd. Alles wat van God komt, zal altijd worden aangevallen en moet daarom worden verdedigd. Je moet eraan vasthouden dat het alleen aan de apostelen is gegeven het geloof maatgevend vast te leggen in geïnspireerde geschriften.

Het geloof uitleggen en onderwijzen is niet de taak van allen, maar van door de Heer Jezus gegeven gaven (*Ef 4:11*). Het is wel de opdracht van iedere gelovige, ook van jou, om het geloof te verdedigen en ervoor te strijden. Dat is niet een zaak van slechts enkelen. Het is immers het geloof dat *“aan de heiligen is overgeleverd”*, dat zijn *alle* heiligen, alle gelovigen, en niet een kleine groep bevoorrechte mensen. Het gevolg is dat alle heiligen het moeten verdedigen. De uitdrukking ‘heiligen’ maakt ook het contrast duidelijk met de onheiligheid van de goddelozen over wie Judas in de volgende verzen schrijft.

Wat je moet verdedigen, is het geloof dat *“eenmaal”*, dat is ‘eens voor altijd’, is overgeleverd. Het gaat dus niet om een nieuw ontdekt geloof of een geloof dat zich ontwikkelt en waaraan telkens nieuwe dingen worden toegevoegd. Het is eenmaal en volledig door God geopenbaard. Mensen hebben er niets aan bijgedragen al zijn zij de instrumenten waardoor het is doorgegeven. Er komen geen nieuwe openbaringen meer. Het is wel eens zo opgemerkt: Als het nieuw is, kan het niet waar zijn en als het waar is, is het niet nieuw.

Lees nog eens Judas :1-3.

Verwerking: Welke bemoedigingen vind je in deze verzen?

Voorbeelden van afval en Gods oordeel | verzen 4-9

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

4 Want bepaalde mensen zijn binnengeslopen, die van ouds tot dit oordeel tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in losbandigheid en onze enige Meester en Heer Jezus Christus verloochenen. 5 Ik wil u echter eraan herinneren, u die eens alles wist, dat <de> Heer, na een volk uit [het] land Egypte verlost te hebben, de tweede keer hen die niet geloofden, heeft verdelgd. 6 En engelen die hun oorsprong niet bewaard, maar hun eigen woonplaats verlaten hebben, heeft Hij tot [het] oordeel van [de] grote dag met eeuwig boeien onder duisternis bewaard. 7 Zoals Sodoma en Gomorra en de steden daaromheen, die op dezelfde wijze als dezen hoereerden en ander vlees achternagingen, daar liggen als een voorbeeld, doordat zij een straf van eeuwig vuur ondergaan. 8 Evenzo inderdaad verontreinigen ook deze dromers [het] vlees en verwerpen [de] heerschappij en lasteren [de] heerlijkheden. 9 De aartsengel Michaël echter durfde, toen hij met de duivel redeneerde en redetwistte over het lichaam van Mozes, geen oordeel van lastering tegen hem uitbrengen, maar zei: Moge [de] Heer u bestraffen!

V4. Judas gaat zijn oproep om te strijden nu verklaren en onderbouwen. Als je al bedenkingen zou hebben of je wel zult deelnemen aan de strijd waartoe hij oproept, dan zul je door zijn verklaring wel overtuigd raken van de noodzaak van je inzet. Hij schildert op indrukwekkende wijze de toestand van de belijden-de christenheid zoals die zich toen al ontwikkelde. Die ontwikkeling is sindsdien niet stil blijven staan, maar het is steeds erger geworden. Dat betekent dat de noodzaak om te strijden voor het geloof alleen maar is toegenomen.

Er zijn namelijk “bepaalde mensen”, dat wil zeggen mensen met een bepaald karakter, de gemeente “binnengeslopen”, heel stiekem, met list, via een zijdeur (*vgl. Gl 2:4*). Die mensen zijn geen gelovigen. Ze worden door Judas nadrukkelijk “goddelozen” genoemd. Het zijn mensen die “van ouds tot dit oordeel tevoren opge-

schreven zijn". Dat wil niet zeggen dat hun namen opgeschreven zijn, maar dat mensen die zulke dingen doen, dit oordeel treft. Het oordeel is al vele eeuwen geleden door Henoeh aangekondigd, nog voor de zondvloed. Toen heeft God al laten bekendmaken wat Hij met deze goddelozen aan het einde van de tijd zou doen (*zie de verzen 14-15*).

Er zijn mensen, onder wie ook oprechte kinderen van God, die uit wat Judas hier zegt, concluderen dat God mensen voorbestemt om verloren te gaan. Maar deze conclusie is niet in overeenstemming met de leer van de Schrift. God bestemt niemand voor om voor eeuwig verloren te gaan. Het van tevoren aangekondigde oordeel betreft mensen die *zichzelf* tot het verderf hebben bereid (*zie Rm 9:22; 2Pt 2:3*). Het is ermee als met een boete die ik krijg als ik bijvoorbeeld ergens parkeer zonder een kaartje te kopen, terwijl dat op straffe van een bekeuring verplicht is. Als ik op die plaats parkeer zonder een kaartje te kopen, ben ik ertoe veroordeeld een bekeuring te krijgen. De veroordeling ligt allang klaar voor ieder die deze overtreding begaat, maar van het invullen van namen is pas sprake als de overtreding is begaan.

Judas is niet voorzichtig in zijn ontmaskering van deze lieden. Hij werkt er niet heel langzaam naar toe, maar stelt hen direct aan de kaak. Hij doet dat om direct hun karakter duidelijk te maken en daarmee de goedgeelovigen in de gemeente de ogen te openen voor deze verdorven personen. Zulke mensen doen zich voor als christenen en kunnen ook mooi praten, zoals je verderop zult zien. Judas vindt er geen doekjes om. Het zijn "*goddelozen*", die het geloof verderven. Ze hebben twee hoofdkenmerken. Het eerste kenmerk is dat ze de genade misbruiken door die te gebruiken als een dekmantel voor het voldoen aan hun eigen begeerten. Het tweede kenmerk is dat ze het gezag van de Heer Jezus volledig verwerpen.

Dat zij 'goddeloos' zijn (het woord 'goddeloos' komt in deze brief maar liefst zeven keer voor), wil zeggen dat zij zonder enige eerbied en vrees voor God zijn. Die houding komt tot uiting in de twee genoemde kenmerken. Zij wagen het de genade te misbruiken om hun losbandigheid te rechtvaardigen (*zie en vergelijk*

Titus 2:12 waar de genade het tegengestelde onderwijst). Ze grijpen de christelijke vrijheid aan om een leven “in losbandigheid” te leiden. Elk gevoel van wat gepast is, ontbreekt bij hen. Tevens “verloochenen” en verachten zij het volstrekke en Goddelijke gezag van de Heer Jezus.

Deze ‘binnengeslopen’ personen kun je dus herkennen aan hun manier van leven. Het is absoluut geen vraag of zij misschien toch wedergeboren zouden zijn. Zij leven zoals de mens dat sinds de zondeval los van God doet. Ze volgen de lusten van het vlees waaraan zij in losbandigheid toegeven en leven in hoogmoed het leven zoals ze daar zelf zin in hebben. Ook houden ze totaal geen rekening met het gezag van de absolute Heerser, “onze enige Meester en Heer Jezus Christus”. Je merkt dat vooral aan de manier waarop ze met Gods Woord handelen. Daarvoor hebben ze geen enkel respect, ze buigen zich er niet voor, het maakt op hen geen enkele indruk.

V5. Uit datzelfde Woord dat door hen geloochend wordt, wil Judas je herinneren aan drie voorvallen uit het begin van het Oude Testament. In deze drie voorvallen worden de afval waarover hij spreekt en Gods oordeel daarover duidelijk aangetoond.

Je wordt aangesproken als iemand “die eens alles wist”. Dat is waar voor iedere gelovige, hoe pas bekeerd ook. Je hebt namelijk de “zalving vanwege de Heilige” en je “weet alles” (1Jh 2:20). Na verloop van tijd kan het besef hiervan wel eens wegzakken. Dan is het goed daaraan herinnerd te worden.

Het eerste voorval is dat van het volk Israël toen het uit Egypte was verlost. God had het volk verlost en hun het land Kanaän beloofd. In de belofte lag opgesloten dat Hij hen ook zou helpen het land in bezit te nemen. Maar toen het volk naar het kwade gerucht luisterde dat de tien verspieters over het beloofde land verspreidden, kwamen ze in opstand tegen de Heer en geloofden Hem niet. Ze weigerden botweg het land in bezit te nemen (Nm 13-14; 1Ko 10:5-10) en toonden daarmee hun ongelooft. Ze schoven God aan de kant.

Nadat God eerst met hen in genade had gehandeld door hen uit Egypte te verlossen, handelde God “de tweede keer” met hen op grond van hun ongeloof. Het resultaat was dat allen stierven die bij de uittocht twintig jaar en ouder waren, behalve Jozua en Kaleb (*Nm 14:29-30,35; Hb 3:16-19*).

V6. Het tweede voorbeeld van opstand en afval zijn engelen die op afschuwelijke wijze gezondigd hebben. Zij hebben “hun oorsprong”, dat wil zeggen hun oorspronkelijke en/of verheven staat, “niet bewaard, maar hun eigen woonplaats”, die hun door God was gegeven, “verlaten”. Het lijkt erop dat we dit voorval in *Genesis 6:1-7* vinden. Daar is sprake van “Gods zonen” van wie we uit *Job 1:6* en *2:1* weten dat dit engelen zijn. Deze zonen Gods hebben een menselijke gedaante aangenomen en hebben zich vrouwen uit de mensen genomen.

Dit kwaad is zo erg, dat God deze engelen elke bewegingsvrijheid heeft ontnomen. Hij heeft hen nu al geboeid met “eeuwige boeien”, dat zijn boeien die ze tot in eeuwigheid zullen dragen, en hen nu al in “duisternis” opgesloten, zodat ze nooit meer het licht zullen zien. Zij worden daar “bewaard” tot het definitieve oordeel over hen wordt voltrokken.

V7. Het derde voorbeeld sluit direct op het vorige aan, wat je kunt zien aan het woord “zoals” waarmee *vers 7* begint. Wat in “*Sodom en Gomorra en de steden daaromheen*” gebeurde, is van dezelfde soort verdorvenheid als wat de engelen deden, maar nog weer wat erger. Het voert de afval tot een hoogtepunt. Het gaat om de grofste schaamteloosheid, een schaamteloosheid die is gericht tegen al het natuurlijke dat door God is gegeven. Deze bijzondere perversie is die van de homoseksuele omgang van mannen die met elkaar “schandelijkheid bedrijven” (*Rm 1:26b-27*). Zij hebben hun oorspronkelijke natuur verlaten. Dat is opstand en afval. Het is ‘hoereren’ en daarbij het achternagaan van “*ander vlees*”, wat betekent dat het volledig ingaat tegen de natuurlijke orde van God.

De door liberalen gepropageerde ongebonden, vrije leefwijze en de dwang tot volledige acceptatie van een homoseksuele leefwij-

ze als 'normale' leefwijze, worden vergeleken met de praktijken van 'Sodom en Gomorra en de steden daaromheen'. Wat God met die steden heeft gedaan, laat zien hoe Hij hierover oordeelt. Dit moet een waarschuwing zijn voor ieder die zo leeft of dat als normaal accepteert en mogelijk zich zelfs voor algemene acceptatie inzet. De "*straf van eeuwig vuur*" laat zien dat er aan Gods oordeel daarover nooit een einde komt. Alle afvalligen zullen door dit oordeel worden getroffen.

In de drie voorbeelden is niet een chronologische, maar een geestelijke volgorde aanwezig. De afvalligen zullen

1. net als de ongelovige Israëlieten de lichamelijke dood sterven,
2. vervolgens net als de engelen die hun oorsprong niet hebben bewaard in de duisternis bewaard worden tot het oordeel voor de grote, witte troon en
3. ten slotte net als Sodom en Gomorra en de steden daaromheen in het eeuwige vuur worden geworpen.

V8. Na deze voorbeelden van afval en Gods oordeel daarover keert Judas terug naar zijn thema van de afvalligen van zijn tijd. Het hele gedachteleven van die mensen is onrein. Ze zijn "*dromers*" die leven in een fantasiewereld met smerige fantasieën. De vervulling van hun dromen vinden ze ten slotte in walgelijke seksuele zonden, net als de mannen van Sodom. Ze leven in opstand tegen God en verwerpen elke door Hem gegeven vorm van gezag. Tevens spreken ze lasterende taal over alles waaraan God een bepaalde eer, een bepaalde heerlijkheid, heeft gegeven en waarin daardoor iets van Hem te zien is.

V9. Deze mensen hebben de brutaliteit om dingen te zeggen die zelfs "*de aartsengel Michaël*" niet waagde te zeggen tegen "*de duivel*" toen hij met hem "*redeneerde en redetwistte over het lichaam van Mozes*". Judas deelt hier een voorval mee dat je nergens in de Bijbel vindt. Deze informatie heeft hij door Gods Geest gekregen. We weten dat God Mozes in een dal in het land Moab heeft begra-

ven en dat niemand zijn graf weet (*Dt 34:6*). Het is niet onwaarschijnlijk dat de duivel op zoek was naar de plaats waar Mozes begraven lag, met de bedoeling het volk die plaats te laten weten om er een bedevaartsoord, dat is een afgodsplaats, voor het volk van te maken. Daarin stond Michaël hem tegen.

In de toekomst zal Michaël sterker blijken te zijn dan de duivel, want hij zal hem uit de hemel werpen (*Op 12:7-9*). Michaël kent zijn tijd om tegen de duivel op te treden en grijpt daarop niet vooruit. Daarom neemt hij tegenover deze engelenvorst in het rijk van de duisternis geen “oordeel van lastering” in de mond. Het oordeel over de lastering door de duivel laat de aartsengel aan de Heer over. Kijk ook maar eens naar de houding van David tegenover Saul als Saul al door God is verworpen. Zolang Saul regeert, neemt David een onderdanige houding tegenover hem aan (*zie 1Sm 24; 26*).

Het gevaar bestaat dat wij macht willen uitoefenen over hen die het werk van de duivel doen. Daarom moeten wij het Schriftwoord in gedachten houden: “*Aan Mij de wraak, Ik zal vergelden*” (*Rm 12:19*). We kunnen uit de houding van Michaël ook leren dat we niet moeten spotten met de duivel en menen dat we hem belachelijk kunnen maken door hem allerlei minachtende namen te geven, zoals wel eens gebeurt.

Lees nog eens Judas :4-9.

Verwerking: Waaraan kun je mensen herkennen die binnengeslopen zijn?

Kenmerken van goddeloosheid | verzen 10-16

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

10 Maar dezen, alles wat zij niet kennen, lasteren zij, en in alles wat zij van nature weten, zoals de redeloze levende wezens, daarin verderven zij zich. 11 Wee hun, omdat zij de weg van Kaïn gegaan zijn en voor loon zich aan de dwaling van Bileam overgegeven hebben en in de tegenspreking van Korach omgekomen zijn. 12 Dezen zijn de vlekken in uw liefdemalen, als zij zonder vrees bij u brassen en zichzelf weiden; waterloze wolken, door winden voortgedreven, bomen in de late herfst zonder vrucht, tweemaal gestorven, ontworteld; 13 wilde golven van [de] zee, die hun eigen schandelijkheden opschuimen; dwaalsterren, voor wie de donkerheid van de duisternis tot in eeuwigheid bewaard wordt. 14 En ook Henoeh, [de] zevende van Adam af, heeft van dezen geprofeteerd door te zeggen: Zie, [de] Heer is gekomen te midden van Zijn heilige tienduizenden, 15 om oordeel uit te oefenen tegen allen en elke ziel te bestraffen om al hun werken van goddeloosheid die zij goddeloos bedreven hebben, en om alle harde [woorden] die goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben. 16 Dezen zijn morrenden, klagers over hun lot die naar hun begeerten wandelen, en hun mond spreekt gezwollen taal en zij bewonderen personen ter wille van voordeel.

V10. Weer gebruikt Judas dat geringschattende “dezen”. In tegenstelling tot Michaël “lasteren” deze afvalligen doldriest en vol eigenzinnigheid “alles wat zij niet kennen”. Dat is arrogante hoogmoed ten voeten uit. Van nature is er bij hen een wetenschap aanwezig die ook bij “de redeloze levende wezens”, dat zijn de dieren, aanwezig is. Deze wetenschap betreft de natuurlijke instincten, behoeften die ze hebben als eten en drinken en seksualiteit. Dieren handelen naar hun natuur, hun instinct. Ze kunnen niet nadenken, want verstand hebben ze niet. Deze mensen handelen op dezelfde manier als de dieren. Maar juist omdat zij geacht worden te kunnen denken bij wat ze doen, terwijl ze toch dierlijk handelen tot bevrediging van hun lusten, verlagen zij zich en

“verderven zij zich” in hun handelwijze. Met het onverstand van dieren geven zij zich aan seksuele bevrediging over.

V11. Over hen wordt het *“wee”* uitgesproken, de enige keer dat we in de brieven een ‘wee’ horen uitspreken. Het is de taal van het boek van de eindoordelen, het boek *Openbaring*. Aan de hand van enkele oudtestamentische goddelozen beschrijft Judas de weg die naar dit ‘wee’ voert.

Zij zijn *“de weg van Kain gegaan”*. Ze zijn als Kain en gaan zijn weg, dat is de weg van een godsdienst die niet uitgaat van Gods gerechtigheid, maar van hun eigen gerechtigheid. Kain was de eerste die deze weg ging en deze weg is nog steeds ongekend populair. Hij geloofde in God, maar meende God op zijn eigen manier te kunnen eren, met zijn eigen ‘goede werken’ (Gn 4:3-8). Daar moest God maar mee tevreden zijn. Hij peinsde er niet over om met een bloedig offer te komen. Dat had God Zelf na de zondeval laten zien (Gn 3:21) en was door Abel begrepen (Gn 4:4). Deze houding van Kain, God dienen met goede werken, een houding die bij de heidenen normaal is, is in de christenheid binnengedrongen en vindt bij tallozen navolging.

De volgende stap is *“de dwaling van Bileam”* (Nm 22:7; 31:16). Dat staat voor het zichzelf verrijken in de dienst van God. Bileam noemde zichzelf een profeet van God, maar hij was hebzuchtig en wilde zijn profetische gave voor geld verkopen, wat inhield dat hij voor geld bereid was Gods volk te vervloeken.

Zoals Bileam zijn ook de dwaalleraren van vandaag heel goed in het gebruik van de tong en spreken ze voor geld wat het volk wil horen. Ze manipuleren de waarheid voor geldelijk gewin. Zo maken ze van het huis van God een huis van koophandel. Het goede dat van God komt tot koopwaar maken wordt in de christenheid veelvuldig gevonden, in het bijzonder in de roomse kerk waar alle zogenaamde weldaden vanaf de geboorte tot het sterven geld kosten. Zelfs de situatie na de dood wordt een bron van gewin, want men wordt in staat gesteld de tijd in het verziensel ‘vagevuur’ te verkorten met een tijdsduur die afhankelijk is van het bedrag dat wordt betaald.

De derde en laatste stap in de afval is de regelrechte opstand tegen God, zoals dat “in de tegenspreking van Korach” te zien is (Nm 16:19-35). Korach verwierp Gods verkiezing van het priesterchap en daarmee Gods gezag. Hij wilde zelf het priesterambt hebben en de plaats van middelaar innemen, waardoor hij heerschappij over Gods volk zou kunnen uitoefenen. Ook dat zien we in het rooms-katholicisme ten voeten uit. Gods oordeel werd over hem en zijn medestanders voltrokken. Ze zijn levend in het dodenrijk neergedaald.

Deze drie personen hebben allen gemeenschappelijk dat ze zich iets aanmatigden wat ze niet waren. In Kaïn zien we een *valse aanbieder*, in Bileam een *valse profeet* en in Korach een *valse priester*. De afval van ieder van hen had met godsdienst te doen. Ook hier is de volgorde niet chronologisch maar geestelijk: Kaïn *ging*, Bileam *gaf zich over* en Korach *kwam om*. Het is een tekening van een geestelijke neergang en het einde van de mensen die het betreft.

V12. Het is alsof Judas zich uitput in het zoeken naar voorbeelden om je maar duidelijk te maken wat voor soort lieden deze afvalligen zijn. Om het karakter en lot van die afvalligen nog duidelijker voor te stellen gebruikt hij in de *verzen 12-13* enkele voorbeelden uit de natuur.

Het eerste voorbeeld is dat van “*vlekken*”. ‘Vlekken’ zijn letterlijk ‘klippen’, dat zijn onder water staande rotsen waarop boten dreigen schipbreuk te lijden als de stuurman ze niet in de gaten heeft. Hij noemt de afvalligen “*vlekken in uw liefdemalen*”. ‘Liefdemalen’ zijn de liefdemaaltijden die de eerste christenen koppelde aan het avondmaal (zie 1Ko 11:20).

Bij deze afvalligen is echter niets van christelijke liefde en gemeenschap te zien. Tijdens de liefdemalen denken ze alleen aan zichzelf. Ze “*brassen*”, zonder enige vrees dat ze voor onfatsoenlijk of hebberig zouden worden aangezien. Onbeschoft zijn ze zichzelf aan het weiden en daarmee het uitgesproken tegendeel van de Heer Die op het welzijn van de schapen uit is. Over hen wordt in *Ezechiël 34*, een hoofdstuk dat over valse herders gaat, het ‘wee’ uitgesproken (Ez 34:2).

Mogelijk hebben deze mensen, onder het genot van al dat lek-
kers, met mooie woorden stichtelijke gedachten uitgesproken. Ze
hebben een wervelende show laten zien, maar het bleek niets an-
ders dan de schittering van zeepbellen te zijn. Het beloofde een
verkwikking te zijn zoals wolken waaruit water wordt verwacht
(het volgende voorbeeld uit de natuur), maar zij zijn *“waterloze
wolken”*. Ze vormen een groot contrast met Mozes die als zijn ver-
langen met betrekking tot zijn woorden tot Gods volk het vol-
gende uitspreekt: *“Laat mijn leer neerdruppelen als een regen, laten
mijn woorden stromen als de dauw”* (Dt 32:2; vgl. Js 55:10).

Er is geen houvast aan wat ze zeggen, want ze worden als *“door
winden voortgedreven”*. Steeds gedragen ze zich onbestendig en
zeggen telkens weer andere dingen, waar je geen touw aan kunt
vastknopen. Ze laten slechts ontzuivering en hopeloosheid ach-
ter. Wat een verschil met wat Paulus voor de gelovigen wenst:
*“Niet meer ... heen en weer bewogen en rondgedreven door elke wind
van de leer, door de bedriegerij van de mensen, door [hun] sluwheid om
door listen te doen dwalen, maar ... de waarheid vasthouden in liefde”*
(Ef 4:14-15; zie ook Hb 13:9).

Ze zijn als *“bomen in de late herfst zonder vrucht”*, dat wil zeggen
bomen waaruit het leven weg is en waar dus ook geen vrucht
van te verwachten is. Ze zijn *“tweemaal gestorven”*. In de eerste
plaats zijn ze *“dood ... in ... overtredingen en zonden”* (Ef 2:1) en
in de tweede plaats zijn ze dood in hun belijdenis, want daarin
ontbreekt elk leven.

Ze zijn dood tot in de wortel, er is geen enkele verbinding met
het leven, dat er ook nooit kan komen, afgesneden als ze zijn van
de wortel. Ze zijn *“ontworteld”*. Zo blijft de beloofde vrucht uit,
zoals ook het beloofde water uit de wolken uitblijft. Zulke bomen
moeten worden omgekapt (Lk 13:9). Deze mensen zijn gelijk aan
ontwortelde bomen, wat wil zeggen dat ze zijn weggenomen van
de plaats die ze beleden in te nemen. Alles wat ontwortelde bo-
men wacht, is het vuur.

V13. Een volgend voorbeeld dat Judas gebruikt, is dat van de zee.
Hij vergelijkt deze mensen met *“wilde golven van [de] zee”*. Er is

volkomen onbeheersbaarheid bij hen, als bij een woedende zee (vgl. Js 57:20). Als je wel eens aan zee bent geweest terwijl het stormde, heb je misschien wel gezien hoe er op de golven schuimkoppen ontstaan door de wind. Die schuimkoppen worden door de wind op het strand geblazen. Het schuim vliegt alle kanten op en er blijft niets van over.

Zo gaat het met deze mensen en hun leringen. Ondanks alle lawaai dat ze veroorzaken, vertonen ze niets anders dan hun eigen schandelijkheden die op de toppen van de golven zichtbaar zijn en op het strand worden geblazen. Het wit op de golven lijkt op reinheid te wijzen, maar het is de witheid van het gepleisterde graf (Mt 23:27). Er blijft niets van over, ze laten niets na wat enige waarde heeft.

In hun hele optreden willen ze ook nog de indruk geven dat je hun leven als voorbeeld kunt nemen om je richting te bepalen, maar ze zijn “*dwaalsterren*”. Ze komen terecht waarin ze leven en dat is “*in de donkerheid van de duisternis*” en dat “*tot in eeuwigheid*”. Nooit zullen ze daar meer iemand kunnen misleiden en nooit zullen ze zich meer aan iets te goed kunnen doen.

V14. Over hen is al van de vroegste tijden af geprofeteerd dat zij zullen worden geoordeeld. Als bewijs daarvoor haalt Judas Henoeh aan. Om deze Henoeh niet te verwarren met een andere, namelijk de man met dezelfde naam die een nakomeling van Kaïn is (Gn 4:17-18), wordt van hem gezegd dat hij de “*zevende van Adam af*” is. Hij heeft “*geprofeteerd*” van de komst van de Heer Jezus om het oordeel over de goddeloze afvalligen te brengen.

Deze profetie van Henoeh hebben we alleen in deze brief. In het Oude Testament lezen we daar niet van. Gods Geest heeft Judas ook dit geopenbaard (net als wat in *vers 9* staat). Henoeh heeft in zijn dagen geprofeteerd over de komst van Christus ten oordeel, waarbij Hij vergezeld zal zijn van “*Zijn heilige tienduizenden*”, dat zijn al de verlost van alle tijden. Dit oordeel heeft in de zondvloed een voorvervulling gekregen.

Het is mooi om eraan te denken dat Henoch zelf, voordat de zondvloed kwam, is weggenomen door God, zonder de dood te zien (*Hb 11:5*). Daarmee is hij een beeld van de gemeente die ook zal worden opgenomen in de hemel, voordat de oordelen over de aarde losbarsten. De gelovigen komen niet in het oordeel (*Jh 5:24*).

V15. Het oordeel komt over alle ongelovigen. Christus zal zowel alle *werken* als alle *woorden* van de goddeloze zondaars oordelen. Zie je hoe de Heilige Geest het karakter van goddeloosheid benadrukt? De mensen zijn goddeloos, evenals hun werken en werkwijze, en evenals de harde woorden die zij "*tegen Hem gesproken hebben*". Iedere ziel zal persoonlijk daarvoor door Hem worden gestraft. Omdat het oordeel niet direct op de daad volgt, lijkt het alsof God vergeet te straffen en blijft de mens maar kwaad doen (*zie Pr 8:11*). Maar de dag van de afrekening komt.

V16. Hun goddeloze woorden zijn in morrende taal geuit. Ze zijn ontevreden, altijd willen ze meer of anders hebben, ze klagen over hun lot. Steeds leggen ze de schuld bij God. Waarom laat Hij oorlogen en ellende toe? Als Hij zo almachtig is, waarom verandert Hij de wereld dan niet?

Het zijn mensen "*die naar hun begeerten wandelen*". Ze zijn altijd uit op de bevrediging van hun hartstochten. Ze spreken "*gezwollen taal*", dat is arrogante, opgeklopte taal, hooghartig en huichelachtig uitgesproken. Ze geven voor meer te zijn dan ze zijn. Ze kruipen voor personen die boven hen staan en vleien hen puur uit egoïsme, om er beter van te worden. Intussen volgen ze hun eigen verborgen agenda, want ze malen niet om anderen. Slechts het eigen 'ik' is belangrijk.

Lees nog eens Judas :10-16.

Verwerking: Welke voorbeelden van goddeloosheid stelt Judas in deze verzen voor?

Vermaningen en bemoedigen | *verzen 17-25*

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

17 Maar u, geliefden, denkt terug aan de woorden die tevoren zijn gesproken door de apostelen van onze Heer Jezus Christus, 18 dat zij u zeiden dat er in [het] laatst van <de> tijd spotters zouden zijn, die naar hun eigen goddeloze begeerten wandelen. 19 Dezen zijn het die [zich] afscheiden, natuurlijke [mensen] die [de] Geest niet hebben. 20 Maar u, geliefden, terwijl u zichzelf opbouwt op uw allerheiligst geloof en bidt in [de] Heilige Geest, bewaart uzelf in [de] liefde van God 21 en verwacht de barmhartigheid van onze Heer Jezus Christus tot [het] eeuwige leven. 22 En hebt medelijden met sommigen die twijfelen, 23 redt anderen door [hen] uit [het] vuur te rukken, hebt medelijden met anderen in vrees, en haat zelfs het kleed dat door het vlees bevekt is. 24 Hem nu Die machtig is u te bewaren zonder dat u struikelt en u onberispelijk voor Zijn heerlijkheid te stellen met vreugdegejuich, 25 [de] enige God onze Heiland, door Jezus Christus onze Heer, zij heerlijkheid, majesteit, kracht en macht, vóór alle eeuwen, én nu, én tot in alle eeuwigheid! Amen.

V17. Judas heeft uitvoerig de kenmerken van de afvallige goddelozen beschreven. Met de woorden “*maar u*” richt hij zich weer tot de gelovigen. Evenals hij in *vers 3* heeft gedaan, spreekt hij hen weer met “*geliefden*” aan. Hij zegt hun dat het hen niet zou hoeven te verbazen dat er zulke mensen, als hij hiervoor heeft beschreven, onder hen zijn. Ze hoeven zich maar te herinneren wat “*de apostelen van onze Heer Jezus Christus*” hebben gezegd. Als ze dat ter harte nemen, zullen ze ervoor bewaard blijven zich met deze lieden in te laten of zich door hun spotternijen en goddeloze begeerten te laten beïnvloeden.

Je ziet dat Judas je verwijst naar de geïnspireerde Schriften, waarin opgetekend staat wat de apostelen hebben gezegd. Terug naar de Schrift en niet naar menselijke geschriften, hoe bijbelgetrouw die misschien ook zijn. In *Handelingen 20* vind je waarschuwingen uit de mond van Paulus over het optreden van mensen voor wie

Judas hier waarschuwt (*Hd* 20:29-30). Ook Petrus en Johannes schrijven over zulke lieden (*2Pt* 2:1; 3:3; *1Jh* 2:18-19).

V18. Hun waarschuwende woorden komen erop neer “*dat er in [het] laatst van de tijd spotters zouden zijn*”. Die tijd is begonnen toen de Heer Jezus op aarde kwam en verworpen werd en zal duren tot Zijn wederkomst. Deze hele tijd wordt gekenmerkt – niet door een onderwerping van de wereld aan het evangelie, maar – door het optreden van spotters die doen waar ze zelf zin in hebben en die zich aan God niets gelegen laten liggen. Hun hele leven staat in het teken van de bevrediging “*van hun eigen goddeloze begeerten*”.

V19. De mensen over wie Judas spreekt, zijn onverbeterlijk. Omdat ze geen deel hebben aan wat de gelovigen bindt, vormen ze een eigen groep te midden van de gemeente. Ze zonderen zich af als de farizeeën en vormen een partij in de gemeente om daar hun boos werk uit te voeren. Ze voelen zich verheven boven de anderen die in hun ogen bekrompen en kleinzielig zijn en op wie zij minachtend neerkijken.

Het zijn “*natuurlijke mensen*”, dat wil zeggen mensen die door hun ziel, hun gevoelens, worden geleid en niet, zoals God het had bedoeld, door hun geest in verbinding met Hem. Ze hebben geen nieuw leven, maar zijn en blijven natuurlijke mensen die leven naar hun lusten. Elk spoor van leven uit God ontbreekt. Ze zijn niet wedergeboren en daarom zijn het mensen “*die [de] Geest niet hebben*”. Wat ze ook mogen beweren met het oog op hun christen zijn, hun toestand is onmogelijk het werk van Gods Geest.

Hiermee eindigen de verzen die over de afval en de afvalligen handelen en waarin geen enkele lichtstraal van hoop op verbetering aanwezig is. Het oordeel zal in volle hevigheid over hen losbarsten bij de komst van de Heer Jezus met al de Zijnen.

V20. Vanaf *vers* 20 geeft Judas een aantal bemoedigingen door. In de *verzen* 20-23 doet hij dat in de vorm van vermaningen en in de *verzen* 24-25 in de vorm van een lofprijzing. De vermaningen

zijn zeven in getal, waarvan er vier op jou persoonlijk betrekking hebben en drie op je verhouding tot anderen.

De vermaningen worden opnieuw ingeleid met de woorden “*maar u, geliefden*”. Het markeert weer de tegenstelling met de categorie mensen van de vorige verzen. Dan komen de vermaningen:

1. *V20a*. Er moet niet alleen voor het geloof *gestreden* worden (zie vers 3), je moet ook op je “*allerheiligst geloof*” worden *opgebouwd*. Daar moet je zelf voor zorgen. Dat doe je door je met Gods Woord bezig te houden om de geloofswaarheid beter te leren kennen. De geloofswaarheid is het fundament waarop je met hart en ziel rust. De gezonde leer die door je hart wordt opgenomen, is voor je geestelijk welzijn onmisbaar. Het is een zaak van je hart.
2. *V20b*. Naast de noodzaak van de opbouw in het geloof is er ook de noodzaak van het gebed “*in* (en niet ‘tot!’) [*de*] *Heilige Geest*”. Voor hen die de Geest niet hebben, is dit onmogelijk. Maar het is ook niet altijd de manier van bidden van iedere gelovige. Een gelovige kan formeel bidden, volgens een standaardpatroon, of een gebed waarin het eigen ‘ik’ centraal staat (*Jk 4:3*). Zulke gebeden bezitten geen kracht. Een gebed “*in* [*de*] *Heilige Geest*” is een gebed *in de kracht van* de Heilige Geest, waarin Hij samen met de geest van de gelovige aan God vraagt wat tot nut van Gods werk en tot verheerlijking van de Heer Jezus is.
3. *V21a*. Bij de opbouw van jezelf op het allerheiligst geloof en het gebed in de Heilige Geest moet je nog voegen het jezelf bewaren “*in* [*de*] *liefde van God*”. Hierin ligt de opdracht om je bewust te blijven van Gods liefde. De liefde van God is de atmosfeer waarin je je bevindt. Het is jouw verantwoordelijkheid je dat bewust te zijn. Het is leven in de bewuste zekerheid dat niets je kan scheiden van de liefde van God (*Rm 8:39*).

Het is als met het schijnen van de zon. De zon schijnt altijd, maar er kan iets tussen jou en de zon komen, waardoor je niet meer in de zon staat en de warmte ervan niet voelt.

Als er zonde en ongeloof bij je zijn, sluit je je af voor de stralen van Gods liefde voor jou. Zijn liefde is er wel, maar je kunt er op dat moment niet van genieten. Je hebt jezelf ervoor afgesloten. Niet alleen zonden hebben dat effect. Ook moeilijkheden in je leven kunnen je zo in beslag nemen, dat je de liefde van God vergeet. Het gaat erom dat je niet toelaat dat iets zich plaatst tussen jou en het besef van Gods liefde voor jou.

4. V21b. Als vierde en laatste vermaning met het oog op jezelf zegt Judas dat je “*de barmhartigheid van onze Heer Jezus Christus tot [het] eeuwige leven*” moet verwachten. Het gaat hier om de tweede komst van Christus. Zijn eerste komst was ook een uiting van Gods barmhartigheid (Lk 1:72,78). Nu Hij in het laatst van de tijd op het punt staat voor de tweede keer te komen, wordt je blik daarop gericht. Als Hij komt, kunnen de afvalligen geen onheil meer aanrichten. Hij neemt je dan weg uit de omstandigheden van ellende tot Zich om bij Hem het eeuwige leven in zijn volheid te genieten.

V22. Nu komen nog drie vermaningen met het oog op anderen. Als je de vorige vier vermaningen ter harte neemt, zul je ernaar verlangen anderen te helpen die mogelijk in de strik van de binnengeslopen personen zijn gelopen of al min of meer door hen zijn beïnvloed.

De vertalingen van deze verzen zijn trouwens nogal verschillend. Als je over meerdere vertalingen beschikt, moet je ze maar eens vergelijken. Ik ga in mijn verklaring uit van de vertaling die mij het meest overtuigend lijkt.

5. De eerste categorie betreft de twijfelaars. Zij moeten worden ‘terechtgewezen’ (wat een betere vertaling lijkt dan ‘medelieden hebben met’) omdat zij van hun twijfels strijdpunten maken. Je moet hen uit hun twijfels en discussies halen door hen te overtuigen van de vaste grondslag van Gods waarheid.
6. V23a. “*Anderen*” zijn al wat meer onder de invloed van de binnengeslopen mensen gekomen. Je ziet dat ze de ver-

keerde weg opgaan, de weg naar het vuur. Denk aan de evolutietheorie, een vergif dat vanwege fraai klinkende zogenaamd wetenschappelijke argumenten door talloze argeloze jongeren wordt ingedronken. Ook bijbelkritiek valt daaronder. Daar is niet alleen terechtwijzing op zijn plaats, maar deze 'anderen' moeten met kracht uit de klauwen van deze lieden worden gerukt. Het krachtig gebed van een rechtvaardige is noodzakelijk om hen van hun dwaalweg te redden (*Jk 5:16b-20*).

7. *V23b*. De derde groep is het verst gegaan. Als je een taak hebt ten opzichte van hen, zul je die moeten verrichten "*in vrees*", dat is met vrees voor jezelf dat je niet door hen zult worden meegesleept. Je moet er zeer voor oppassen dat je je op geen enkele manier met hun onreinheid verbindt, zelfs niet met dat wat de uiterlijke schijn (voorgesteld door "*het kleet dat door het vlees bevekt is*") ervan heeft. In je pogingen hen te helpen loop je het gevaar dat je in verzoeking wordt gebracht om mee te doen met hun zondige manier van leven in plaats van afstand te bewaren.

Elke verbinding met het zondige leven moet worden weggedaan, al gaat het om dingen die op zichzelf niet zondig zijn. Je kunt bijvoorbeeld denken aan spullen die een ander op een zondige manier in bezit heeft gekregen, waardoor hij zijn zondige leven aangenaam maakte. Zo kreeg ik eens van iemand die zich wilde reinigen van zijn zonden uit dankbaarheid voor mijn hulp een apparaat voor mijn computer. Na een poosje bleek dat hij dit ding had gekocht met geleend geld. Hij had bij diverse instanties een forse schuld opgebouwd om zich een luxe levensstijl te permitteren. Hij had mij dat ding zonder enige bijbedoeling gegeven, maar het was een 'kleed dat door het vlees bevekt' was. Dat voelde hij zelf niet aan, toen hij het me gaf. Ik heb hem dit apparaat teruggeven en gezegd dat hij het zelf moest verkopen om zijn schuld te verminderen.

V24. Als je alles wat Judas heeft gezegd op je laat inwerken, kan zich een gevoel van machteloosheid van je meester maken. Wat is het dan geweldig mooi dat hij zijn brief besluit met je oog te

richten op Hem *“Die machtig is u te bewaren zonder dat u struikelt”*. Hij bewaart je niet alleen onderweg voor struikelen, maar het is Zijn doel jou *“onberispelijk voor Zijn heerlijkheid te stellen”* en dat *“met vreugdegejuich”*. Dat doel zal worden bereikt en de vreugde zal door niets worden verstoord.

V25. God bewaart ons en maakt ons volkomen, omdat Hij *“God onze Heiland”* is. Hij is dat *“door Jezus Christus”*, zoals Hij alles door Zijn Zoon doet. Jezus Christus is ook *“onze Heer”*. Hij heeft alle gezag. Als je daaraan denkt en het tot je laat doordringen, zul je Hem daarvoor verheerlijken. In deze gevaarlijke tijd is er toch altijd aanleiding om God te verheerlijken, of misschien wel juist vanwege die omstandigheden. Je zult Hem alles toewensen wat Judas hier noemt:

1. *“heerlijkheid”*, dat is alle voortreffelijkheid die van Hem zichtbaar is,
2. *“majesteit”*, dat is Zijn waardigheid en pracht boven alles,
3. *“kracht”*, dat is Zijn almacht, alle middelen die Hij heeft, alles wat Hem ter beschikking staat om al Zijn plannen uit te voeren en
4. *“macht”*, dat is Zijn persoonlijk recht en de innerlijke bekwaaamheid om dat te doen.

Dit alles wordt Hem *“vóór alle eeuwen”* en ook door de tijden heen, zowel *“nu”* als *“tot in alle eeuwigheid”*, door al de Zijnen toegewenst.

Daarmee stemmen jij en ik van harte in en zeggen met Judas: *“Amen”*, zo is het, en niet anders.

Lees nog eens Judas :17-25.

Verwerking: Welke vermaningen en bemoedigingen vind je in dit gedeelte?

Rotsvast-serie

Deze ‘*verklaring speciaal voor jou*’ van de *eerste brief van Johannes*, de *tweede brief van Johannes*, de *derde brief van Johannes* en de *brief van Judas* is het elfde deel van de Rotsvast-serie. Deze serie heeft tot doel hen die jong zijn in het geloof te helpen bij het lezen en leren begrijpen van Gods Woord. De serie omvat een verklaring van de nieuwtestamentische bijbelboeken vanaf de *brief aan de Romeinen* tot en met de *Openbaring* en bestaat uit de volgende delen:

De brief aan de Romeinen

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 1)
ISBN 978-90-8088-677-3 (Paperback), 214 pag.

De eerste brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 2)
ISBN 978-90-79718-16-0 (Paperback), 315 pag.

De tweede brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 3)
ISBN 978-90-79718-17-7 (Paperback), 191 pag.

De brief aan de Galaten

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 4)
ISBN 978-90-79718-18-4 (Paperback), 107 pag.

De brief aan de Efeziërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 5)
ISBN 978-90-79718-19-1 (Paperback), 203 pag.

De brieven aan de Filippiërs en de Kolossers

een verklaring van Paulus’ brieven speciaal voor jou (Rotsvast 6)
ISBN 978-90-8088-674-2 (Paperback), 220 pag.

De brieven aan de Thessaloniërs

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 7)
ISBN 978-90-8088-679-7 (Paperback), 169 pag.

De brieven aan Timotheüs, Titus en Filémon

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 8)
ISBN 978-90-7971-803-0 (Paperback), 300 pag.

De brief aan de Hebreëën

een verklaring van deze brief speciaal voor jou (Rotsvast 9)
ISBN 978-90-79718-05-4 (Paperback), 253 pag.

De brieven van Jakobus en Petrus

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 10)
ISBN 978-90-79718-07-8 (Paperback), 270 pag.

De brieven van Johannes en Judas

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 11)
ISBN 978-90-79718-08-5 (Paperback), 174 pag.

De Openbaring

een verklaring van dit bijbelboek speciaal voor jou (Rotsvast 12)
ISBN 978-90-79718-00-9 (Paperback), 324 pag.

Andere publicaties

Op de website www.oudesporen.nl staan onder 'Publicaties Ger de Koning' naast de hiervoor genoemde 'Rotsvast-serie' meer commentaren:

- De serie 'Toegelicht en toegepast', een commentaarreeks van de bijbelboeken van het Oude Testament.
- De 'Zie-serie', een commentaarreeks van de vier Evangeliën en Handelingen.
- Publicaties over diverse onderwerpen.

Alle commentaren en publicaties zijn vrij te downloaden als PDF bestand en als e-book. Als er een ISBN wordt vermeld, kunt u het boek ook als paperback bestellen. Dat kan door op het betreffende ISBN te klikken. U komt dan op de site van de uitgever. Deze boeken zijn uit voorraad en direct leverbaar. Bestellen kan ook via e-mail: info@uitgeverijdaniel.nl, of via de christelijke boekhandel.

Van diverse commentaren en publicaties zijn op de bovengenoemde website onder 'Other languages' vertalingen in meerdere talen beschikbaar en vrij te downloaden.